

The background features two large, abstract, curved shapes. An orange shape is on the left side, and a green shape is at the bottom. The text is positioned in the white space between these shapes.

Begroting 2022-2025

*Doelstellingen, prestaties, indicatoren en
beleidsvoornemens*

Inhoud

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	5
Leeswijzer	7
Financiële inleiding	9
Programma's	16
Programma Bedrijvigheid	17
Inleiding	17
Beleidsvoornemens	19
Projecten	19
Doelstellingen	20
Cluster Economische ontwikkeling	20
Cluster Havens	22
Cluster Toerisme en Recreatie	24
Overzicht kosten programma Bedrijvigheid	25
Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen	26
Programma Dienstverlening	28
Inleiding	28
Beleidsvoornemens	29
Projecten	29
Doelstellingen	29
Cluster Bestuur	30
Cluster Organisatie	30

Cluster Leges en heffingen	31
Cluster Financiën	31
Overzicht kosten programma Dienstverlening	32
Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen	33
Programma Leefbaarheid	38
Inleiding	38
Beleidsvoornemens	40
Projecten	40
Doelstellingen	41
Cluster Infrastructuur	42
Cluster Milieu.....	42
Cluster Omgevingskwaliteit	44
Cluster Veiligheid.....	45
Overzicht kosten programma Leefbaarheid	47
Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen	48
Programma Vitaliteit	51
Inleiding	51
Beleidsvoornemens	52
Projecten	52
Doelstellingen en effectindicatoren	52
Cluster Zorg.....	53
Cluster Bestaanszekerheid.....	54
Cluster Kunst en Cultuur	56
Cluster Sport en Educatie	56
Overzicht kosten programma Vitaliteit	58

Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen	59
Paragrafen	65
Paragraaf 1. Weerstandsvermogen	66
Paragraaf 2. Financiering	75
Paragraaf 3. Lokale heffingen	82
Paragraaf 4. Grondbeleid	90
Paragraaf 5. Kapitaalgoederen	96
Paragraaf 6. Verbonden partijen	102
Paragraaf 7. Bedrijfsvoering	112
Financiële begroting	116
Meerjarenbeeld 2022 – 2025 (inclusief resultaat voor en na bestemming)	117
Investeringsstaat 2022 – 2025	119
Overzicht incidentele baten en lasten	121
Taakvelden	122
Bijlagen	124
Bijlage 1 Meerjarige balans	125
Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen	126
Bijlage 3 Subsidieplafond	128
Bijlage 4 Effectindicatoren	132
Bijlage 5 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV)	140
Bijlage 6 Risico's	142
Bijlage 7 Aangenomen amendementen	147

Inleiding

De [begroting 2021](#) presenteerden wij u met de titel ‘Het kan nog steeds in Hollands Kroon’. In de nu voorliggende begroting 2022 hoeven we niet terug te komen op deze uitspraak. Er ligt een sluitende begroting. Deze begroting laat zien dat we in staat zijn om de risico’s nog op te vangen, maar evengoed blijven investeren, intensiveren en door ontwikkelen. Ambities die zijn verwoord in [de Kadernota](#) zijn doorvertaald in deze begroting.

In 2022 bestaat Hollands Kroon 10 jaar. Daar staan we met onze inwoners en bedrijven bij stil. Er is in die periode veel gebeurd, waarbij de gemeenteraad in de loop van deze jaren een aantal dappere besluiten heeft genomen. Denk aan de herijking van het subsidiebeleid, samenwerking met Includio, digitaliseren van de dienstverlening, het accommodatiebeleid, maar ook bestemmingsplannen met grote landschappelijke en maatschappelijke impact. Wij complimenteren de raad met de koers die afgelopen jaren is gevaren. Die draagt er mede toe bij dat wij u ook voor 2022 een begroting kunnen presenteren met een positief saldo en die ook meerjarig sluitend is.

Wij stellen dat we met deze begroting, in een jaar waarin ook de verkiezingen plaatsvinden, de nieuwe gemeenteraad een goede basis geven om het gevoerde beleid te kunnen continueren, maar ook in staat stellen om nieuwe accenten te leggen in alle ambities. Tegelijk zien we het saldo meerjarig afvlakken en zijn in deze begroting ook nog niet alle structurele lasten van kredieten opgenomen. Over een aantal grote projecten vindt nog besluitvorming plaats, maar daar is structurele ruimte in de begroting voor. Uitvoering van zorg en Wmo vraagt een forse financiële inspanning, maar die kunnen we vooralsnog passend maken binnen onze totale begroting. We maken in 2022 nieuwe, meerjarige contractafspraken voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo. Dat creëert de stabiliteit om de ingeslagen weg van onze transformatie in het sociaal domein onverminderd door te zetten.

Woningbouw is een thema dat hoog op onze agenda staat. We hebben de ambitie om binnen nu en twee jaar de bouwplannen voor zo’n 1.000 nieuwe woningen in procedure te brengen. Het (nog vast te stellen) koersdocument Agrarische sector werken we uit in een uitvoeringsprogramma. We intensiveren ecologisch groenbeheer voor herstel van biodiversiteit en ook geven we gehoor aan meldingen van inwoners om in het reguliere groenbeheer een tandje bij te zetten. We werken een koersdocument uit dat de basis vormt voor de nieuwe Omgevingsvisie. Daarin stellen we ontwikkelrichtingen vast voor grote opgaven (denk daarbij aan de IJsselmeerkust, Agriport A7, woningbouw, mobiliteit en bereikbaarheid, natuurontwikkeling, havens, recreatie en toerisme en de ruimtebehoefte van de agrarische sector). De wereld staat daarbij niet stil. Lopende initiatieven blijven we ruimte geven.

Er is bij inwoners een steeds grote behoefte om invloed uit te oefenen op plannen van de gemeente. Het is daarom belangrijk om inwoners blijvend te betrekken. Juist ook omdat er de komende jaren veel zaken veranderen. Denk aan de energietransitie en de Omgevingswet. Die betrokkenheid gaat verder dan alleen inspraak bij de voorbereiding van beleid. Daarom gaan we het komende jaar aan de slag met het maken van een Participatieverordening. Hierin regelen we niet alleen hoe we inwoners betrekken bij de voorbereiding, maar ook bij de uitvoering en evaluatie van plannen.

We hopen dat de gevolgen van COVID-19 in 2022 relatief beperkt blijven voor ons maatschappelijk leven. En we hopen dat maatschappelijk initiatief om van iedere kern een mooie kern te maken onverminderd groot blijft. Keuzes die gemaakt zijn in het accommodatiebeleid werpen daarmee hun vruchten af en we zijn trots op alle initiatiefnemers. De organisatie blijft zich richting focus 2023 verder door ontwikkelen om deze uitdagingen, in een opgabegegerichte aanpak, met u samen in goede banen te leiden.

College van Burgemeester & Wethouders

Leeswijzer

Opbouw

De begroting 2022 bestaat uit vijf delen: een financiële samenvatting, de programma's, de paragrafen, de financiële begroting en de bijlagen. Per deel geven we hierna kort aan hoe deze is opgebouwd en gelezen wordt. In tegenstelling tot vorige jaren presenteren we geen apart voorstel 'wensen en noodzakelijkheden'. We bieden een begroting aan waar deze, samen met de autonome ontwikkelingen, al in verwerkt zijn. Op deze manier denken wij u op een duidelijkere manier de effecten van de noodzakelijkheden en wensen op het begrotingssaldo en het meerjarenperspectief te presenteren. Er hoeven ook geen twee voorstellen 'naast elkaar' gelezen en voorbereid te worden.

Financiële samenvatting

In deze financiële inleiding beschrijven we het meerjarenbeeld voor de begroting 2022.

Programma's

In deze begroting zijn vier programma's uitgewerkt: Bedrijvigheid, Dienstverlening, Leefbaarheid en Vitaliteit. Per programma is een korte inleiding opgenomen. Daarnaast worden beleidsvoornemens en projecten genoemd. Hieronder verstaan we activiteiten of producten waar we mee aan het werk gaan in 2022 maar waarvoor we nog geen concrete prestatie konden formuleren. Daarna worden voor ieder programma de doelstellingen benoemd ('wat willen we bereiken') die we in 2021 al geformuleerd hebben. Per cluster wordt uitgewerkt welke prestaties we leveren ('wat gaan we ervoor doen'), die moeten bijdragen aan het behalen van de doelstellingen. De prestaties meten we met prestatie-indicatoren. We verbinden aan de indicatoren ook streefwaardes. Op die manier laten we zien welke ambitie we hebben. We noemen de prestaties die we in 2022 willen behalen.

In de 1^e Bestuursrapportage 2022 koppelen we daar ook de cijfers van 2021 aan, zodat we streefwaardes tegen elkaar af kunnen zetten. Daar waar nu nog geen streefwaarde voor 2022 benoemd is, wordt ook deze in de 1^e Bestuursrapportage 2022 toegevoegd.

Aan het eind van elk programma in het totaaloverzicht van baten en lasten vanuit de meerjarenbegroting in een financiële tabel opgenomen en worden de autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen, en kredieten toegelicht.

Effectindicatoren

De tabel waarin, per programma, de doelstellingen zijn vertaald in effectindicatoren met streefwaardes zijn opgenomen in bijlage 3. We hebben nog geen nieuwe data om te kunnen concluderen of we streefwaardes behalen, of niet. Er zijn nog geen nieuwe bronnen. Bijvoorbeeld de inwoners- en ondernemerspeiling worden pas begin 2022 weer uitgevoerd. We streven ernaar om bij de 1^e Bestuursrapportage 2022 de nieuwe data toe te kunnen voegen. Tegelijkertijd werken we uit hoe we data sneller beschikbaar kunnen krijgen. Bijvoorbeeld door bij dienstverlening en/of oplevering van projecten al direct om feedback te vragen. Op die manier kunnen we snelle, actuelere data genereren.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft een aantal paragrafen verplicht voor. Elke paragraaf heeft betrekking op een specifiek onderwerp dat verweven door de begroting voor komt. Door het apart te presenteren wordt het inzicht vergroot.

Financiële begroting

In de financiële begroting worden de mutaties in de reserves per programma op een aparte regel weergegeven.

Bijlagen

Nieuw in de bijlagen is de specificatie van het subsidieplafond 2022, waar door vaststelling van deze begroting ook over besloten wordt.

Financiële inleiding

In deze financiële inleiding tonen we het meerjarenbeeld voor de begroting 2022. Het meerjarenbeeld bouwt voort op de in de Kadernota 2022 gepresenteerde cijfers. Het uitgangspunt voor het opstellen van de programmabegroting 2022 en verder start met het begrotingssaldo uit de programma begroting 2021, aangevuld met de structurele effecten uit raadsbesluiten tot en met september 2020. In tegenstelling tot vorige jaren, hebben wij de noodzakelijkheden en wensen al verwerkt in deze begroting. Dat geldt ook voor alle financiële tabellen die in de verschillende programma's zijn opgenomen. Op hoofdlijnen vindt u in onderstaande tabel het verloop van het begrotingssaldo, inclusief autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo vanuit meerjarenbegroting 2021	200.280	1.866.884	1.001.404	526.758	526.758
Mutaties raadsvoorstellen tot september	409.740	-141.334	-212.334	-425.547	-425.547
Meerjarige mutatie 1ste bestuursrapportage	3.111.772	346.638	343.084	353.168	349.434
Start positie meerjarenbegroting 2022 -2025	3.721.792	2.072.188	1.132.154	454.379	450.645
Autonome ontwikkelingen	0	1.957.726	393.100	788.537	821.598
Noodzakelijkheden	0	433.469	385.715	441.224	497.335
Wensen	0	-1.058.540	-719.956	-802.597	-955.964
Kredieten (verwerkt in begroting 2022 en verder)		0	-81.125	-95.717	-115.717
Gewijzigde saldo begroting	3.721.792	3.404.843	1.109.888	785.825	697.897
Kredieten (NIET verwerkt in begroting 2022 en verder)		0	-45.000	-232.000	-303.000

De begroting 2022 sluit met een positief saldo van € 3.404.843 in 2022. Dit saldo vlakt af naar € 697.897 in 2025. Dit is exclusief de verwerking van de kredieten van projecten waar nog besluitvorming over plaats moet vinden, maar waarvan aannemelijk is dat deze uiteindelijk wel uitgevoerd gaan worden. Deze maken dus geen onderdeel uit van (de besluitvorming over) de begroting 2022. Ze zijn opgenomen in de 'roze' gearceerde tabel. We laten deze zien om de effecten ervan op het meerjarensaldo van de begroting inzichtelijk te maken.

Met de nu voorgestelde autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen, presenteren we u een sluitend meerjarensaldo. Er zijn autonome ontwikkelingen die het meerjarensaldo sterk kunnen beïnvloeden. In de Kadernota 2022 benoemden we: herijking gemeentefonds, COVID-19, Omgevingswet, Wet Kwaliteitsborging en fiscaliteit). Gevolgen kunnen we nog niet goed inschatten. De risico's zijn benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen. Ook zijn in de begroting beleidsvoornemens genoemd, waarvan nog niet duidelijk is welke financiering nodig is in de uitvoering daarvan. Kortom, een sluitend meerjarenperspectief, waarbij we scherp blijven op de ontwikkeling daarvan in volgende jaren.

In onderstaande tabellen sommen we de autonome ontwikkelingen, wensen en noodzakelijkheden op. Een nadere toelichting vindt u terug in de programma's waar de mutatie betrekking op heeft.

Autonome ontwikkelingen

Dit zijn de ontwikkelingen die al dan niet wettelijk verplicht zijn, die van buiten op ons afkomen of waar (in de regio) afspraken over zijn gemaakt. De gemeente heeft hier geen invloed op en slechts beperkt een keuze.

Autonome ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Actualisering investeringsplan	-126.237	-337.258	237.441	-207.802
Bijdrage GR Regionaal Archief Alkmaar 2022	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Inflatiecorrectie en extra inkomsten OZB woningen en niet woningen	210.590	210.590	210.590	210.590
Mei- en septembercirculaire 2021 gemeentefonds inclusief de 'arbitrage-gelden' Jeugdzorg.	4.890.784	3.854.573	3.956.311	4.684.615
Bijdrage GR Veiligheidsregio 2022	19.805	18.411	18.411	18.411
Bijdrage GR Omgevingsdienst 2022	24.000	24.000	24.000	24.000
Budgetophoging jeugdwet en Wet WMO	-5.077.216	-5.077.216	-5.077.216	-5.077.216
Bijstelling BUIG budget	2.000.000	1.750.000	1.500.000	1.250.000
Bijdrage GR Gesubsidieerde Arbeid 2022	20.000	-46.000	-77.000	-77.000
Subtotaal Autonome ontwikkelingen	1.957.726	393.100	788.537	821.598

Noodzakelijkheden

Dit zijn de mutaties waar al eerder op besloten is of waar al afspraken aan ten grondslag liggen. U heeft nog beperkt keuze om er vanaf te wijken, maar afwijken heeft vaak ook een consequentie.

Noodzakelijkheden	2022	2023	2024	2025
Deelname in de ROM	-280.000	-280.000	-280.000	-280.000
Deelname in de ROM t.l.v. Algemene Reserve	253.000	253.000	253.000	253.000
Afschrijvingslasten ICT (geactualiseerd) t.l.v. reserve bedrijfsmiddelen	-61.092	-63.846	-78.337	-78.337
Aanpassing rentelasten	263.546	218.546	288.546	344.657
Gevolgen invoering recycle-tarief	369.118	369.118	369.118	369.118
Eigen bijdrage leerlingvervoer	-20.103	-20.103	-20.103	-20.103
HOZE Zwembaden harmonisatiemaatregelen 2015	-91.000	-91.000	-91.000	-91.000
Nationaal Programma Onderwijs	-580.910	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs (dekking)	580.910	0	0	0
Onderwijsachterstanden	-1.200.000	0	0	0
Onderwijsachterstanden (dekking)	1.200.000	0	0	0
Subtotaal noodzakelijkheden	433.469	385.715	441.224	497.335

Wensen

Dit zijn de keuzes waar u beleidsvrijheid heeft om hier vanaf te wijken.

Wensen	2022	2023	2024	2025
Afschrijvingslasten renovatie haven Den Oever t.l.v. reserve afkoopsom havens	0	55.500	55.500	55.500
Extra ambities en opgaves op economisch vlak	-150.000	-115.000	-115.000	-115.000
Stimuleren dag- en verblijfsrecreatie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Toeristische opwaardering	-97.000	0	0	0
SAIL 2023	0	-60.000	0	0
Budgetten griffie verkiezingen en jongerenweek	-20.000	-5.000	-5.000	-5.000
Onttrekking reserves programma dienstverlening	1.323.434	709.380	693.464	560.464
Bijstelling budget verkiezingen en budget (reis)documenten.	45.000	-25.000	37.000	-23.000
Formatieaanvraag	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
3 pilotprojecten Wet Kwaliteitsborging	-25.000	0	0	0
Hollands Kroon 10 jaar	-100.000	0	0	0
ICT Hardware, infrastructuur, verbindingen en diensten	-928.703	-456.363	-398.363	-392.363
Lease kosten	-74.900	-74.900	-74.900	-74.900
Ontwikkeling Hollands Kroon Academie	-129.000	-79.000	-79.000	-79.000
Beëindiging storting reserve civiele kunstwerken	193.333	220.000	-5.000	-5.000
Aanpak verkeerssituaties	-37.500	-37.500	-37.500	-37.500
Gewenningsbijdrage onderhoud wegen	206.241	183.372	185.647	169.280
Onderzoek bermen	-100.000	0	0	0
Onderhoudsbudget groen en afvalbakken hondenpoep	-204.000	-192.000	-192.000	-192.000
Verbeteren biodiversiteit	-101.000	-101.000	-101.000	-101.000
Verlagen storting reserve zwembaden	28.555	28.555	28.555	28.555
De Hollands Kroonse Spelen	-50.000	0	-50.000	0

HOZE Zwembaden indexering exploitatiesubsidie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Perspectief Jeugd en jongeren	-163.000	-96.000	-70.000	-70.000
Hertalen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Subsidieplafond	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Subtotaal wensen	-1.058.540	-719.956	-802.597	-955.964

Kredieten

Onderstaande kredieten zijn verwerkt in de begroting.

Kredieten (meegenomen in begroting 2022 en verder)	Krediet	2022	2023	2024	2025
Krediet mobile devices raadsleden	52.500	0	-13.125	-13.125	-13.125
Krediet openbare verlichting	-81.118	0	0	5.408	5.408
Krediet bermverharding	500.000	0	-20.000	-40.000	-60.000
Krediet herstructurering Wieringerwerf - Verbreding Den Oeverseweg	1.000.000	0	-40.000	-40.000	-40.000
Krediet Hartweg (uitgaan van subsidiemogelijkheden)	500.000	0	0	0	0
Krediet Molen de hoop	80.000	0	-8.000	-8.000	-8.000
Subtotaal Kredieten		0	-81.125	-95.717	-115.717

Nog niet in saldo meegenomen kredieten

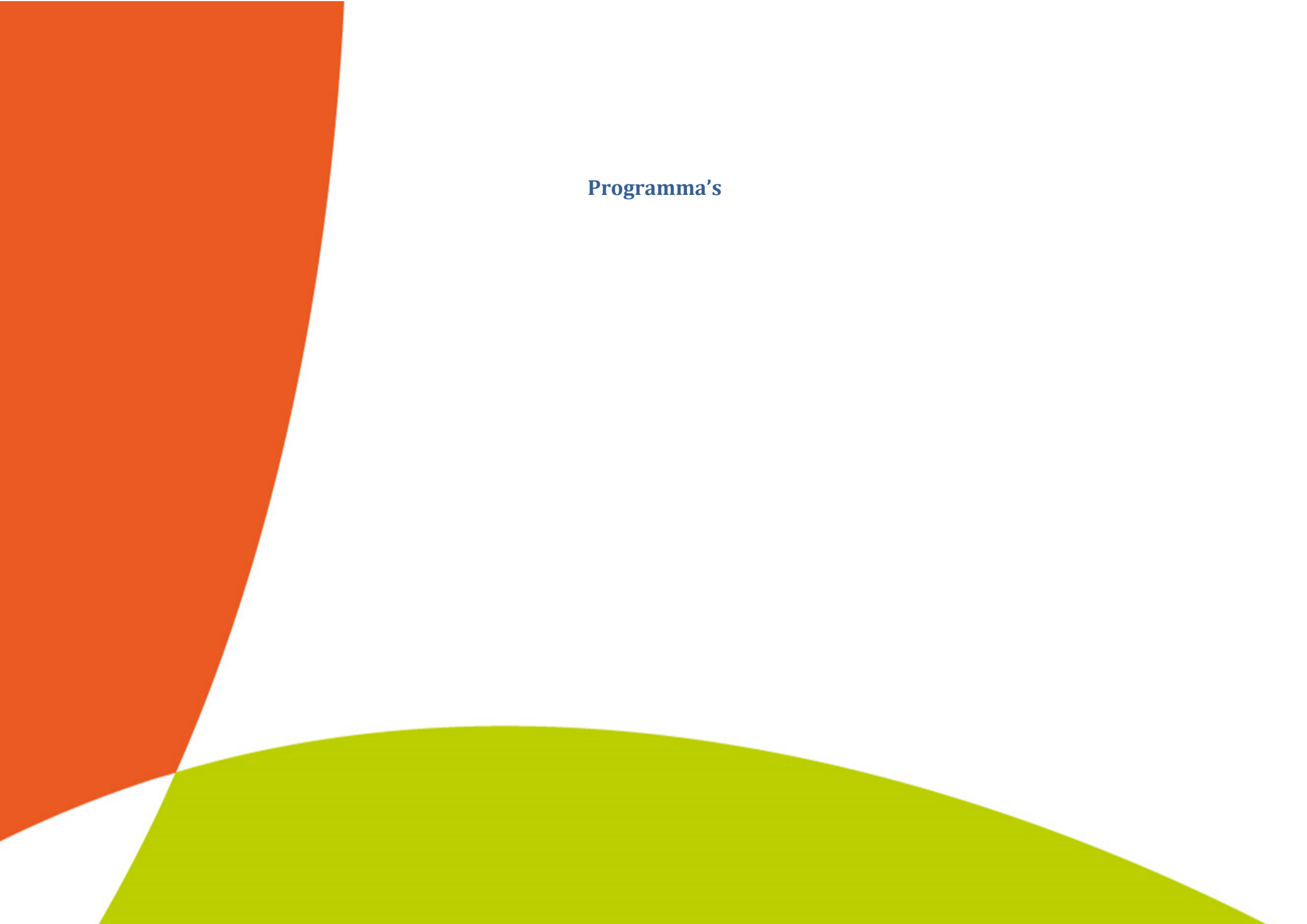
Onderstaande kredieten zijn niet meegenomen in de begroting. Het zijn projecten waar nog besluitvorming over plaats vindt, maar waarvan aannemelijk is dat deze uiteindelijk wel uitgevoerd worden.

Kredieten (NIET meegenomen in begroting 2022 en verder)		2022	2023	2024	2025
Kredieten brandweerkazernes Slootdorp & Hippolytushoef		0	0	-71.000	-142.000
Krediet geluidsscherf A7 Wieringerwerf		0	-40.000	-40.000	-40.000
Krediet openbare ruimte Campus de Terp		0	0	-96.000	-96.000

Krediet Veerburg		0	0	0	0
Krediet renovatie skatebanen		0	-5.000	-5.000	-5.000
Krediet koude loods Wieringerwerf		0	0	-20.000	-20.000
Subtotaal Kredieten	0	0	-45.000	-232.000	-303.000

Resume totaal

Programma Totaal overzicht	2022	2023	2024	2025
Bedrijvigheid	2.345.657	2.220.058	2.148.452	2.142.834
Dienstverlening	37.911.612	36.967.657	36.658.523	36.891.902
Leefbaarheid	23.664.041	23.591.070	23.649.408	23.915.684
Vitaliteit	52.621.413	52.062.946	51.433.343	51.352.439
Lasten	116.542.722	114.841.730	113.889.727	114.302.858
Bedrijvigheid	-1.365.154	-1.369.052	-1.369.052	-1.369.052
Dienstverlening	-90.558.333	-88.200.102	-88.210.641	-88.938.945
Leefbaarheid	-13.390.472	-13.407.603	-13.334.878	-13.318.511
Vitaliteit	-13.096.776	-11.065.866	-10.815.866	-10.565.866
Baten	-118.410.735	-114.042.623	-113.730.437	-114.192.374
Saldo voor bestemming	-1.868.013	799.107	159.290	110.484
Mutaties binnen reserves	-1.536.830	-1.908.995	-945.115	-808.381
Saldo na bestemming	-3.404.843	-1.109.888	-785.825	-697.897

The background features two large, abstract, overlapping shapes. On the left, there is a bright orange shape that curves upwards and to the right. At the bottom, there is a lime green shape that curves upwards and to the left, partially overlapping the orange shape. The rest of the background is white.

Programma's

Programma Bedrijvigheid

Inleiding

We willen de werkgelegenheid behouden en liever nog vergroten. We pakken de kansen voor Hollands Kroon als dynamische vestigingslocatie. We willen dat bedrijven zich vestigen in Hollands Kroon en/of hier blijven. Met een goed zichtbaar en eenvoudig bereikbaar ondernemersloket werken we aan excellente ondernemersdienstverlening. We werken zowel reactief als proactief. We begeleiden ondernemers met vragen en denken met hen mee.

Bedrijventerreinen

Binnen de gemeente Hollands Kroon hebben we diverse bedrijventerreinen waaronder o.a.: Agriport A7, Hoornseweg, Kooyhaven, Kruiswijk, Molenwijk, Winkelerzand en Robbenplaat. De terreinen Winkelerzand en Kruiswijk 3 zijn inmiddels vol en daarom kijken we ook vooruit naar de toekomst. De regio heeft een regionale strategie werklocaties die is vertaald naar regionale afspraken in het “convenant werklocaties Kop van Noord-Holland”. In 2020 is in opdracht van provincie Noord-Holland een herijking van de behoefte- en aanbod naar werklocaties uitgevoerd. Deze herijking geeft input voor het actualiseren van de regionale afspraken, het bestaande convenant dateert van 2016 (geüpdatet 2019). De afspraken moeten leiden tot een gezonde balans tussen vraag en aanbod en bijdragen aan een gezond vestigingsklimaat voor ondernemend Hollands Kroon. We gaan de kwaliteit van onze bedrijventerreinen verbeteren en ze verduurzamen en vergroenen. De kansen, wensen en voorwaarden voor (nieuwe) grootschalige ontwikkelingen – zoals Agriport A7 en Datacenters – zijn onderdeel van de geactualiseerde Omgevingsvisie.

Arbeidsmarkt en Onderwijs

We werken regionaal samen aan een optimale afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Dit doen we onder meer via Match2020. Dit programma richt zich op de aansluiting tussen arbeidsmarkt & onderwijs en is één van de bestuursopdrachten van het ruimtelijk-economisch stimuleringsprogramma De Kop Werkt! Met het uitwerken en vertalen van het regioakkoord in een samenwerkingsagenda wordt het vervolg van De Kop Werkt! en het programma Arbeidsmarkt & Onderwijs -dat doorgaat onder de naam Op Kop- na 2021 vormgegeven. Bovendien versterken we de regionale samenwerking op dit onderwerp op de schaal van Noord-Holland Noord met partners als het Regionaal Platform Arbeidsmarkt en Ontwikkelingsbedrijf NHN. Samen met onze partners stimuleren we kennisontwikkeling en kennisdeling in de regio om de innovatiekracht van het bedrijfsleven te versterken.

Arbeidsmigranten

Jaarlijks groeit het aantal arbeidsmigranten (zie rapport Decisio, 2017). Voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten heeft daarom prioriteit. We verbeteren ons inzicht in de huisvestingslocaties en het aantal arbeidsmigranten (wie (hoe lang) waar woont en werkt) door juiste en actuele data bij te houden. Zo krijgen we meer inzicht in de behoefte aan verblijfsaccommodaties. Samen met de provincie en de gemeenten Schagen en Den Helder is een regionaal onderzoek uitgevoerd naar de huisvestingslocaties voor in totaal 3000 arbeidsmigranten. Hierin zijn 14 voorkeursgebieden voor huisvesting genoemd, waarvan 8 binnen Hollands Kroon. We zetten ons met name in voor grootschalige huisvesting van kwalitatief goede aard, die landschappelijk goed wordt ingepast. Daarnaast zetten we in op huisvesting bij agrarische bedrijven of op industrieterreinen. Om arbeidsmigranten goed op te vangen zorgen we voor een doorontwikkeling van het informatiepunt voor arbeidsmigranten. Hierbij willen we het aantal talen uitbreiden.

Toerisme en Recreatie

De sector toerisme en recreatie is van groot belang voor de gemeente Hollands Kroon. Niet alleen omdat het werkgelegenheid biedt, maar ook omdat toeristen en dagrecreanten door bestedingen het lokale MKB versterken. Aanbod van toerisme en recreatie in de gemeente Hollands Kroon heeft de afgelopen jaren een extra impuls gekregen door samenwerking met de regio en de provincie Noord-Holland en door de marketingcampagnes vanuit Holland boven Amsterdam en Visit Wadden. Onder meer via De Kop Werkt! is geïnvesteerd in de toeristisch recreatieve faciliteiten. Momenteel vindt een onderzoek (0-meting) plaats naar hoe de toerist naar Hollands Kroon reist (mobiliteit), waar de bestedingen naartoe gaan, waar men overnacht, wat men onderneemt en bezoekt en hoe men bekend is geworden met de gemeente/regio (vindbaarheid). Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek worden de specifieke doelstellingen en activiteiten voor 2022 opgesteld, waarmee ondernemers ondersteunt worden en gefaciliteerd. We zetten in op kwaliteitsverbetering van overnachtingslocaties en extra marketing om de bekendheid van ons toeristische en recreatieve aanbod te vergroten.

In 2022 zette we in op de samenwerking met de door de gemeenteraad gekozen topevenementen, waarmee we de gemeente op de kaart zetten. En we werken toe naar samenwerking met SAIL 2023 in Den Helder om de havens van Den Oever en Kolhorn en de zeilomgeving van het Amstelmeer onder de aandacht te brengen.

Uitdaging voor de komende jaren is om samenhang aan te brengen in een aantal (externe) ontwikkelingen, zoals de Waddenagenda 2050, de Waddendelta Triënnale, de Kustvisie, de scenariostudie Amstelmeer, Rondje Waddenbaai en de IJsselmeerkustvisie. Hollands Kroon moet positie bepalen in grootschalige ontwikkelingen die (ook door andere overheden) worden geïnitieerd. Deze ontwikkelingen bieden kansen voor toerisme en recreatie. Maar ze hebben ook raakvlakken met duurzaamheid én hebben grote impact op het ruimtebeslag. De diversie ambities, visies en plannen moeten in beeld zijn om samenhang te

creëren, goede afwegingen te kunnen maken en te prioriteren, om vervolgens over te gaan tot (meewerken aan) concrete realisatie. Deze vormen samen één van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie en worden opgenomen in de economische agenda.

Agrarische sector

De agrarische sector is voor Hollands Kroon een zeer belangrijke sector. We faciliteren daarom de kansen voor agrarische bedrijvigheid en we willen de unieke uitgangspositie van een vitale agrarische sector met een duurzaam en gezond toekomstperspectief binnen Hollands Kroon behouden en verstrekken. Met de vaststelling van het Koersdocument Agrarische Sector zetten we in op innovatie, watermanagement en ruimtelijke ontwikkeling. Dit doen we door het koersdocument te vertalen naar een uitvoeringsagenda met concrete acties. We werken daarbij samen met agrariërs en partners als HHNK, Greenport NHN en LTO NHN. Innovatieve ontwikkelingen in de agrarische sector krijgen ruimte en worden ondersteund. Om projecten te faciliteren stellen we daar budget voor beschikbaar. Het koersdocument wordt ook gebruikt als bouwsteen voor de actualisatie van de Omgevingsvisie.

Beleidsvoornemens

Economische ontwikkeling	Herijking speerpuntennotitie OFHK (2022-2026), in afstemming met deze partij
Economische ontwikkeling	Implementatie en monitoring regionale afspraken convenant werklocaties Kop NH.
Economische ontwikkeling	Een kader voor Agriport. Hierin staan uitgangspunten en afspraken over strategie en uitvoering voor de realisatie van datacenters en andere grootschalige bedrijfscomplexen.
Economische ontwikkeling	Opstellen economische uitvoeringsagenda 2022-2026 op basis van doelstellingen nieuw coalitieprogramma
Economische ontwikkeling	Plan van aanpak voor toekomstbestendige bedrijven(terreinen)
Economische ontwikkeling	Implementatie van nieuw beleid voor (de huisvesting van) arbeidsmigranten.

Projecten

Toerisme en Recreatie	Het optimaliseren van de Voorstraat en de bijbehorende wandelroute rondom Den Oever
Economische ontwikkeling	Organisatie Kroonborrel en Lelyprijs voor versterking dialoog met bedrijfsleven

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- Behouden en vergroten van de werkgelegenheid in Hollands Kroon.
- Versterken van de economische structuur
- Hollands Kroon geeft ruimte voor nieuwe en bestaande ondernemingen
- Toename van dag- en verblijfsrecreatie in Hollands Kroon, ter bevordering van de economische ontwikkeling.

Cluster Economische ontwikkeling

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
<i>Bedrijfsleven</i>		
We ondersteunen en adviseren ondernemers op bijvoorbeeld vergunningen, subsidies en beschikbare grond.	<i>aantal verkochte bedrijfskavels</i>	5
	<i>aantal vergunningaanvragen</i>	2
	<i>aantal landelijke en Europese werkgroepen waar de P10 bestuurlijk of ambtelijk aan deelneemt.</i>	2
We voeren relatiebeheer uit en zijn eerste aanspreekpunt voor bedrijven.	<i>waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt</i>	7
	<i>aantal bezoeken door de bedrijfscontactfunctionaris aan de top 50 grootste bedrijven</i>	50
	<i>aantal gerealiseerde initiatieven in de ROM</i>	1
We helpen beginnende ondernemers bij de start van het eigen bedrijf met ons (digitale) startersloket	<i>aantal deelnemers aan webinars en/of het (regionaal) startersevenement</i>	50
	<i>aantal gebruikers van het startersloket</i>	

Agriport A7		
Samen met alle betrokken partijen werken we aan de vestiging en ontwikkeling van datacenters op Agriport.	<i>aantal ha's datacenters (bruto oppervlakte)</i>	110
Bedrijventerreinen		
We stimuleren (samen met OFHK) samenwerking – participatie op onze bedrijventerreinen.	<i>waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt</i>	6,5
Winkelgebieden		
We maken een plan van aanpak voor onze hoofdwinkelgebieden en voeren dit plan van aanpak uit.	<i>cijfer waardering winkelvoorzieningen</i>	7,7
We geven uitvoering aan de acties uit onderzoeksrapport "aanpak hoofdwinkelgebieden".	<i>Consumentenbestedingen detailhandel</i>	85%
Beschikbaarheid van personeel		
We voeren het programma Arbeidsmarkt & Onderwijs (nu nog Match2020) uit, dat na 2021 weer regionaal wordt opgepakt onder de titel Op Kop.	<i>aantal uitgevoerde projecten</i>	15
We toetsen initiatieven aan de beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten. We zetten ons met name in voor grootschalige huisvesting van kwalitatief goede aard, die landschappelijk goed wordt ingepast.	<i>totaal aantal bedden voor tijdelijke medewerkers</i>	2600
We toetsen initiatieven aan de beleidsregels huisvesting arbeidsmigranten. We zetten ons met name in voor grootschalige huisvesting van kwalitatief goede aard, die landschappelijk goed wordt ingepast.	<i>aantal locaties met meer dan 100 bedden</i>	6
We zorgen voor een doorontwikkeling van het informatiepunt voor arbeidsmigranten. Hierbij willen we het aantal talen uitbreiden.	<i>aantal talen</i>	3

We lanceren een pilot voor de nachtregistratie bij logiesaccommodaties voor arbeidsmigranten. Zo krijgen we beter inzicht in het aantal arbeidsmigranten dat in de gemeente verblijft en kunnen we meer inzicht krijgen in de behoefte van verblijfsaccommodaties.	<i>aantal aangesloten logiesaccommodaties</i>	10
<i>Agrarische sector</i>		
Het stimuleren en in de praktijk brengen van innovatieve ontwikkelingen in de agrarische sector	<i>aantal uitgevoerde projecten</i>	2
Het begeleiden van de agrarische sector in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen met aandacht voor duurzaamheid	<i>aantal uitgevoerde projecten</i>	1
Het versterken van de samenwerking tussen de agrarische sector en de gemeente	<i>aantal uitgevoerde projecten</i>	2
Het watermanagement op ondernemersniveau voor agrarisch gebruik versterken met aandacht voor klimaatadaptatie	<i>aantal uitgevoerde projecten</i>	2

Cluster Havens

Wat gaan we ervoor doen?	<i>Prestatie-indicator</i>	2022
<i>Visserij</i>		
We dragen bij aan de instandhouding van de visserijfunctie in Den Oever door samen met andere stakeholders onze belangen te behartigen en indien nodig ontwikkelen we een strategie.	<i>aantal visserijschepen</i>	55
We versterken de economische ontwikkelingen (en andere relevante thema's) door deelname aan de vereniging van Waddenzeegemeenten en de Raad van Advies voor Waddenzeehavens.	<i>totaal aantal aanlandingen in de haven van Den Oever</i>	3500

Havens		
We versterken de signatuur van de havens door de bereikbaarheid te verbeteren, havenverordeningen op te stellen en de samenwerking tussen havenmeesters te bevorderen.	<i>opbrengst havengeld</i>	290000
We verzelfstandigen of privatiseren de werkhaven De Oude Zeug en de recreatiehavens waar mogelijk.	<i>aantal geprivatiseerde havens in 2021</i>	1

Cluster Toerisme en Recreatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Communicatie		
We stimuleren dag- en verblijfsrecreatie door campagnes.	<i>aantal campagnes</i>	4
We stimuleren dag- en verblijfsrecreatie door campagnes.	<i>aantal unieke bezoekers op bezoekhollandskroon.nl</i>	50.000
Verblijf		
We ontwikkelen aanvullend beleid voor B&B's	<i>aantal B&B's in Hollands Kroon</i>	42
We helpen en ondersteunen verblijfsrecreatieve ondernemers om het aantal overnachtingen te doen groeien.	<i>De afgelopen jaren is er nauwkeurig bijgehouden hoeveel toeristische overnachtingen er binnen HK zijn. Door middel van campagnes willen wij deze groei stimuleren.</i>	4
We ontwikkelen een aantrekkelijk netwerk van fiets-, vaar-, en wandelroutes	<i>aantal afgeronde blauwgroene projecten van De Kop Werkt in 2021. Daarnaast zetten wij in op het nieuwe ambitedocument vanuit de regionale samenwerking om meer de verbinding met de omliggende gemeenten te zoeken.</i>	2
We stimuleren dag- en verblijfsrecreatie door campagnes.	<i>aantal bezoekers (opening) Waddenpoort en de overige 6 top evenementen.</i>	50.000
Routestructuur		
We ontwikkelen een aantrekkelijk netwerk van fiets-, vaar-, en wandelroutes	<i>aantal geoptimaliseerde routestructuren</i>	2

Overzicht kosten programma Bedrijvigheid

Programma Bedrijvigheid	2022	2023	2024	2025
(Lucht)Havens	363.634	420.509	415.549	413.528
Economische ontwikkeling	1.625.506	1.532.599	1.525.953	1.522.356
Toerisme	356.517	266.950	206.950	206.950
Lasten	2.345.657	2.220.058	2.148.452	2.142.834
(Lucht)Havens	-333.098	-336.996	-336.996	-336.996
Economische ontwikkeling	-694.085	-694.085	-694.085	-694.085
Toerisme	-337.971	-337.971	-337.971	-337.971
Baten	-1.365.154	-1.369.052	-1.369.052	-1.369.052
Saldo voor bestemming	980.503	851.006	779.400	773.782
Mutaties binnen reserves	-111.058	-166.558	-166.558	-166.558
Saldo na bestemming	869.445	684.448	612.842	607.224

Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen

Cluster		Krediet	2022	2023	2024	2025	Toelichting
	Autonome Ontwikkelingen						
	Noodzakelijkheden						
Economische Ontwikkeling	Deelname in de ROM		-280.000	-280.000	-280.000	-280.000	Betreft de jaarlijkse bijdrage aan de exploitatiekosten van de ROM MRA-NHN. Voor de Gemeente Hollands Kroon wordt de totale deelname: € 1.011.447. De deelneming wordt op grond van de wettelijke regels voor de begroting (het BBV) gewaardeerd op de verkrijgingsprijs (of lagere marktwaarde). Hollands Kroon zal hiervoor gedurende 4 jaar € 253.000,- onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van de 4 jaarlijkse inleg in de deelneming.
	Wensen						
Mutatie Reserve Bedrijvigheid	Afschrijvingslasten renovatie haven Den Oever t.l.v. reserve afkoopsom havens		0	55.500	55.500	55.500	De afschrijvingslasten van de renovatie en reconstructie haven Den Oever komen vanaf 2023 ten laste van de reserve afkoopsom havens.
Economische Ontwikkeling	Extra ambities en opgaves op economisch vlak		-150.000	-115.000	-115.000	-115.000	Extra inspanningen op het economische vlak door het uitvoeren van het agrarisch koersdocument, stimuleren van Hollands Kroon als dynamische vestigingsplaats en het verbeteren van de informatievoorziening richting arbeidsmigranten
Toerisme	Stimuleren dag- en verblijfsrecreatie		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	Naast structureel eigen marketingactiviteiten ook ruimte voor 1 grote campagne door een extern bureau.

Toerisme	Toeristische opwaardering		-97.000	0	0	0	Ontwikkeling en een aantrekkelijk netwerk van fiets-, vaar-, en wandelroutes.
Toerisme	SAIL 2023		0	-60.000	0	0	Bij voorgaande SAIL-evenementen was Hollands Kroon een prominente en gewaardeerde sponsor. Voor 2023 is de gemeente Hollands Kroon wederom gevraagd om partner te worden. Vanuit het bestuur SAIL Den Helder 2023 wordt er een bijdrage gevraagd. In 2021 wordt er een raadsvoorstel voorgelegd om nader te onderbouwen voor deze aanvraag.

Programma Dienstverlening

Inleiding

Ja, tenzij (dienstverlening)

Hollands Kroon heeft de ambitie om excellente en persoonlijke dienstverlening te leveren die volledig aansluit bij de behoefte van inwoners, bedrijven en instellingen binnen de kaders die de raad stelt. Het uitgangspunt 'Ja, tenzij' is daarbij de dagelijkse praktijk. Daarbij maken we gebruik van creativiteit en innovatie binnen de beschikbare, reële middelen. Daarbij is de inzet van communicatie essentieel. Daarom versterken we de communicatie met inwoners en transparantie door altijd een actueel inzicht te geven in hoe we er als gemeente voorstaan. Daarnaast houden we een scherp oog voor het borgen van de lopende zaken: we maken af waar we aan begonnen zijn door initiatieven af te ronden en te borgen. Zo zorgen we ervoor dat de dienstverlening gewaarborgd is. Om het uitgangspunt 'Ja, tenzij' te realiseren moet het beleid dit ook mogelijk maken. Dat wil zeggen: zo min mogelijk beleid en daarin ruimte voor maatwerk. Om de ambities te realiseren heeft Hollands Kroon verantwoordelijke en ondernemende medewerkers nodig die altijd inzetten op informele afhandeling door in gesprek te zijn en te blijven en die de ideeën en denkracht van inwoners ten volle benutten zonder het algemeen belang uit het oog te verliezen.

Participatie (bestuurlijke vernieuwing)

Er is bij inwoners een steeds grote behoefte om invloed uit te oefenen op plannen van de gemeente. Het is daarom belangrijk om inwoners blijvend te betrekken. Niet alleen voorafgaand aan die plannen, maar ook tijdens en daarna. Dat doen we door wensen en ideeën op te halen uit de samenleving. Door goed te luisteren wat er speelt en wat inwoners belangrijk vinden. Door uit te leggen waarom we soms bepaalde keuzes (moeten) maken. En dus al met al door meer samen te werken met onze inwoners. Juist ook omdat er de komende jaren veel zaken veranderen. Denk aan de energietransitie en de Omgevingswet. Die betrokkenheid gaat verder dan alleen inspraak bij de voorbereiding van beleid. Dat vindt het Rijk ook. Daarom is een ontwerp-wetsvoorstel in de maak. Het doel van het ontwerp-wetsvoorstel is dat voor zowel inwoners als voor de gemeente duidelijk is (1) binnen welke kaders inwoners in het beleidsproces participeren en (2) op welke wijze zij in de verschillende fasen van het beleidsproces betrokken worden. Het voorstel verplicht tot een uitbreiding/verbreding van de in de Gemeentewet (artikel 150) voorgescreven Inspraakverordening naar een Participatieverordening. Vooruitlopend op de wettelijke verplichting, gaan wij in 2022 al aan de slag met het maken van een Participatieverordening. Hierin regelen we niet alleen hoe we inwoners betrekken bij de voorbereiding, maar ook bij de uitvoering en evaluatie van plannen. Uiteindelijk draagt dit bij aan meer samenwerking met inwoners, versterking van de democratie en een verbetering van onze dienstverlening.

Informatiebeveiliging

Onze medewerkers moeten werken met een flexibele, veilige en innovatieve ICT-omgeving. Daarbij hoort een grondige check op beveiliging van onze systemen en informatie. Het overkoepelend doel van informatiebeveiliging is het handhaven van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Geen dienstverlenend proces kan uitgevoerd worden zonder informatie. Besturing van processen gaat immers altijd op basis van informatie en informatiebeveiliging is daarbij onvermijdelijk. Om te voorkomen dat informatie en informatiesystemen te licht of te zwaar worden beveiligd, vormt risicomanagement een belangrijk onderdeel in dit afwegingsproces voor het treffen van passende beveiligingsmaatregelen. Dit doen wij o.a. door het uitvoeren van de security roadmap.

Beleidsvoornemens

Bestuur	Participatieverordening
Bestuur	Rechtmatigheidsverantwoording college
Organisatie	Wet Open Overheid
Organisatie	Security road map

Projecten

Bestuur	Faciliteren van stembureaus Gemeenteraadsverkiezingen
---------	---

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- Inwoners, bedrijven en instellingen denken mee en zijn betrokken bij de plannen van de gemeente.
- Verbetering dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen.
- Een effectieve, efficiënte en inzichtelijke organisatie.
- Gelijk houden van de bestaande gemeentelijke belastingen per huishouden (met uitzondering van inflatiecorrectie).
- Gezonde financiële positie

Cluster Bestuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We informeren inwoners van Hollands Kroon (ook niet-digitaal) over en betrekken hen bij ontwikkelingen in de gemeente.	<i>aantal mensen dat de digitale nieuwsbrief ontvangt</i>	3500
	<i>aantal gebruikers van denkmee.hollandskroon.nl</i>	4000
	<i>% brieven dat herschreven en hertaald is naar B1 niveau</i>	35%
	<i>aantal volgers op sociale media</i>	25000
	<i>aantal jongeren dat bereikt wordt via het te ontwikkelen jongerenparticipatieplatform</i>	400

Cluster Organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Verhogen van effectiviteit van de werkprocessen.	<i>aantal inkomende fysieke poststukken</i>	5800
	<i>% binnen 8 werkdagen betaalde facturen</i>	75%
	<i>% binnen 3 werkdagen afgehandelde terugbelverzoeken</i>	90%
	<i>% waarbij een geschil afgerond wordt door de informele aanpak.</i>	55%%
	<i>extra geautomatiseerde processen</i>	8
Monitoren van werkprocessen	<i>% gecontroleerde werkprocessen dat een voldoende of goede beoordeling heeft.</i>	80%
We verkleinen de fysieke afstand tussen de inwoner en de organisatie door te experimenteren met andere vormen van dienstverlening.	<i>aantal inwoners dat bereikt wordt met de HK-mobiel.</i>	1000
	<i>aantal vragen dat goed door Sophie wordt beantwoord.</i>	4100

Cluster Leges en heffingen

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We zorgen voor (kostendeekkende) leges en heffingen en we innen deze.	% woningen met gecontroleerde gebruiksoppervlakte (noodzakelijk voor waarden op oppervlakte in 2022)	100%

Cluster Financiën

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We zorgen voor een structureel sluitende meerjarenbegroting.	sluitende begroting	Ja

Overzicht kosten programma Dienstverlening

Programma Dienstverlening	2022	2023	2024	2025
Bestuur	1.868.720	1.866.845	1.866.845	1.866.845
Financiering	85.392	77.709	71.404	71.404
Leges & heffingen	167.689	167.689	167.689	167.689
Organisatie	35.498.254	34.559.960	34.253.233	34.486.612
Overig	291.557	295.454	299.352	299.352
Lasten	37.911.612	36.967.657	36.658.523	36.891.902
Bestuur	-1.521	-1.521	-1.521	-1.521
Financiering	-907.956	-538.798	-532.493	-532.493
Leges & heffingen	-11.576.092	-11.576.092	-11.576.092	-11.576.092
Organisatie	-908.795	-908.795	-908.795	-908.795
Overig	-77.163.969	-75.174.896	-75.191.740	-75.920.044
Baten	-90.558.333	-88.200.102	-88.210.641	-88.938.945
Saldo voor bestemming	-52.646.721	-51.232.445	-51.552.118	-52.047.043
Mutaties binnen reserves	-801.335	-1.118.000	-154.120	-17.386
Saldo na bestemming	-53.448.056	-52.350.445	-51.706.238	-52.064.429

Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen

Cluster		Krediet	2022	2023	2024	2025	Toelichting
	Autonome Ontwikkelingen						
Divers	Actualisering investeringsplan		-126.237	-337.258	237.441	-207.802	Het investeringsplan is geactualiseerd, hierdoor wijzigen de kapitaalslasten.
Organisatie	Bijdrage GR Regionaal Archief Alkmaar 2022		-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	Door o.a. indexering wordt de gemeentelijke bijdrage beperkt (iets hoger) bijgesteld.
Leges & Heffingen	Inflatie correctie en extra inkomsten OZB woningen en niet woningen		210.590	210.590	210.590	210.590	Conform de kernegevenstabel maart 2021 van het Centraal Planbureau wordt de inflatiecorrectie OZB woningen en niet-woningen geschat op 1,6%. Tevens wordt door areaaluitbreiding meer OZB-inkomsten verwacht.
Overig	Mei- en septembercirculaire 2021 gemeentefonds inclusief de 'arbitrage-gelden' Jeugdzorg.		4.890.784	3.854.573	3.956.311	4.684.615	De mei- en septembercirculaire zijn verwerkt in de begroting. Dit is inclusief de 'arbitrage-gelden' Jeugdzorg. Hierover is de Raad in oktober middels een memo geïnformeerd.
	Noodzakelijkheden						
Mutatie Reserve Dienstverlening	Deelname in de ROM t.l.v. Algemene Reserve		253.000	253.000	253.000	253.000	Betreft de jaarlijkse bijdrage aan de exploitatiekosten van de ROM MRA-NHN. Voor de Gemeente Hollands Kroon wordt de totale deelname: € 1.011.447. Hollands Kroon zal hiervoor gedurende 4 jaar € 253.000,- onttrekken aan de algemene reserve ter dekking van de 4-jaarlijkse inleg in de deelneming.

Mutatie Reserve Dienstverlening	Afschrijvingslasten ICT (geactualiseerd) t.l.v. reserve bedrijfsmiddelen		-61.092	-63.846	-78.337	-78.337	De afschrijvingslasten ICT t.l.v. reserve bedrijfsmiddelen zijn geactualiseerd op basis van de structureel begrootte lasten.
Financiering	Aanpassing rentelasten		263.546	218.546	288.546	344.657	In de begroting worden de rentelasten bijgesteld. Dit op basis van eventueel aan te trekken leningen.
	Wensen						
Bestuur	Budgetten griffie verkiezingen en jongerenweek		-20.000	-5.000	-5.000	-5.000	Het budget van de griffie wordt eenmalig verhoogd i.v.m. de verkiezingen volgend jaar (€ 15.000,-). En er wordt structureel een bedrag begroot voor de HK Jongerenweek (€ 5.000,-).
Mutatie Reserve Dienstverlening	Onttrekking reserves programma dienstverlening		1.323.434	709.380	693.464	560.464	Diverse onttrekkingen aan reserves m.b.t. het programma dienstverlening. Hierbij gaat het o.a. om de reserve doorontwikkeling buitendienst, reserve bedrijfsmiddelen, reserve re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. De mutaties staan vermeld in het gedetailleerde overzicht reserves en voorzieningen in de begroting.
Organisatie	Bijstelling budget verkiezingen en budget (reis)documenten.		45.000	-25.000	37.000	-23.000	De ramingen voor de verkiezingen bij Burgerzaken staan elk jaar structureel voor hetzelfde bedrag in de begroting. Afhankelijk van de verkiezing (Gemeente, Provincie, Tweede Kamer, Europees) worden de bedragen per jaar nu voor de juiste omvang begroot. En een bijstelling van het budget thuisbezorgen (reis)documenten omdat de komende jaren het aantal verleningen van rijbewijzen (door categorie uitbreidingen) minder toeneemt.

Organisatie	Formatieaanvraag		-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	Onze medewerkers hebben als gevolg van ons zelfsturende concept een groot verantwoordelijkheidsgevoel. De dienstverlening van Hollands Kroon is tijdens Covid-19 onverminderd doorgegaan. Dit betekent dat de steeds groter wordende hoeveelheid werk (door extra werkzaamheden die op ons afgekomen zijn) boven op de normale werkdruk is gekomen. Gevolg hiervan is dat de werkdruk de afgelopen jaren is toegenomen en dat de rek er inmiddels uit is. Daarnaast voorzien wij een aantal complexe uitdagingen en ontwikkelingen in de vorm van opgaves, zoals deze zijn geformuleerd in de kadernota (denk aan de woonopgave, duurzaamheid, implementatie van de omgevingswet en excellente dienstverlening, waaronder een veilige ICT-omgeving valt). Daarnaast spelen in de organisatie ook relevante thema's als het interbestuurlijk toezicht, wet kwaliteitsborging en de samenwerking met andere overheden. Al deze ontwikkelingen leiden tot de vraag hoe dit in de toekomst mogelijk te maken in de ambtelijke organisatie. Om de komende periode de dienstverlening en de gewenste flexibiliteit en wendbaarheid van onze organisatie te kunnen waarborgen is uitbreiding van de ambtelijke capaciteit noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken wordt gevraagd om een uitbreiding van het personeelsbudget
Organisatie	3 pilotprojecten Wet Kwaliteitsborging		-25.000	0	0	0	We draaien 3 pilotprojecten i.v.m. de implementatie van de Wet Kwaliteitsborging, waarvoor we een externe onafhankelijke kwaliteitsborger willen inschakelen

Organisatie	Hollands Kroon 10 jaar		-100.000	0	0	0	Op 1 januari 2022 bestaat Hollands Kroon alweer 10 jaar. Hier willen wij aandacht aan besteden, waarbij de inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen centraal staan.
Organisatie	ICT Hardware, infrastructuur, verbindingen en diensten		-928.703	-456.363	-398.363	-392.363	Extra kosten voor de kern applicaties, diverse nieuwe applicaties, extra Cloud kosten en inzet systeembeheer t.b.v. ICT (€ 578.703,-). De nieuwe telefooncentrale, gekoppeld aan het Klant Informatie Systeem, wordt aanbesteed (€ 50.000,-). Voor de gewenste werking van het Klant Contact Systeem is het nodig deze te koppelen met de nieuwe vakapplicaties (€ 50.000,-). Eenmalige implementatie-/migratiekosten en kosten voor beheer, backup, uitwijk, enz. m.b.t. Azure (€ 150.000,-). De website wordt aanbesteed. Daarvoor verwachten we extra kosten te maken t.b.v. de inrichting en migratie van de content (€ 100.000,-).
Organisatie	Lease kosten		-74.900	-74.900	-74.900	-74.900	De audio- en visuele apparatuur in De Verbinding dient vervangen te worden. Na de marktconsultatie in Q4 van 2021 wordt t.b.v. de aanbesteding een Programma van Eisen opgesteld. Een stabiel, eigentijds systeem en ontzorging van de organisatie zijn de uitgangspunten. De leasekosten van de apparatuur en het meubilair zijn op jaarbasis (€ 68.300,-). Daarnaast zijn er nog aanvullende kosten voor de leaseauto's (€ 6.600,-).
Organisatie	Ontwikkeling Hollands Kroon Academie		-129.000	-79.000	-79.000	-79.000	Dit jaar is er een stijging geweest in het aantal medewerkers en er is een nieuw leerplatform gelanceerd, My Learning Factory.

							Voor optimale ontwikkeling van de Hollands Kroon Academie is er extra budget nodig. Hiervoor staat er een bedrag gereserveerd in de reserve re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Dit gereserveerde bedrag wordt ingezet.
	<i>Kredieten (verwerkt in begroting 2022 en verder)</i>						
Bestuur	Krediet mobile devices raadsleden	52.500	0	-13.125	-13.125	-13.125	Ieder raadslid (en Fractieondersteuners) worden uitgerust met een device ten behoeve van de uitvoering van hun raadstaken. De gemeente Hollands Kroon schaft de devices aan en geeft ze in bruikleen uit aan de raadsleden. De devices zijn voor de raadsperiode 2022-2025.

Programma Leefbaarheid

Inleiding

Vanuit het programma Leefbaarheid zetten we in op een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving.

Duurzaamheid

We investeren in 2022 in ecologische onderhoud, om de biodiversiteit (in bermen en plantsoenen) te bevorderen. Ook willen we de houtwallen op Wieringen herstellen en gaan we door met het plaatsen van insectenhôtels. We maken een start met het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. We zetten ons in om inwoners te helpen bij energiebesparing. Dat doen we door bewustwording te creëren en advies te geven. We stellen nog geen subsidies beschikbaar, bijvoorbeeld voor isoleren van woningen. Daarvoor zijn we in afwachting van Rijksbeleid.

Woningbouwopgave

We zetten in op een toename van het aantal woningen, waarbij de voorwaarde is dat we met de Provincie tot een goede overeenstemming komen over de balans tussen binnenstedelijk ontwikkelen en bouwen in landelijk gebied. Uitgaande van de grotere projecten kunnen zo'n 1.400 woningen ontwikkeld worden. Onze ambitie is om binnen twee jaar de procedure te hebben doorlopen voor de (gefaseerde bouw) van zo'n 1.000 woningen, met name in de kernen Wieringerwerf, 't Veld, Middenmeer en Winkel. Er worden verkenningen gedaan om daar ook nieuwe ontwikkelingen in Anna Paulowna en Nieuwe Niedorp aan toe te voegen en ook die in procedure te brengen.

Op dit moment zijn er 151 woningen in de woningbouwlijst waarvan de status is "bouw is gestart" in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Het is onze ambitie dat voor minimaal 80% van deze woningen de bouw wordt gestart. Verder zijn er op dit moment 266 woningen op de woningbouwlijst waarvan de status "bouwvergunning verleend" is. Onze ambitie is om aan te jagen dat minimaal 50% daarvan volgend jaar ook daadwerkelijk gerealiseerd is. Bij elkaar opgeteld verwachten wij dus 253 woningen waarvan de bouw wordt gestart is of waarbij de woning wordt opgeleverd in 2022. Dit zijn onder andere woningen uit de Elshof-Zuid, Groenhof, locatie de Meerpaal en Noorderlicht. Eind 2022 en/of begin 2023 verwachten we te kunnen bouwen in 't Veld, Wieringerwerf en Winkel. Voor de overige categorieën kunt u de meest actuele informatie over projecten vinden in ons Dashboard Woningbouw. Het dashboard wordt maandelijks geüpdatet. Dit is de link naar het dashboard: [Microsoft Power BI](#).

Met de woningcorporaties spreken we nieuwe prestatieafspraken af, waarbij de focus wordt verlegd van een stabiele woningvoorraad, naar een groei daarvan. In 2022 kunnen starters een beroep doen op de starterslening.

Mobiliteit en bereikbaarheid

We zetten in op het verbeteren van de mobiliteit van onze inwoners door in te zetten op meer mobipunten en goede fietsverbindingen. We gaan ook de bekendheid van de mobipunten vergroten. Niet alleen de bereikbaarheid, maar ook de veiligheid is daarbij van belang. Ter uitwerking van het verkeersveiligheidsplan stellen we extra geld beschikbaar om verkeerstellingen, onderzoeken en kleine aanpassingen te doen, naar aanleiding van meldingen van bewoners. Voor grote aanpassingen sluiten we aan bij de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan van een weg, of, in geval van de N-wegen, bij de planning van de Provincie.

Beheer openbare ruimte

We zorgen voor een goede, gezonde openbare ruimte, met aandacht voor biodiversiteit, maar ook aandacht voor klimaatadaptatie. In 2022 investeren we extra in het aanbrengen van bermverharding en brengen we in beeld waar bermen te hoog liggen en hoe we dit aan kunnen pakken. Op basis van de top 5 van meldingen, is er meer budget in deze begroting opgenomen voor beheer van de openbare ruimte. Naast onkruidbeheersing, gaat dit om maaien rondom obstakels, extra snoeien en graskanten knippen. Via kernbeheer zetten we in op realisatie van speeltuinen, tiny forests en voedselbosjes, uiteraard in samenwerking met inwoners.

Omgevingswet

De Omgevingswet

bundelt vrijwel alle wetgeving in het fysieke domein en moet de omslachtige besluitvoering versnellen. Invoering van de wet is gepland op 1 juli 2022. Verder uitstel wordt niet uitgesloten. Er is een eerste beeld van de structurele effecten gemaakt van de invoering van de Omgevingswet. De structurele effecten zijn niet meegenomen in deze begroting, en worden verder uitgewerkt richting Kadernota 2023. We stellen in 2022 een koersdocument vast waarin we grote ruimtelijke opgaven vertalen in ontwikkelrichtingen voor de komende jaren. In de Omgevingsvisie werken we de ontwikkelrichtingen uit in kaders en uitgangspunten. Doel is om de nieuwe, of geactualiseerde, Omgevingsvisie in 2023 vast te stellen.

Beleidsvoornemens

Infrastructuur	De nieuwe top-10 van subjectieve en objectieve verkeersonveilige situaties.
Infrastructuur	Onderzoek naar de milieukundige kwaliteit van de te hoog gelegen bermen en een Plan van aanpak incl. kostenraming voor het verlagen van de te hoog liggende bermen
Infrastructuur	Onderzoek naar de actuele verkeerssituatie van het kruispunt Agriport, Koggenrandweg, N239, Coppershorn
Infrastructuur	Plan verkeersafwikkeling van deelgebied B1 zonder dat het kruispunt Agriport, Koggenrandweg, N239, Coppershorn extra wordt belast, zowel in de bouwfase als in de eindsituatie.
Milieu	Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Hollands Kroon
Milieu	Gemeentelijk rioleringsplan 2023-2027
Omgevingskwaliteit	Beheerplan Ecologisch bermbeheer buitengebied
Omgevingskwaliteit	Beheerplan Ecologisch grasbeheer binnen bebouwde kom
Omgevingskwaliteit	Plan vergroening bedrijventerreinen
Omgevingskwaliteit	Inventarisatie van voorkomende soorten flora en fauna
Omgevingskwaliteit	Inventarisatie van braakliggende kavels/terreinen die erkend kunnen worden als 'tijdelijke natuur'
Omgevingskwaliteit	Strategie voor inzaaien van bloemenmengsels en natuurlijke vegetatie
Omgevingskwaliteit	Plan toekomstbestendig maken van het centrum van Hippolytushoef
Omgevingskwaliteit	Koersdocument en Omgevingsvisie
Omgevingskwaliteit	Evaluatie en bijstelling Snippergroenbeleid

Projecten

Infrastructuur	Verbreden van Den Oeverseweg tussen Klieverweg en Hippolytushoeveerweg
infrastructuur	Verkeersveiligheid Hartweg in Winkel tussen de N241 en de Westfriesedijk
Milieu	De week van de circulaire economie
Milieu	Er start een project samen met de omgevingsdienst en de provincie om bedrijven te stimuleren aan hun energieverplichtingen te voldoen

Omgevingskwaliteit	Renovatie van de skateparken in Anna Paulowna en Winkel
Omgevingskwaliteit	Realisatie speeltuinen in 't Veld, Nieuwe Niedorp, Oude Niedorp, Westerland
Omgevingskwaliteit	Geluidsscherf A7 ter hoogte van Wieringerwerf

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

- Een goede mobiliteit en bereikbaarheid voor alle inwoners.
- Een veilige infrastructuur en inwoners die rekening met elkaar houden in het verkeer.
- Een gevarieerde, goed onderhouden en veilige leefomgeving die aansluit op de behoefte en bijdraagt aan gezondheid van inwoners.
- Een klimaatneutrale en circulaire gemeente
- Aansluiting van het woningaanbod op wensen van (toekomstige) inwoners.

Cluster Infrastructuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We voeren het onderhoud aan wegen en kunstwerken (bruggen) planmatig uit.	% civieltechnische kunstwerken dat een goede staat van onderhoud heeft.	90%
	% van het areaal verhardingen dat groot onderhoud krijgt	5%
We lossen veiligheidsknelpunten op.	% weglengte met bermshade (inventarisatie 2021) dat is aangepast met bermverharding	18%
	aantal verkeerstellingen en verkeerskundige onderzoeken	30
	aantal kleine aanpassing naar aanleiding van meldingen	10
	aantal aangepakte verkeersknelpunten uit de top-10 van subjectieve en objectieve verkeersonveilige situaties	3
	aantal veiligheidscampagnes dat in de gemeente is uitgevoerd	8
We vervangen openbare verlichting (voor LED-verlichting)	% lichtmasten dat van een LED-lamp is voorzien	90%

Cluster Milieu

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Klimaat neutrale gemeente		
We helpen woningeigenaren om hun huis te verduurzamen met bijvoorbeeld het Duurzaam Bouwen loket, de campagne Aardgasvrij en Duurzame Huizenroute	% woningen met label C of hoger (van het aantal gemelde, geldige energielabels)	72%
	aantal energiescans bij woningen	2000
We helpen Bedrijven om te verduurzamen	aantal energiescans bij bedrijven	▲

We leveren met onze eigen bedrijfsvoering een bijdrage aan de CO2-reductie.	<i>aantal energieneutrale gebouwen</i>	15 in 2031
We stimuleren inwoners een energicoöperatie op te zetten.	<i>aantal energicoöperaties</i>	1
We maken het mogelijk laadpalen te plaatsen	<i>aantal (semi) publieke laadpalen</i>	100
We realiseren (groene) mobipunten.	<i>aantal gerealiseerde (groene) mobipunten</i>	10
<i>Circulaire gemeente</i>		
We werken samen met de Kopgemeenten op het gebied van circulair inkopen en circulaire economie	<i>aantal gemeenten waarmee wordt samengewerkt</i>	6
We kopen steeds meer circulair in	<i>aantal circulaire inkooptrajecten</i>	3
We zetten in op afvalscheiding en we zorgen voor bewustwording omtrent recyclen. Dat doen we samen met HVC.	<i>% gerecycled afval per inwoner</i>	75%
	<i>hoeveelheid kg restafval per inwoner</i>	100
<i>Riolering en afwatering</i>		
We voorkomen dat afvalwater leidt tot ziekte en milieuschade.	<i>% gescheiden rioleringsstelsel</i>	62%
	<i>% hoofdriool dat binnen een cyclus van 10 jaar geïnspecteerd is</i>	70%
	<i>aantal dorpen waar inzicht is in het functioneren van de riolering en de benodigde verbetermaatregelen.</i>	4

Cluster Omgevingskwaliteit

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Openbare ruimte en Gebouwen		
We voeren Planmatige uitvoering van onderhoud aan openbaar groen en water.	% maandelijks gecontroleerde locaties dat voldoet aan de vastgestelde beeldkwaliteit	> 90%
	m1 nieuwe beschoeiing binnen de bebouwde kom	2000
	aantal gesnoeide bomen	3000
	afname aantal meldingen via de Fixi-app	5.000
We maken grondwaterproblematiek in dorpen inzichtelijk.	aantal dorpen waar problematiek inzichtelijk is	4
We betrekken Inwoners bij hun leefomgeving.	aantal uitgevoerde projecten 'toekomstbestendige kernen'	1
We planten extra bomen.	aantal nieuw geplante bomen per jaar	475
Biodiversiteit		
We versterken de groenstructuur en het natuurnetwerk	m2 houtwallen aangelegd	5000m2
	% ecologisch bermbeheer	20%
	m2 ingezaaide bloemweides	5000m2
We vergroten bewustzijn en betrokkenheid	% ecologisch beheer bosplantsoen	10%
	aantal deelnemers operatie Steenbreek (vergroenen van de eigen tuin)	100
	uitbreiding van aantal bijenhôtels	5
	aantal Tiny Forests	4
Wonen		
We bevorderen en versnellen de woningbouw	aantal nieuw gebouwde woningen	253
	aantal woningen 'in procedure' naar start bouw	1.000 in 2023
	aantal verstrekte startersleningen	10
We implementeren de Wet kwaliteitsborging	aantal pilotprojectenimplementatie van de Wet Kwaliteitsborging	3

Cluster Veiligheid

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Jeugd		
We pakken overlast en criminaliteit veroorzaakt door jeugd(groepen) preventief en repressief aan.	<i>aantal projecten tegengaan overlast jeugd</i>	2
	<i>aantal projecten tegengaan criminaliteit onder jeugd</i>	1
	<i>aantal geregistreerde meldingen jeugdoverlast</i>	▼
	<i>% jongeren tussen de 13-23 met jeugdreclassering</i>	
	<i>aantal kernen waar een sluitende aanpak is tussen Jongerenwerk, Inklusio Hollands Kroon, politie en gemeente</i>	10
Ondermijning		
We ontwikkelen een integrale aanpak op fenomenen, branches en locaties waar sprake is van georganiseerde ondermijnende criminaliteit dan wel gebieden die hiervoor kwetsbaar zijn.	<i>aantal integrale controles</i>	6
	<i>aantal projecten vergroten bewustwording ondermijning</i>	4
	<i>aantal bestuurlijke optredens ondermijning gerelateerd</i>	8
	<i>aantal meldingen ondermijning gerelateerd</i>	8
Zorg en Veiligheid		
We voorkomen en bestrijden problemen in de woon- en leefomgeving door vroegtijdig signalen van huiselijk geweld, woonoverlast en verward gedrag te zien en herkennen.	<i>aantal geregistreerde meldingen overlast verward persoon</i>	▼
	<i>aantal buurtbemiddeling- en mediationtrajecten</i>	82
	<i>% geslaagde buurtbemiddeling- en mediationtrajecten</i>	▲
	<i>aantal geregistreerde meldingen woonoverlast</i>	▼

	<i>aantal geregistreerde meldingen van huiselijk geweld</i>	▼
	<i>aantal repressieve optredens tegen ernstige en herhaaldelijke overlast.</i>	▲
<i>Polarisatie en radicalisering</i>		
We beschermen de veiligheid van de inwoners van Hollands Kroon tegen potentieel gewelddadig gedrag of elke andere vorm van gedragingen die ideologisch gericht zijn op het ontwrichten van de samenleving.	<i>aantal geregistreerde meldingen van incidenten</i>	
<i>Cybercrime</i>		
Inzicht verkrijgen in de ontwikkeling en omvang van cybercrime in Hollands Kroon.	<i>aantal geregistreerde delicten van cybercrime</i>	▼
	<i>aantal campagnes ter bevordering van bewustwording cybercrime</i>	3

Overzicht kosten programma Leefbaarheid

Programma Leefbaarheid	2022	2023	2024	2025
Infrastructuur	4.251.581	4.741.860	5.097.309	5.397.746
Milieu	9.170.138	9.044.098	9.025.085	9.016.732
Omgevingskwaliteit	6.022.665	5.584.856	5.333.255	5.327.816
Veiligheid	4.219.657	4.220.256	4.193.760	4.173.390
Lasten	23.664.041	23.591.070	23.649.408	23.915.684
Infrastructuur	-306.470	-283.601	-285.876	-269.509
Milieu	-10.809.838	-10.809.838	-10.809.838	-10.809.838
Omgevingskwaliteit	-2.257.926	-2.297.926	-2.222.926	-2.222.926
Veiligheid	-16.238	-16.238	-16.238	-16.238
Baten	-13.390.472	-13.407.603	-13.334.878	-13.318.511
Saldo voor bestemming	10.273.569	10.183.467	10.314.530	10.597.173
Mutaties binnen reserves	-595.882	-595.882	-595.882	-595.882
Saldo na bestemming	9.677.687	9.587.585	9.718.648	10.001.291

Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen

Cluster		Krediet	2022	2023	2024	2025	Toelichting
	Autonome Ontwikkelingen						
Veiligheid	Bijdrage GR Veiligheidsregio 2022		19.805	18.411	18.411	18.411	Een taakstelling voor de jaren 2022 en 2023 bij de GR Veiligheidsregio Noord Holland Noord 2022 zorgt voor een besparing.
Milieu	Bijdrage GR Omgevingsdienst 2022		24.000	24.000	24.000	24.000	Een lagere bijdrage voor de GR Omgevingsdienst NHN 2022 zorgt voor een besparing
	Noodzakelijkheden						
Milieu	Gevolgen invoering recycle-tarief		369.118	369.118	369.118	369.118	Door de invoering van het recycle-tarief zal er minder restafval worden aangeboden en de gescheiden stromen zullen toenemen. Dit resulteert in minder kosten voor de verbranding (+ belasting) van restafval en een toename aan vergoedingen voor glas, papier, plastic, blik, drankenkartons en textiel.
	Wensen						
Mutatie Reserve Leefbaarheid	Beëindiging storting reserve civiele kunstwerken		193.333	220.000	-5.000	-5.000	Door het kapitaliseren van bruggen kan de jaarlijkse toevoeging aan de reserve bruggen vervallen
Infrastructuur	Aanpak verkeerssituaties		-37.500	-37.500	-37.500	-37.500	Extra budget aanpak verkeerssituaties om werkzaamheden te kunnen uitvoeren voor het verkeersveiligheidsplan (gedragscampagnes, verkeerstellingen, verkeerskundige onderzoeken en kleine aanpassingen naar aanleiding van meldingen van bewoners

Infrastructuur	Gewenningsbijdrage onderhoud wegen		206.241	183.372	185.647	169.280	De gewenningsbijdrage van het hoogheemraadschap voor het beheer en onderhoud wegen valt vanaf 2021 in 10 jaren vrij.
Infrastructuur	Onderzoek bermen		-100.000	0	0	0	We onderzoeken wat de milieukundige kwaliteit van de te hoog gelegen bermen is en maken een plan van aanpak inclusief kostenraming voor het verlagen van de te hoog liggende bermen.
Omgevingskwaliteit	Onderhoudsbudget groen en afvalbakken hondenpoep		-204.000	-192.000	-192.000	-192.000	Meer onderhoudsbudget voor groenonderhoud door areaaluitbreiding en extra rondes maaien, onkruidbestrijding, graskanten knippen, overhangend groen verwijderen en renoveren van slechte plantsoenen. Ook krijgen we steeds vaker de vraag om extra hondenpoepbakken te plaatsen.
Omgevingskwaliteit	Verbeteren biodiversiteit		-101.000	-101.000	-101.000	-101.000	Verbeteren biodiversiteit (ecologisch bermbeheer en ecologisch beheer bosplantsoen)
	Kredieten (verwerkt in begroting 2022 en verder)						
Infrastructuur	Krediet openbare verlichting	-81.118	0	0	5.408	5.408	Na 2022 is 90% van de openbare verlichting voorzien van LED. Hierdoor is de komende jaren minder geld nodig voor het vervangen van armaturen. Een krediet van € 170.000 is voldoende om de benodigde vervangingen uit te kunnen voeren.
Infrastructuur	Krediet bermverharding	500.000	0	-20.000	-40.000	-60.000	In 2021 is een nieuwe inventarisatie gemaakt van wegen met ernstige berm schade. Op de lijst staan 21 wegen, totaal 72 km bermlengte. In totaal vraagt dit om een investering van 2,9 miljoen.

Infrastructuur	Krediet herstructurering Wieringerwerf - Verbreding Den Oeverseweg	1.000.000	0	-40.000	-40.000	-40.000	Voor de herstructurering Wieringerwerf wordt de Terpstraat vrijgemaakt voor Landbouwverkeer. Dit resulteert erin dat het knelpunt ontstaat op het noordelijke deel van de Den Oeverseweg. Hiervoor is op deze weg een verbreding nodig.
Infrastructuur	Krediet Hartweg (uitgaan van subsidiemogelijkheden)	500.000	0	0	0	0	Aanvullend krediet van € 500.000 om de Hartweg in Winkel verkeersveiliger maken tussen de N241 en de Westfriesedijk. De verwachting is dat de gemeente in aanmerking komt voor een subsidie om de aanvullende maatregelen te bekostigen en daarom worden er geen kapitaallasten voor dit krediet berekend. Via de bestuursrapportages wordt duidelijk of dit een juiste verwachting is.

Programma Vitaliteit

Inleiding

In het programma Vitaliteit zetten we in het opzetten van projecten en samenwerkingen die als doel hebben om inwoners en de kernen waarin zij wonen zo vitaal mogelijk te houden. Wij doen dit nadrukkelijk niet alleen en nemen het hierin ook niet over van de inwoners of het verenigingsleven, maar proberen hen zo goed mogelijk te faciliteren. Dat doen we bijvoorbeeld door vanuit de Hollands Kroonse Uitdaging (HKU) subsidies te blijven verstrekken aan projecten of ontwikkelingen die in lijn liggen met onze doelstellingen. In 2022 zijn we van plan om ook de structurele subsidies via de HKU te laten verlopen. Op deze manier is er sprake van één ingang en een eenduidige aanvraagprocedure. Verder blijven we inzetten op het project leefbaarheid door ontmoeten. Gezondheid stimuleren we al van jongs af aan door een project als Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG). We hebben in het bijzonder ook aandacht voor verschillende leeftijdsgroepen: enerzijds vragen de jongeren met een kwetsbare positie (16 – 27 jaar) om een integrale aanpak met aandacht voor onderwijs, werk, inkomen, zorg, veiligheid en wonen, maar anderzijds geldt dat ook voor de steeds groter wordende groep ouderen. Hierbij gaat het met name om gezondheid, de zorg (aan huis en bij zorgorganisaties) en wonen. Dat doen we niet alleen, voor beide vraagstukken werken we nauw samen met partijen om ons heen zoals LINK, Wonen Plus Welzijn en de regiogemeenten. Je ziet hierbij de link met opgaven uit andere programma's, zoals de woningbouwopgave die ook terugkomt in het programma Leefbaarheid of de beschikbaarheid van goed personeel wat terugkomt bij Arbeidsmarkt & Onderwijs in het programma Bedrijvigheid. Deze samenwerking is van groot belang om de doelstellingen in het programma Vitaliteit te behalen.

We zetten veel geld in de komende vier jaren op het taal-achterstandsbeleid, samen met scholen trekken we op om een zo volledig mogelijk programma te creëren. Daarbij maken we plannen met onderwijs en bibliotheek en GGD en andere ketenpartners om de gelden die we krijgen vanuit het Nationaal Programma onderwijs, de komende twee jaren in te zetten om Corona gerelateerde problemen bij kinderen van 0 tot 18 jaar, op te lossen.

Partnerschap met Inclusio

De grootste samenwerking binnen het programma Vitaliteit is met onze zorgpartner Inclusio Hollands Kroon. De samenwerking heeft een nieuwe vorm gekregen en is nu meerjarig. Door deze meerjarige samenwerking en een beter financieel kader, is het beter mogelijk om de samenwerkingen met de specialistische partners te intensiveren. Dit is een belangrijke doelstelling voor 2022. Ook zijn er nieuwe afspraken op het gebied van contractsturing waardoor het zowel voor de gemeenteraad als de dagelijkse praktijk mogelijk wordt om beter op het contract en de resultaten ervan te sturen.

Wijkteam Hollands Kroon

Het wijkteam van Hollands Kroon (waarin medewerkers vanuit de gemeente en Inclusio zitten) werkt gezamenlijk actief met de doorbraakmethode. Hier is een start mee gemaakt in 2021. Deze methode maakt het makkelijker om maatwerk toe te passen en het perspectief van de inwoner echt centraal te zetten. In 2022 wordt dit verder geïmplementeerd. Er bestaan binnen het wijkteam nog veel onzekerheden met betrekking tot de vakgebieden schulddienstverlening, inkomen en participatie door het wegvallen van de corona gerelateerde steunpakketten in 2021. We weten niet wat de impact hiervan zal zijn. We zetten extra in op goede communicatie en bekendheid met de dienstverlening van het wijkteam om zo vroeg mogelijk bij mensen in beeld te komen en de klanttevredenheid te laten stijgen.

Beleidsvoornemens

Sport & Educatie	Besteding van NPO middelen
Sport & E	Uitvoeren plan van aanpak Onderwijskansen 2020-2022

Projecten

Zorg	Corona & Jeugd, inclusief digitaal jongerenpunt
Sport & Educatie	Sportevenement de Hollands Kroonse spelen
Bestaanszekerheid	Het hertalen van alle documenten op het gebied van inkomen, schulddienstverlening en participatie naar B1 niveau

Doelstellingen en effectindicatoren

Wat willen we bereiken?

- Gezonde en vitale inwoners
- Iedereen kan ondersteuning ontvangen als men hulp of zorg nodig heeft.
- Iedereen kan, naar vermogen, duurzaam voorzien in zijn eigen levensonderhoud
- Sociaal vitale kernen

Cluster Zorg

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Zorgtaken		
We leveren snelle, effectieve en kwalitatief goede Wmo- en Jeugdhulp aan iedereen die het nodig heeft.	<i>aantal casussen die vanuit de doorbraakmethode zijn opgepakt</i>	Volgt na nulmeting
	<i>% instroom van scheiding gerelateerde problematiek in de jeugdzorg</i>	20% daling
	<i>mate van ervaren van eigen regie</i>	5% stijging
	<i>verhouding pleegzorg versus residentieel</i>	25
	<i>% hulp door wijkteam van specialistische zorg</i>	50
	<i>kosten per klant</i>	€ 1000,-
	<i>wachttijd start zorg ten opzichte van moment van aanmelden</i>	
	<i>doorstroom (gemiddelde doorlooptijd in maanden)</i>	12
	<i>doelrealisatie (gemiddeld)</i>	80%
	<i>tevredenheid ketenpartners</i>	
	<i>Tevredenheid over samenwerking ketenpartners door klant</i>	
	<i>mate van professionele autonomie door medewerker</i>	
	<i>begroting versus realisatie en prognose</i>	
We bieden ondersteuning, zodat oudere mensen en mensen met een beperking langer plezierig en gezond thuis kunnen wonen.	<i>% inwoners van 75 jaar en ouder dat zelfstandig woont</i>	94%
	<i>aantal inwoners met een medische hulpvraag begeleid door een opgeleide zorgvrijwilliger</i>	35
We ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen voor het verlenen van mantelzorg	<i>% van inwoners in Hollands Kroon dat structureel mantelzorg verleent aan hulpbehoevende vrienden of familie</i>	50%
We stimuleren en ondersteunen vrijwilligerswerk	<i>aantal vrijwilligers dat gewaardeerd is door ons</i>	250
Sociale samenhang en eenzaamheid		

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan een actief dorps- en verenigingsleven	<i>aantal ondersteunde initiatieven via de werkgroep 'Leefbaarheid door ontmoeten'</i>	5
	<i>aantal bezoekers van een ontmoetingspunt met activiteiten aanbod (dagbesteding en inloop)</i>	7000
	<i>aantal activiteiten, gericht op een dementievriendelijke gemeente</i>	27

Cluster Bestaanszekerheid

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
Schulddienstverlening		
We organiseren toegankelijke schulddienstverlening voor inwoners en ondernemers.	<i>aantal 100% betalingsregelingen</i>	10
	<i>aantal schuldregelingen</i>	>11
	<i>aantal ondernemers die gebruik maken van BBZ en hulp krijgen van SDV</i>	
We faciliteren diensten, trainingen en activiteiten, gericht op het versterken van zelfredzaamheid, digitalisering, omgaan met budget en weerbaarheid.	<i>aantal bezoekers informatiepunt digitale overheid</i>	100
Inkomensvoorziening		
We verstrekken bijstand en blijven streven naar uitstroom.	<i>% van de inkomensgroep tot 110% van de bijstandsnorm dat deelneemt aan Meedoen Hollands Kroon</i>	50%
	<i>klanttevredenheid over de toegankelijkheid van onze minimavoorzieningen.</i>	
	<i>% van de doelgroep met een inkomen tot 130% van de geldende bijstandsnorm maakt gebruik van de aanvullende verzekeringen van gemeente Hollands Kroon</i>	27%

	% van de inkomensgroep tot 105% van de bijstandsnorm dat gebruik maakt van de individuele inkomenstoeslag.	20%
	% volledige uitstroom uit de bijstand	10%
	% van de deelnemers die aan het besluit bijstandsverlening zelfstandigen (bbz) pre-start uitgestroomd.	
We zorgen voor duurzame plaatsing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	% een indicatie banenafpraak of beschut werk is in passend werk of een maatwerktraject geplaatst	100%
	% gedeeltelijke uitstroom (klanten met een parttime baan, alimentatie of een andere uitkering).	30%
	% mensen met een uitkering dat een trajectplan heeft.	100%
Schoolverzuim		
We dringen voortijdig schoolverlaten op scholen terug.	% voortijdig schoolverlaters in de RMC-regio	7,7%
Nieuwkomers		
Wij vangen nieuwkomers in Hollands Kroon op en ondersteunen hen, zodat ze zo snel mogelijk, op basis van vergelijkbare kansen, participeren in de maatschappij (het liefst via passend werk).	% nieuwkomers die in 2022 in Hollands Kroon zijn komen wonen dat aangeeft goed opgevangen te zijn.	100%

Cluster Kunst en Cultuur

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We faciliteren culturele evenementen in de kernen.	<i>Volgt</i>	
We faciliteren cultuureducatie in het basisonderwijs.	<i>% scholen waar cultuureducatie onderdeel uitmaakt van het lesprogramma.</i>	50%
We beschermen ons (culturele) erfgoed dat representatief is voor de geschiedenis van onze gemeente.	<i>totaal aantal gemeentelijke monumenten</i>	40

Cluster Sport en Educatie

Wat gaan we ervoor doen?	Prestatie-indicator	2022
We faciliteren initiatieven die bijdragen aan het terugdringen van alcoholmisbruik onder jongeren	<i>% middelbare scholieren dat op RSG Wieringerlant voorlichting krijgt over alcohol en drugs.</i>	40%
	<i>aantal verkooppunten van alcohol dat wordt gecontroleerd op naleving.</i>	50
We stimuleren een gezonde levensstijl bij kinderen tussen 2 en 18 jaar door inzet op de pijlers voeding, gedrag en bewegen.	<i>aantal preventieve programmalijnen vanuit Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG) dat is geïmplementeerd onder een groep sociale partners.</i>	4
	<i>% kinderen (2 – 18 jaar) met overgewicht dat deelneemt aan het programma Lekker in je Life.</i>	20%
	<i>% gezinnen van deelnemers aan Lekker in je Life dat na een jaar aangeeft dat ze zelfstandig verder kunnen.</i>	75%
We faciliteren voldoende accommodaties om sociale samenhang te borgen.	<i>aantal accommodaties in de kernen die door ons gefaciliteerd zijn voor instandhouding van accommodaties voor sport, cultuur en ontmoeting</i>	12

We houden onderwijs en onderwijsfaciliteiten toegankelijk voor alle kinderen in Hollands Kroon	<i>% bereik vve-doelgroepkinderen voorschoolse educatie</i>	100%
	<i>% aanbod op de peuterscholen voorschoolse educatie voor vve-doelgroepkinderen</i>	100%
	<i>% inwoners dat lid is van de bibliotheek</i>	9%
	<i>beoordeling van basisonderwijs over diensten van de Kopgroep Bibliotheken</i>	7
	<i>bereik aantal scholen door Kopgroep Bibliotheken</i>	21

Overzicht kosten programma Vitaliteit

Programma Vitaliteit	2022	2023	2024	2025
Bestaanszekerheid	16.939.875	15.342.703	15.484.882	15.484.565
Kunst en cultuur	1.218.818	1.226.594	1.226.411	1.225.624
Sport & educatie	5.982.833	7.081.027	6.335.646	6.255.904
Zorg	28.479.887	28.412.621	28.386.403	28.386.347
Lasten	52.621.413	52.062.946	51.433.343	51.352.439
Bestaanszekerheid	-11.612.728	-9.581.818	-9.331.818	-9.081.818
Kunst en cultuur	-50.316	-50.316	-50.316	-50.316
Sport & educatie	-1.011.008	-1.011.008	-1.011.008	-1.011.008
Zorg	-422.724	-422.724	-422.724	-422.724
Baten	-13.096.776	-11.065.866	-10.815.866	-10.565.866
Saldo voor bestemming	39.524.637	40.997.080	40.617.477	40.786.573
Mutaties binnen reserves	-28.555	-28.555	-28.555	-28.555
Saldo na bestemming	39.496.082	40.968.525	40.588.922	40.758.018

Autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen

Cluster		Krediet	2022	2023	2024	2025	Toelichting
	Autonome Ontwikkelingen						
Zorg	Budgetophoging jeugdwet en Wet WMO		-5.077.216	-5.077.216	-5.077.216	-5.077.216	Budgetophoging voor de uitvoering van de jeugdwet en de wet WMO. U bent hierover geïnformeerd in de beeldvormende vergadering van 28 september 2021. De mutatie is verder toegelicht in het raadsvoorstel van 28 oktober 2021.
Bestaanszekerheid	Bijstelling BUIG budget		2.000.000	1.750.000	1.500.000	1.250.000	De afgelopen vier jaar waren de inkomsten vanuit het BUIG-budget substantieel hoger dan het bedrag dat structureel was opgenomen in de begroting. Dit leverde de afgelopen jaren aanzienlijke voordelen op. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel hebben we in eerdere jaren de begroting bewust niet aangepast omdat het BUIG-budget zich eigenlijk niet goed laat voorspellen. We hadden daarbij wel de verwachting dat dit zou dalen omdat het aantal uitkeringsgerechtigden de afgelopen jaren is gedaald. Omdat het meerjarenperspectief onder druk staat door met name de hogere uitgaven bij Jeugd en Wmo kiezen we ervoor om de begrote ontvangsten vanuit de BUIG te verhogen met € 2 mln. (2022) en dit bedrag in navolgende de jaren te laten dalen met € 250.000 per jaar.

Bestaanszekerheid	Bijdrage GR Gesubsidieerde Arbeid 2022		20.000	-46.000	-77.000	-77.000	Ontwikkelingen bij de GR Gesubsidieerde Arbeid vragen beperkte bijstelling van de bijdrage van Hollands Kroon cf besluitvorming op 10-6-2021 over de Kadernota 2022 van de GRGA.
	Noodzakelijkheden						
Sport & Educatie	Eigen bijdrage leerlingenvervoer		-20.103	-20.103	-20.103	-20.103	Met het vaststellen van de nieuwe verordening is mede bepaald dat ouders in Hollands Kroon geen eigen bijdrage meer hoeven te betalen wanneer hun kind gebruik maakt van leerlingenvervoer.
Sport & Educatie	Hoze Zwembaden harmonisatiemaatregelen 2015		-91.000	-91.000	-91.000	-91.000	Bij de verzelfstandiging van de buitenzwembaden zijn de eerdere harmonisatiemaatregelen niet gecorrigeerd. Dit wordt nu aangepast in de begroting.
Bestaanszekerheid	Nationaal Programma Onderwijs		-580.910	0	0	0	Gemeenten krijgen middelen uit het budget Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs tot en met schooljaar 2022-2023, om de scholen te ondersteunen bij het herstel en ontwikkeling van het onderwijs bij de aanpak van COVID19 gerelateerde onderwijsvertragingen bij kinderen en jongeren. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak hoe deze middelen voor dit doel kunnen worden ingezet.
Bestaanszekerheid	Nationaal Programma Onderwijs (dekking)		580.910	0	0	0	Het Nationaal Programma Onderwijs wordt gedekt door een specifieke uitkering, wat wil zeggen dat het geld geoormerkt is en alleen voor dit doel ingezet kan worden.

Bestaanszekerheid	Onderwijsachterstanden		-1.200.000	0	0	0	Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) ontvangen wij geormerkte gelden van het Rijk. Voor de uitvoering van deze regeling is in samenwerking met bestuurders van kinderopvang, basisonderwijs, GGD, Bibliotheek en de Lokale Educatieve Agenda een plan van aanpak Onderwijskansen 2020-2022 opgesteld. Het plan stoelt op twee pijlers: 1. Uitvoeren beleid voor-en vroegschoolse educatie (VVE): Onder meer realisatie 16 uur VVE voor elk kind (in 2020 is hierover besloten), kwaliteitsonderzoek en realisatie hbo-pedagogisch beleidsmedewerker; 2. Aanjagen gelijke kansen voor kinderen: peuters en leerlingen worden extra ondersteund bij de taalstimulering en ontwikkeling. Dit gebeurt door middel van maatwerk. Scholen kunnen op basis van een projectplan middelen aanvragen bij de gemeente, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Verder zijn er middelen beschikbaar voor onder meer training, materialen en methoden.
Bestaanszekerheid	Onderwijsachterstanden (dekking)		1.200.000	0	0	0	Het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandbeleid wordt gedekt door een specifieke uitkering, wat wil zeggen dat het geld geormerkt is en alleen voor dit doel ingezet kan worden.
	Wensen						

Mutatie Reserve Vitaliteit	Verlagen storting reserve zwembaden		28.555	28.555	28.555	28.555	Aangezien de accommodaties zijn overgedragen aan de zwembaden is deze jaarlijkse storting in de reserve niet meer nodig.
Sport & Educatie	De Hollands Kroonse Spelen		-50.000	0	-50.000	0	Organiseren van een tweejaarlijks terugkomend sportevenement gericht op gemeentelijke competitie, De Hollands Kroonse Spelen.
Sport & Educatie	Hoze Zwembaden indexering exploitatiesubsidie		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	De zwembaden hebben te maken met een CAO stijging en stijging van overige kosten. Wij volgen de meerjarige exploitatie-subsidie beschikking en indexeren deze met genoemde percentage in de kadernota van 1,6%
Zorg	Perspectief Jeugd en jongeren		-163.000	-96.000	-70.000	-70.000	Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Er wordt een impuls gegeven om samen met jongeren, lokale organisaties en eventensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. De incidenteel ontvangen middelen van het Rijk ten behoeve van het Jeugdpakket worden ingezet. Uit onlangs uitgevoerd onderzoek voor en door jongeren van Hollands Kroon blijkt dat zij grote behoefte hebben aan informatie, aan activiteiten en aan aandacht voor eenzaamheid onder jongeren. Na veel intern, extern en online onderzoek zijn we gekomen tot een aantal passende oplossingen om te voorzien in de behoeften van de jongeren. Daarbij wordt onderzocht of Gameday

							een activiteit kan zijn wat structureel kan worden aangeboden.
Zorg	Hertalen		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	Voor het project hertalen is de komende 4 jaar budget nodig voor een tool.
Sport & Educatie	Subsidieplafond		-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	Met het vaststellen van deze begroting stelt de gemeenteraad ook vast welk budget voor het verstrekken van subsidies beschikbaar is. De subsidieaanvragen voor 2022 zijn ontvangen en getoetst (waarbij de Beleidsregels subsidies Hollands Kroon 2017 van kracht zijn). Het structureel beschikbare Subsidieplafond moet worden bijgesteld. Bij de kadernota is uitgegaan van een stijging met circa € 36.000,- waar nu meer nodig is tot € 100.000,- De voornaamste oorzaak betreft is de nieuwe aanvraag voor Stichting Erfgoed Luchtoorlog, de bijstelling voor de bibliotheek en RTV Noordkop. De budgettaire ruimte in het plafond van € 115.000 wordt beschikbaar gesteld voor nieuwe (incidentele) subsidieaanvragen in behandeling te nemen via de Hollands Kroonse Uitdaging. In de bijlage Subsidies kunt u per thema alle aanvragen zien.
	Kredieten (verwerkt in begroting 2022 en verder)						
Kunst & Cultuur	Krediet Molen de hoop	80.000	0	-8.000	-8.000	-8.000	Dit betreft levensduur verlengend onderhoud aan de molen, het rieten dak moet worden vervangen om te

							voorkomen dat de molen onherstelbaar beschadiging oploopt.
--	--	--	--	--	--	--	--

Paragrafen

Paragraaf 1. Weerstandsvermogen

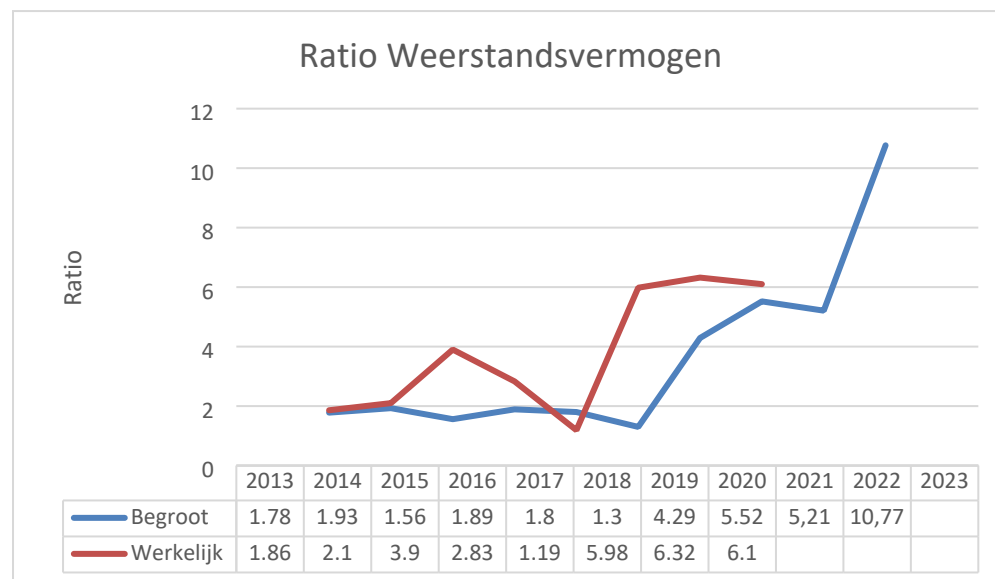
Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente om niet-structurele risico's te kunnen opvangen, zonder dat dit ten koste gaat van de continuïteit in het afgesproken gemeentelijke takenpakket. Door dit weerstandsvermogen hoeft bij een incidentele financiële tegenvaller niet direct bezuinigd te worden om de begroting weer sluitend te krijgen. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Ratio weerstandsvermogen

Het is mogelijk om de risico's af te zetten tegen de buffers van de gemeente Hollands Kroon. Door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen het verwachte

financiële gevolg van alle risico's samen kan een conclusie worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen wordt door middel van een berekening omgezet in een ratio weerstandsvermogen. Dit wordt als volgt berekend: De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gedeeld op de benodigde weerstandscapaciteit. Een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 is op dit moment acceptabel en valt onder de kwalificatie 'voldoende'.

De ratio kan worden gemeten in onderstaande tabel:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen		Betekenis
A	$2,0 < x$		Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$		Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$		Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$		Matig
E	$0,6 < x < 0,8$		Onvoldoende
F	$x < 0,6$		Ruim onvoldoende

Gemeente Hollands Kroon heeft waarderingscijfer C vastgesteld als uitgangspunt.

Beoordeling ratio

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 16.961.679 en is opgebouwd uit de omvang van de Algemene Reserve en de vrije begrotingsruimte. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt €1.575.393. Dit bedrag is een inschatting van het totaal aan de geïdentificeerde risico's dat zich op enig moment kan voordoen. In de bijlage Risicomanagement wordt de benodigde weerstandscapaciteit onderbouwd.

Ten opzichte van 2021

Bij het invullen van deze gegevens komt de begrote ratio op 10,7. De ratio voor gemeente Hollands Kroon is hiermee waarderingscijfer 'A, Uitstekend'. In de begroting 2021 was de ratio nog 5,2. De stijging van het weerstandsvermogen wordt vooral veroorzaakt door de verdere stijging van de algemene reserve met een gelijkblijvend risicoprofiel.

Trends & ontwikkelingen

COVID-19

Eind 2021 zijn de steunmaatregelen vanwege COVID-19 afgebouwd. Bedrijven, instellingen en zelfstandigen moeten weer op eigen kracht verder. De afgelopen maanden hebben wij met de aanvragen voor TOZO en TONK al een daling gezien van het aantal aanvragen en daarnaast kunnen concluderen dat de berekeningen vanuit het Rijk uitgingen van een somberder scenario. In het geval er nog organisaties zijn die bij ons aankloppen omdat zij nog schade ondervinden vanwege COVID-19 dan worden deze nog beoordeeld en is hier een bestemmingsreserve voor ingesteld.

Sociaal Domein

Het sociaal domein (Jeugdhulp, Wmo en de Participatiewet), is een steeds groter aandeel in de gemeentelijke begroting. Het gaat hier om drie zogenaamde “open-einde regelingen” waarvoor, op basis van landelijk vastgestelde verdeelsleutels, budgetten voor de gemeenten beschikbaar worden gesteld.

In de bestuursrapportages van de afgelopen jaren, zien wij dat bijsturing op met name Jeugdzorg en Wmo noodzakelijk is door een toename van zorgzwaarte, zorgduur en een groei van het aantal mensen die zorg vragen. We hebben nieuwe meerjarige afspraken gemaakt met Inluzio HK, waarbij wij als gemeente het risico dragen op overschrijdingen op de ingekochte zorg. Daarenboven is er het risico dat er besluiten van Rijkswegen worden doorgevoerd (zoals het abonnementstarief), zonder volledige compensatie en waarbij het inzicht in de aanzuigende werking van dit soort besluiten zich ook niet makkelijk laat voorspellen. In deze begroting nemen we voor de domeinen WMO en Jeugdzorg de forecast van juli 2021 van Inluzio als uitgangspunt verhoogd met een index van 3%. We houden nog geen rekening met de wetswijziging vanwege het woonplaatsbeginsel. Deze wijziging kan zowel in positieve als negatieve zin gevolgen hebben voor de begroting. Daarnaast hebben we met Inluzio HK afgesproken verder te transformeren. Hier zijn mogelijk aanvullende investeringen noodzakelijk. In dat geval ontvangt u een raadsvoorstel met een uitgewerkte business case. Bij de inkomsten houden we rekening met extra middelen vanuit het Rijk zoals die voor 2022 zijn toegezegd als uitkomst van de arbitragecommissie (het exacte bedrag is in de septembercirculaire bekend gemaakt en ook de zogenoemde “Hugo de Jonge gelden” (ons aandeel in het macrobudget van € 300 miljoen per jaar). Voor 2023 en verder houden we volgens de richtlijnen vanuit de toezichthouder (provincie) rekening met een stelpost van 75% van de toegezegde gelden.

Grondexploitaties

In de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst van Agriport / Robbenplaat wordt een verdeelsleutel gehanteerd die, afhankelijk van de verkopen per plangebied, verandert. Dit kan gevolgen hebben voor de opbrengsten van de gemeente Hollands Kroon uit de grondexploitatie van Robbenplaat wanneer eerst/versneld alle gronden Agriport worden verkocht.

Risico op verbonden partijen

De gemeente heeft de nodige taken in regie weggezet bij zogenaamde Verbonden Partijen (Gemeenschappelijke Regelingen). De complexiteit van deze taken, verwachte schaalvoordelen bij een gezamenlijke uitvoering ervan maar ook de gemeentegrens overstijgende taakuitoefening zorgt hier bijvoorbeeld voor. Het gevolg van deze beweging is dat de directe invloed van het gemeentebestuur afneemt. De gemeente blijft niettemin wel verantwoordelijk voor het resultaat en er zullen andere wegen moeten worden bewandeld om invloed uit te blijven oefenen op de besluitvorming. Door het op afstand plaatsen van een gemeentelijke taak kunnen resultaten (plus of min) pas laat boven tafel komen en kan dit ook in financiële zin gevolgen hebben. Omdat de gemeente hier niet alleen in staat maar met andere gemeenten/overheidslichamen samenwerkt is er een risico dat de besluitvorming niet loopt zoals verwacht.

Autonome ontwikkeling

De invoering van de herijking gemeentefonds per 1 januari 2023 kan leiden tot herverdeeffecten die ongunstig uitvallen. In het najaar van 2021 komt er meer duidelijkheid hoe het nieuwe gemeentefonds eruit komt te zien.

Projecten / overschrijdingen

Projecten (investeringen in openbare ruimte zoals wegen / bruggen / gebouwen) kennen een lange doorlooptijd. Tussen initiatieffase en de fase van realisatie / oplevering zit vaak veel tijd (mogelijk meerdere jaren). Dit heeft gevolgen voor de initiële ramingen wanneer er nog niet is aanbesteed tot het moment van daadwerkelijk gunnen. Het is van belang om bij de initiatieffase al een beeld te hebben van de kosten en de informatievoorziening hierop goed te organiseren. Via het projectendashboard geven wij hier invulling aan maar daarmee zijn we er niet. In de praktijk kunnen we tegen onvoorziene zaken aanlopen die doorwerken op het project (bijvoorbeeld asbest / nieuwe eisen / etc....). Daarnaast zien we dat deze jaren van economische groei ertoe leiden dat lonen en prijzen van materialen door schaarste oplopen en ook doorwerken in onze projecten. Projectcontrol en informatievoorziening aan uw Raad zijn beheersmaatregelen voor sturing op het resultaat.

Garantstellingen

In toenemende mate zien we dat maatschappelijke organisaties zich melden voor garantstellingen (woningbouw / sportverenigingen). Ofschoon wij hieraan nadere eisen stellen die directe blootstelling van schulden / leningen aan ons adres minimaliseren is er altijd een kans (hoe klein ook) dat wij worden aangesproken.

Campus de Terp

In de raad van oktober 2020 is het raadsvoorstel Campus de Terp behandeld. Dit raadsvoorstel houdt o.a. in dat we voor 13,25 mln. garant gaan staan. Deze garantstelling betreft de bouw van de campus. In verband met eigendomsstructuur is er nu voor gekozen om niet tot verkoop van de grond over te gaan maar een erfpachtovereenkomst aan te gaan met de stichting die gelijkloopt met de aangetrokken lening. Tevens wordt hierin geregeld dat indien de stichting of B.V. failliet gaat, de gronden en gebouwen terugvallen aan de gemeente. De gemeente kan dan alsnog bouwheer worden en daarna beheerder. De gebouwen dienen als onderpand, dus het is niets anders dan bouw van een pand in eigen beheer. Hierdoor is er geen extra risico. Het risico zit in de beheersing van de kosten binnen het afgegeven budget. Naast de Samenwerkingsovereenkomst zal er een uitvoeringsovereenkomst en een subsidieovereenkomst worden aangegaan. Hierin moet worden opgenomen hoe de "organisatiestructuren" gaan werken. In de diverse werkgroepen zitten medewerkers van Hollands Kroon die het proces nauwlettend volgen waardoor ook tijdig kan worden ingegrepen. Bij dit project is een stijging van de kosten een reëel risico. Binnen de verleende garantstelling van € 13,25mln is voor ca 1,3 mln. opgenomen voor onvoorziene kosten en prijsstijgingen.

Wet kwaliteitsborging

Op 1 juli 2022 treedt de Wet Kwaliteitsborging voor de Bouw (Wkb) in werking. Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wkb aangenomen. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere.

De Wet Kwaliteitsborging heeft 3 doelen:

- verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit
- verbeterde positie van de consument
- stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering

Doordat de werkzaamheden van toetsing verschuift naar private partijen verdwijnt de grondslag voor het heffen van leges. Hierdoor zal een groot deel van de leges inkomsten verdwijnen. Het is tot op heden nog niet duidelijk of en op welke manier financiële compensatie plaatsvindt.

Weerstandscapaciteit

Hollands Kroon rekent de volgende componenten tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

- Algemene Reserve
- Reserve Risico Grondexploitatie
- Reserve vastgoed
- Post onvoorzien / begrotingsbuffer
- Onbenutte belastingcapaciteit

De weerstandscapaciteit (€)	in de exploitatie	in het vermogen
Algemene reserve		12.940.662
Reserve risico grondexploitatie		2.571.998
Stelpost onvoorziene uitgaven/begrotingsbuffer	291.557	
Reserve vastgoed		852.409
Vrije ruimte belastingcapaciteit	305.053	
Totaal		16.961.679

Algemene reserve

In Hollands Kroon bedraagt de algemene reserve per 1-1-2022 € 12.940.662. Deze reserve kan worden ingezet voor incidentele onvoorziene, onvermijdelijke en onoverkomelijke uitgaven en om risico's te kunnen afdekken. Onderstaand het meerjarig verloop van de Algemene reserve exclusief het verwachte begrotingsresultaat.

Algemene Reserve	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	12.940.662	12.687.662	12.434.662	12.181.662

Reserve Risico Grondexploitaties

In deze reserve wordt een bedrag gereserveerd voor een eventueel toekomstige tegenvallers bij grondexploitaties.

Onvoorziene uitgaven/ begrotingsbuffer

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000 opgenomen ter dekking van onvoorziene gebeurtenissen. Daarnaast is in de begroting 2022 een begrotingsbuffer van € 281.557 opgenomen.

Reserve vastgoed

Als gevolg van de vaststelling van het accommodatiebeleid is een reserve vastgoed gevormd. De stand van de reserve is € 852.409.

Vrije ruimte in de belastingcapaciteit

Mocht de gemeente in slecht financieel weer terecht komen en een beroep willen doen op artikel 12 van de financiële verhoudingswet (Fvw), dan moet worden voldaan aan het redelijk peil van het belastingpakket.

De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief om tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is gebaseerd op het gewogen landelijk gemiddelde van de WOZ-waarde, gecorrigeerd voor onderdekking, met een opslag van 20%. Voor Hollands Kroon komt de waarde uit op € 305.053,-

De WOZ waarde die zijn gehanteerd komen overeen met de gebruikte waardes in deze begroting om zo het gemiddelde tarief te kunnen bepalen. Het landelijk gemiddelde tarief is gebaseerd op meest recentste gegevens van COELO.

In de begroting 2021 was een bedrag van € 5,6 miljoen opgenomen aan onbenutte capaciteit. Vanuit het provinciaal toezicht zijn hier vragen over gesteld en is door hen een algemeen gebruikelijke rekenmethode aangereikt die heeft geleid tot een herziening van de nu benoemde waarde.

Stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de balans is opgenomen. Omdat deze hogere waarde niet op de balans opgenomen mag worden, ontstaat een overwaarde die stille reserve wordt genoemd. De stille reserves worden wel vermeld in deze paragraaf, maar zijn niet meegerekend in het beschikbare weerstandsvermogen.

Kengetallen

Kengetallen	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Netto schuldquote	42%	60%	47%	36%	32%	28%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	33%	66%	47%	36%	33%	28%
Solvabiliteitsratio	37%	31%	35%	31%	30%	28%
Structurele exploitatieruimte	2%	2%	3%	1%	0%	0%
Grondexploitatie	6%	7%	8%	8%	8%	8%
Belastingcapaciteit	95%	105%	100%	100%	100%	100%

Toelichting

Door de kengetallen uit de deze paragraaf en de normering ervan komen we tot de conclusie dat gemeente Hollands Kroon er financieel gezien voldoende voor staat. Hieronder de normering van de VNG en een korte toelichting op de kengetallen.

Normering VNG	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	<100	$100 > X < 130$	> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<100	$100 > X < 130$	> 130
Solvabiliteitsratio	> 50	$30 < X < 50$	< 30
Structurele exploitatieruimte	> 0,6	$0 \leq X \leq 0,6$	< 0
Grondexploitatie		geen norm	
Belastingcapaciteit	<100	$100 > X < 120$	> 120

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast tegenover de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
De solvabiliteitsratio	Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.
Structurele exploitatieruimte	Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Grondexploitatie	Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.
Belastingcapaciteit	De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt tegenover het landelijke gemiddelde. De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag hetzelfde als bij de begroting. Het kengetal hoeft dus voor het opnemen in het jaarverslag niet opnieuw worden berekend. Het toch opnieuw opnemen houdt verband met het feit dat de kengetallen gezamenlijk en in samenhang gezien inzicht geven in de financiële positie van een gemeente.

Paragraaf 2. Financiering

Inleiding

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet gelijk in de tijd. Soms leent de gemeente geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtoollige liquide middelen. De gemeente hanteert een systeem van centrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentebaten en rentelasten worden verzameld en daarna toegerekend aan de gemeentelijke producten op basis van de zogenoemde omslagrente. Voor de begroting 2022 is deze omslagrente bepaald op 0,574%.

Treasury

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido). Onder de treasuryfunctie vallen het geldstromenbeheer, het saldobeleer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden, renterisicobeheer en schatkistbankieren. Uw raad heeft in het treasurystatuut eigen kaders vastgesteld op het gebied van treasury. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen uit de wet Fido. De in deze wet genoemde taken vallen binnen de treasuryfunctie.

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet (kort geld)

De gemeente kan niet onbegrensd risico's nemen met kortlopende financiering (korter dan één jaar). Dit wordt wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. Volgens, in overeenstemming met de Wet Fido is de kasgeldlimiet 8,5% van de begroting per 1 januari. De korte schuld bestaat uit het opnemen van gelden met een oorspronkelijke rente typische looptijd korter dan één jaar en de schuld in rekening-courant en is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Wanneer de gemeente de kasgeldlimiet drie aaneengesloten kwartalen overschrijdt, moet een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder worden voorgelegd waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt. Dit is tot op heden nog nooit voorgekomen. In 2021 is van kortlopende geldleningen gebruik gemaakt. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan 1 jaar. In 2021 was de looptijd veelal een maand. Voor 2022 is op basis van de huidige prognose niet aannemelijk dat er langlopende leningen moet worden aangetrokken en zal, indien noodzakelijk, voor het financieren van lopende uitgaven, kort geldleningen worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet * € 1.000	
Totaal jaarbegroting 2022 (lasten)	€ 116.542
Kasgeldlimiet 8,5%	€ 9.906

Renterisiconorm (lang geld)

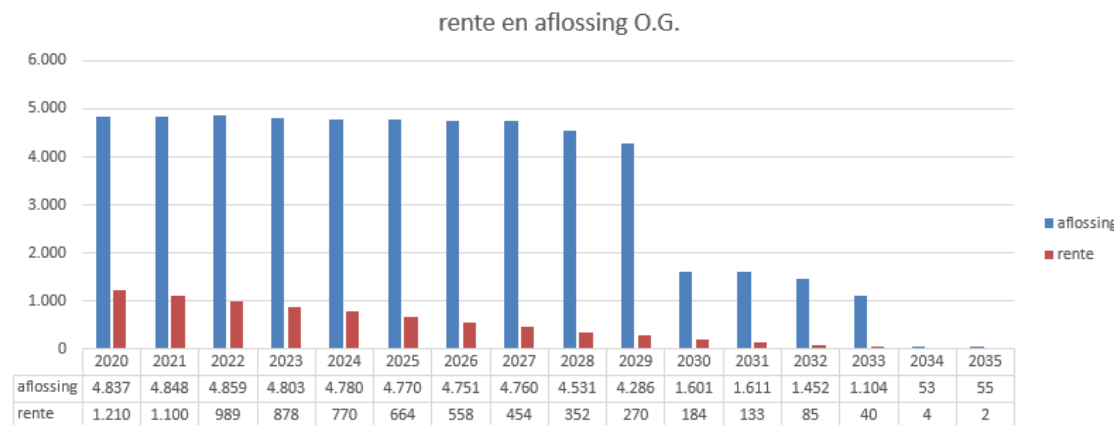
Met behulp van de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen, dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

Renterisiconorm *€ 1.000	
Begrotingstotaal 2022	€ 116.542
Renterisiconorm 20%	€ 23.308
Aflossingen en renteherziening 2022	€ 5.848

Zoals ook uit onderstaande grafiek blijkt, zijn de risico's op de korte en middellange termijn gespreid.

bedragen € x 1000)

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van door de gemeente aan derden verstrekte leningen en bij derden ondergebrachte beleggingen. Voor 2022 wordt totaal € 447.000 verwacht.

Gegarandeerde geldopbrengst	
(x € 1.000)	
ABN AMRO	363
Rente Woningbouwverenigingen	84
Overig	0
Totaal	447

Dividend

Naast inkomsten uit bijvoorbeeld de algemene uitkering en belastingen, heeft de gemeente ook inkomsten door dividend uit deelnemingen. De belangrijkste deelnemingen zijn Alliander, BNG en de HVC. Het totaal aan verwacht dividend voor 2022 is € 461.000

Overzicht dividenden 2021	
(x € 1.000)	
Alliander	259
BNG	61
Garantstellingsprovisie/Dividend HVC	141
Totaal	461

Gemeentefinanciering

Per 1 januari 2022 hebben wij ongeveer € 43.417.000 aan aangetrokken leningen. Ongeveer € 39.859.000 is voor de financiering van gemeentelijke uitgaven en € 3.558.000 betreft de destijds doorgeleende leningen aan woningbouwverenigingen. De liquiditeitsprognose wordt regelmatig herzien met informatie uit de organisatie. Dat stelt ons in staat om continu de financieringsbehoefte van de gemeente te bepalen.

Debiteuren- en crediteurenbeheer

Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de debiteurenpositie beoordeeld. Het crediteurenbeheer is zodanig ingericht dat wij altijd in staat zijn om tijdig aan onze kortlopende verplichtingen te voldoen.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 zijn decentrale overheden verplicht alle overtollige middelen, boven een drempelbedrag, die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. De berekening van het drempelbedrag voor schatkistbankieren voor gemeentes met een begroting kleiner dan € 500 mln. is als volgt: 2% van het begrotingstotaal. Hieruit volgt een drempelbedrag van € 2.331.840. De schatkistlimiet betreft een limiet voor de gemiddelde liquide middelen per kwartaal.

EMU-saldo en Wet Hof

Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. De EMU-normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). Naar aanleiding van de schulden crisis heeft Nederland in Europees verband afgesproken de Europese normen in nationale wetgeving te verankeren. Met de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet Hof) is daar gevolg aan gegeven (11 december 2013).

Ook gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen vallen onder de Nederlandse overheid. De schulden van de gemeenten en de jaarlijkse groei van deze schulden tellen mee in de EMU-schuld en het EMU-saldo van de Nederlandse overheid. Daarom gaat de wet Hof ook over de ontwikkeling van de schulden van gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden moeten het EMU-saldo berekenen, zodat op macroniveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU-saldo van de gemeente Hollands Kroon van de periode 2022-2025 is in het volgende overzicht berekend.

Bedragen * € 1.000	2022	2023	2024	2025
(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.868	799	159	110
(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	1.452	6.524	5.827	6.173
(+) Mutatie voorzieningen	71	-64	-98	-134
(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0	0
(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwacht boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-3.249	-5.789	-5.766	-6.197

N.B. Het EMU-saldo zegt niets over ontvangsten en uitgaven. De begroting is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Het EMU-saldo is ingevoerd om vergelijkingen te kunnen maken tussen de verschillende eurolanden.

Deze cijfermatige benadering moet los gezien worden van de opgestelde begroting van de gemeente en zegt hier feitelijk niets over. Bij een volledig sluitende begroting kan een gemeente toch een negatief EMU-saldo presenteren te meer omdat de investeringen niet meetellen in het stelsel van baten en lasten maar wel in het EMU-saldo.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten;
- de financieringsbehoefte

Renteresultaat

Op basis van de bovenstaande gehanteerde (doorberekende) rentes bedraagt het renteresultaat op het taakveld treasury voor de gemeente Hollands Kroon in 2022 € 361.576 voordelig. Dit wordt met name verklaard door het achterblijven van investeringen, waardoor er geen uitbreiding van de leningenportefeuille nodig is en waardoor de rentelasten die hierop betrekking hebben niet toenemen.

	2022
De externe rentelasten over korte en lange financiering	1.089.039
De externe rentebaten	-83.944
Totaal door te rekenen externe rente	1.005.095
De rente die aan de grondexploitatie wordt doorberekend	-95.973
Saldo door te rekenen externe rente	909.122
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden (programma's incl. overzicht overhead) toe te rekenen rente	909.122
De werkelijk aan taakvelden (programma's incl. overzicht overhead) toegerekende rente	1.005.095

Paragraaf 3. Lokale heffingen

Elke gemeente in Nederland heeft de mogelijkheid om zelfstandig belastingen en heffingen op te leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, des te meer middelen beschikbaar moeten zijn om ze te realiseren. Het verhogen van de inkomsten via lokale heffingen betekent dat de inwoners meer moeten gaan betalen.

Trends & Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in 2022 op het gebied van de lokale belastingen is de waardeontwikkeling van het onroerend goed. De WOZ-waarden zullen naar verwachting in 2022 weer flink stijgen. De stijging in de regio Kop van Noord-Holland is echter wel minder sterk dan in de Randstad. De verwachting voor de woningen is dat de waarden stijgen met 10%. Bij de niet-woningen zien we een gemiddelde daling 1,5 %. Dit zijn voorlopige cijfers. Er is pas volledig inzicht in de waardeontwikkeling als de herwaardering is afgerond. Dit is in december.

Het aantal verkopen bevindt zich in een stijgende lijn. De herwaardering, die in het najaar plaatsvindt op basis van verkoopcijfers rond de waarde-peildatum 1 januari 2021, geeft meer duidelijkheid over de effecten op de WOZ-waarden. Globaal worden daarbij de verkopen betrokken die binnen zes maanden voor of na de peildatum hebben plaatsgevonden. Naar verwachting heeft de situatie rond Corona geen effect op de ontwikkeling van de WOZ-waarden.

Het aantal formele bezwaren is in 2021 (704 bezwaren) flink gestegen ten opzichte van 2020 (261 bezwaren). Ongeveer 60% van deze bezwaren komen van de zogenaamde no-cure-no-pay bureaus. Dat percentage is vergelijkbaar met 2020. Ook het aantal informele bezwaren is gestegen. In 2020 waren dat er 93 en in 2021 waren dat er 242. Of de situatie rond Corona invloed heeft op het aantal bezwaren in 2021 is moeilijk in te schatten. Waarschijnlijk is de grote stijging van de WOZ-waarden ten opzichte van 2020 de voornaamste reden voor het grote aantal bezwaren.

Het gemeentelijke belastingbeleid

Het coalitieakkoord bepaalt voor een groot gedeelte de invulling van beleid. Dit beleid is terug te vinden in:

- De diverse belastingverordeningen
- De doorberekening van kosten en tarieven van derden
- Het Gemeentelijke Rioleringsplan
- De programmabegroting

In Hollands Kroon worden de volgende belastingen geheven:

- onroerende zaakbelasting
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing
- begraafrechten
- toeristenbelasting
- forensenbelasting
- havengeld
- leges
- campergeld
- staangeld

Het uitgangspunt is kostendeekkende tarieven in rekening te brengen bij de inwoners, het maatschappelijk middenveld en bedrijven. Verder hebben de coalitiepartijen in het coalitieakkoord 2018-2022 'Koersvast' afgesproken dat de lokale belastingen niet worden verhoogd, behoudens de inflatiecorrectie.

Onroerende zaakbelasting

Onder de naam onroerende zaakbelastingen worden over, binnen de gemeente gelegen, onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

1. een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak, zijnde een niet-woning, al dan niet op grond van eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
2. en eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft op grond van eigendom, bezit of beperkt recht.

Er bestaat een tariefdifferentiatie voor woningen en niet-woningen.

Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde vastgesteld. Deze waarde-gegevens worden gebruikt door de gemeente (onroerende zaakbelasting), het waterschap (watersysteemheffing) en de belastingdienst (inkomstenbelasting en successierecht).

Om een onevenredige stijging van de collectieve belastingdruk in Nederland te voorkomen is er in het verleden een macronorm vastgesteld. Deze macronorm is in 2020 gewijzigd in de 'Benchmark woonlasten'. Hierin wordt naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing vergeleken. In de benchmark wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven.

Uitgangspunten voor de onroerende zaakbelasting zijn:

- In de onderstaande tabel staat de begrote belastingopbrengst. Op basis van deze opbrengst betalen belanghebbende gemiddeld 1% meer onroerende zaakbelasting dan vorig jaar.
- Elk belastingjaar is een herwaarderingsjaar. Dit betekent dat de WOZ-waarde gebaseerd worden op een nieuwe waarde-peildatum. Voor 2022 is dat 1 januari 2021. Bij een toename van de hoogte van de WOZ-waarden en een keuze van gelijkblijvende OZB opbrengst, worden de tarieven naar beneden bijgesteld. Als de keuze valt op een verhoging van de OZB opbrengst, dan blijven de OZB tarieven gelijk of ze stijgen (dit is afhankelijk van de mate van stijging van de totale OZB opbrengst). De werkelijke waardestijging per individueel object kan echter afwijken van de gemiddelde waardeontwikkeling, met als gevolg een andere ontwikkeling van de lasten.

Opbrengst 2022 (* € 1.000)	
Baten woningen	€ 5.877.864
Baten niet-woningen	€ 5.654.604

Voor het begrotingsjaar 2022 leidt dat tot de volgende tarieven.

Eigenaar		Gebruiker	
Woning	0,1048 %	Woning	Niet van toepassing
Niet-woning	0,1813 %	Niet-woning	0,1420 %

Deze tarieven zijn onder voorbehoud en aan de voorzichtige kant omdat de definitieve WOZ-waarden nog niet bekend zijn. Dit gebeurt pas eind november. De tarieven zijn berekend op basis van de meest recente cijfers over de waardeontwikkeling, namelijk 10% voor woningen en -1,5% voor de niet woningen. Bij de berekening van bovenstaande tarieven is voorzichtig rekening gehouden met de areaalontwikkeling. Wanneer blijkt dat de waardeontwikkeling van de WOZ-objecten veel afwijkt worden in december de tarieven opnieuw voor vaststelling aangeboden aan de raad.

In de tabellen hieronder zijn de gevolgen van de aanslagen 2021 en 2022 weergegeven.

	WOZ- waarde 2021		WOZ-waarde 2022		Aanslag OZB 2021	Aanslag OZB 2022
OZB Woning eigenaar	€	200.000	€	220.000	€ 228,00	€ 230,00
	€	300.000	€	330.000	€ 342,00	€ 345,00
	€	500.000	€	550.000	€ 571,00	€ 576,00
	WOZ- waarde 2021		WOZ-waarde 2022		Aanslag OZB 2021	Aanslag OZB 2022
OZB niet-woning eigenaar	€	200.000	€	197.000	€ 356,00	€ 357,00
	€	400.000	€	394.000	€ 712,00	€ 714,00
	€	500.000	€	493.000	€ 891,00	€ 894,00

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven om de kosten te dekken die verband houden met de aanwezigheid en het gebruik van de gemeentelijke riolering. De rioolheffing is een bestemmingsheffing en is specifiek bestemd voor het beheer, onderhoud, vervanging en verbetering van de bestaande riolering.

Gemeenten zijn verplicht op basis van de Wet milieubeheer periodiek een Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) op te stellen. Hierin legt de gemeente haar beleid (keuzes, maatregelen, financiering) vast voor een periode van 4 of 5 jaar. De in het GRP opgenomen kostendekkingsberekening verschaft inzicht in de kosten die verband houden met het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. Voor de jaarlijkse financiële consequenties wordt rioolheffing geheven.

Opbrengst 2022	
Belastingen op producenten	Kostendekkend
Belasting op inkomen van gezinnen	Kostendekkend

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen (afkomstig van particulieren) in te zamelen. De gemeente mag de afvalstoffenheffing binnen de gemeentegrens heffen, ook als er geen afval wordt aangeboden. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een object waar huishoudelijk afval ontstaat. Voor afvoeren en verwerken van bedrijfsafval heeft de gemeente geen verplichtingen. Voor de afvalstoffenheffing geldt dat geen winst mag worden gemaakt door de gemeente. De begrote opbrengst van de heffing mag niet hoger zijn dan de begrote kosten, die voor de desbetreffende voorziening worden gemaakt. Het uitgangspunt in Hollands Kroon is een 100% kostendekkende opbrengst. De gemeente Hollands Kroon neemt diensten af van HVC voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten met HVC.

Op 1 juli 2021 heeft de raad ingestemd met het voorstel om vanaf 2022 de afvalstoffenheffing te berekenen op basis van het zogenoemde 'recycle tarief'. De gemeente Hollands Kroon heeft de ambitie om toe te werken naar 100 kilo restafval per inwoner in 2022 en een verdere daling in de jaren daarna. Daarbij moeten de lasten voor bewoners beheersbaar zijn. De aanslag bestaat uit een vast deel en een variabel deel. De hoogte van de aanslag wordt zo bepaald aan de hand van de hoeveelheid restafval dat wordt aangeboden.

Opbrengst 2022	
Afvalstoffenheffing	Kostendekkend

Lokale lastendruk

Om de vergelijking van woonlasten tussen gemeenten op het gebied van belastingen te kunnen maken, wordt vaak de term lokale lastendruk gebruikt. De gemiddelde woonlasten bestaan voor een woning uit de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde plus de riool- en afvalstoffenheffing. In de gemeente Hollands Kroon komt de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in 2021 uit op € 837. Het landelijk gemiddelde van alle gemeenten bedroeg in 2021 € 838. Hollands Kroon komt in 2021 op de 199e plek (van de 377 gemeenten). Positie één is hierbij de goedkoopste gemeente.

Vergelijking lastendruk regio 2021

Gemeente	Lasten (€) mph* (Coelo 2021)	Lasten (€) eph* (Coelo 2021)	Rangnummer mph (Coelo 2021)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2021)	OZB tarief niet- woningen (%) (Coelo 2021)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (Coelo 2021)
Nederland (gem)	€ 838	€ 758				€ 309.000
Regionaal						
Den Helder	€ 787	€ 636	118	0,1288	0,7082	€ 161.000
Hollands Kroon	€ 837	€ 711	199	0,1143	0,3213	€ 223.000
Langedijk	€ 965	€ 843	333	0,0938	0,4332	€ 293.000
Medemblik	€ 801	€ 716	149	0,0860	0,3114	€ 265.000
Opmeer	€ 977	€ 874	337	0,1433	0,3654	€ 266.000
Schagen	€ 851	€ 800	215	0,1235	0,3875	€ 258.000
Texel	€ 742	€ 616	61	0,0369	0,1207	€ 310.000

mph = meerpersoons huishouden eph = eenpersoonshuishouden

Vergelijking lastendruk P10-gemeenten 2021

Gemeente	Lasten (€) mph* (Coelo 2021)	Lasten (€) eph* (Coelo 2021)	Rangnummer mph (Coelo 2021)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2021)	OZB tarief niet- woningen (%) (Coelo 2021)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2020)
Nederland (gem)	€ 838	€ 758				€ 309.000
Aa en Hunze	€ 737	€ 674	190	0,1134	0,3184	€ 261.000
Berkelland	€ 867	€ 705	240	0,1167	0,3835	€ 243.000
Borger-Odoorn	€ 913	€ 866	297	0,2013	0,3442	€ 204.000
Bronckhorst	€ 917	€ 876	300	0,1132	0,3615	€ 287.000
De Fryske Marren	€ 788	€ 635	122	0,1157	0,4453	€ 231.000
Het Hogeland	€ 866	€ 808	236	0,1906	0,8427	€ 174.000
Hof van Twente	€ 840	€ 808	203	0,1319	0,4927	€ 252.000
Hollands Kroon	€ 837	€ 711	199	0,1143	0,3213	€ 223.000
Horst aan de Maas	€ 846	€ 785	209	0,1455	0,4620	€ 263.000
Hulst	€ 849	€ 752	213	0,1129	0,3940	€ 212.000
Medemblik	€ 801	€ 716	149	0,0860	0,3114	€ 265.000
Midden Drenthe	€ 702	€ 657	38	0,1075	0,3993	€ 225.000
Ooststellingwerf	€ 702	€ 537	36	0,0901	0,1507	€ 214.000
Opsterland	€ 754	€ 650	82	0,0982	0,3028	€ 236.000
Peel en Maas	€ 769	€ 719	100	0,0937	0,3804	€ 261.000
SchouwenDuiveland	€ 941	€ 845	321	0,1294	0,3771	€ 261.000
Sluis	€ 796	€ 719	139	0,0999	0,3834	€ 220.000
Twenterand	€ 722	€ 785	174	0,1526	0,4846	€ 232.000
Westerkwartier	€ 881	€ 806	265	0,1480	0,4781	€ 220.000
Westerveld	€ 752	€ 677	75	0,1090	0,3098	€ 278.000

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige geen of weinig financiële middelen heeft om de gemeentelijke belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffen- en de rioolheffing. Deze derving van inkomsten mag de gemeente meenemen als kostenpost voor het berekenen van het tarief van de betreffende heffing. Bij de toetsing wordt gebruik gemaakt van de voorwaarden van de Invorderingswet.

Andere heffingen en rechten

De gemeente Hollands Kroon maakt verder gebruik van de volgende heffingen en belastingen: begraafrechten, toeristenbelasting, forensenbelasting, haven- en liggeld en leges.

Opbrengst 2022	
Begraafrechten	Niet Kostendekkend
Toeristenbelasting	€ 134.000
Forensenbelasting	€ 207.234
Haven- en liggeld	Niet kostendekkend
Leges	Niet Kostendekkend

Verder bestaat er voor de gemeente nog de mogelijkheid om reclamebelasting, precariobelasting, hondenbelasting en baatbelasting op te leggen. De uitvoering van het opleggen van deze belastingen is echter behoorlijk arbeidsintensief en ook niet onomstreden. Daarom is afgezien van het heffen van deze belastingen.

Paragraaf 4. Grondbeleid

Met grondbeleid worden instrumenten ingezet om gemeentelijk beleid te realiseren. Denk daarbij aan ruimtelijke ordening, wonen, economie en arbeid, maatschappelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer. Grondbeleid heeft een volgend, dienend karakter voor doelstellingen van andere beleidsvelden. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is binnen de gestelde doelen de gewenste verandering van het grondgebruik te realiseren met inzet van juridische en financiële instrumenten. De doelen zijn beschreven in de nota Grondbeleid.

Regionaal beleid

Op 10 november 2020 heeft het college het Convenant: Regionale samenwerkingsafspraken woningbouw van de Kop van Noord-Holland 2020-2030 vastgesteld. De gemeenteraad is hier met een memo over geïnformeerd. De gemeenten Hollands Kroon, Den Helder, Schagen en Texel en de provincie Noord-Holland hebben dit programma met elkaar opgesteld. Hierin is het bouwprogramma in de Kop van Noord-Holland tot 2030 vastgelegd. In het convenant zijn ook samenwerkingsafspraken vastgelegd. Met de introductie van de werkwijze van adaptief programmeren wordt gewerkt aan een optimale balans tussen vraag- en aanbod van woningen. Deze werkwijze biedt ruimte voor de ambities van de regio en de mogelijkheid om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen. Door middel van monitoring kan het programma tijdig worden bijgesteld, zodat er continu gewerkt wordt aan de juiste hoeveelheid woningbouwplannen in de Kop van Noord-Holland. Partijen zijn gestart met de uitwerking van een Woonakkoord waarin ambities en samenwerkingsafspraken verder worden uitgewerkt.

Gemeentelijk beleid

In december 2020 heeft de raad de Woonvisie Hollands Kroon vastgesteld. In deze nieuwe woonvisie wil de gemeente meer sturen op doelgroepen en daarmee meer regie pakken in het type woningen dat gebouwd gaat worden. Dat is een koerswijziging ten opzichte van de vorige woonvisie, waarbij eigenlijk alles aan de markt werd overgelaten. Er wordt nu focus gelegd op drie uitgangspunten. Er is focus op bouwen, focus op jongeren en starters, en focus op ouderen. Allereerst moeten er de komende jaren veel woningen gebouwd worden om te voldoen aan de hoge vraag. Verder wordt er bij woningbouwplannen vooral gekeken naar woningen voor jongeren en starters aan de ene kant, en woningen voor ouderen aan de andere kant. Voor deze doelgroepen is momenteel een tekort aan (geschikte) woningen.

Verder heeft de gemeenteraad in maart 2019 de Nota Grondbeleid 2019-2022 vastgesteld. In deze nieuwe Nota Grondbeleid geeft de gemeente haar visie op haar grondbeleid en legt ze vast op welke wijze zij haar grondbeleidsinstrumentarium inzet.

Het beleidskader wordt in grote lijnen gevormd door de vastgestelde Omgevingsvisie van de gemeente. De wens om ons verder te ontwikkelen tot regisseur staat centraal in de sturingsfilosofie van de omgevingsvisie. Hierin vormt het thema ‘Niet de regels staan centraal maar het initiatief!’ de leidraad in verdere ruimtelijke ontwikkelingen en daarmee ook in het grondbeleid.

Trends & ontwikkelingen

- Aantrekkende woningmarkt, krapte op de woningmarkt en hard stijgende woningprijzen
- Aantrekkende bedrijvenmarkt
- Bouw blijft achter als gevolg van leveringsproblemen bouwmaterialen (vaak weer veroorzaakt door coronacrisis)
- Stijgende bouwkosten en wachttijden in de bouw
- Toenemende financieringsmogelijkheden (lage rente, verhoging NHG, overdrachtsbelasting starters vervalt)
- Verzwarend provinciaal beleid, aangescherpte regelgeving vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten en het Kwalitatief Woningbouw Programma Kop van Noord-Holland
- Overheden pakken zelf weer vaker het initiatief in ontwikkelingen om de krapte op de woningbouwmarkt terug te dringen

Afgelopen jaar zijn er ondanks alle problemen in de bouw toch heel wat woningbouwlocaties op gemeentegrond mogelijk gemaakt. Zo is de ontwikkeling van 't Veld Noord fase 1 bijna afgerond (60 woningen) en zijn de volgende twee fases volop in de voorbereiding (305 woningen). Ook op de plek van het voormalige gemeentehuis van Wieringen in Hippolytushoef komen 19 woningen. Hiervoor is het bestemmingsplan inmiddels vastgesteld. Hetzelfde geldt voor de locatie van de voormalige basisschool De Zwerm in Winkel. Deze locatie is net als de locatie in Hippolytushoef via een openbare inschrijving in de verkoop gezet. Hier komen 20 woningen en de locatie is ondertussen overgedragen. Vanuit de lopende grondexploitaties zijn de laatste twee fasen voor Elshof-Zuid in Anna Paulowna verkocht en is de ontwikkelaar volop aan het bouwen (89 woningen). Hierna is de gehele woonwijk Elshof-Zuid afgerond. Verder is onlangs een nieuwe grondexploitatie voor Lelypark in Wieringerwerf geopend. Hier gaat de gemeente zelf ontwikkelen en maken we 123 nieuwe woningen mogelijk. Tenslotte is ook gestart met de bouw van 30 sociale huurwoningen op de plek van de voormalige school De Meerpaal in Anna Paulowna.

Beleidsdoel

Met het grondbeleid geven wij helderheid over de rol en de doelstellingen van de gemeente. Het doel is erop gericht om op bepaalde gemeentelijke locaties volledig te kunnen sturen op de invulling van het plangebied en daarnaast om bepaalde ontwikkelingen mogelijk te maken die de markt laat liggen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen in 2022?
Volledige regie over de invulling van de grondexploitatiegebieden en exploitatieresultaten van de gemeentelijke grondexploitaties minimaal kostenneutraal houden	- Alle gemeentelijke grondexploitaties doorlichten en herijken - Opstellen Meerjaren Prognose Grondexploitaties - De promotiecampagne voor Robbenplaat doorzetten - Voor zover van toepassing afwaarderen van voorraden grond - Indien van toepassing het treffen van een voorziening voor verliesgevende exploitaties - Indien van toepassing het nemen van winst voor winstgevende exploitaties - Geen nieuwe gronden verwerven

Wat gaat het kosten?

Het grondbeleid kan een grote financiële impact hebben. De eventuele baten, maar vooral ook de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Dat is de komende jaren voor Hollands Kroon niet anders. Hierna is een overzicht opgenomen van de grondexploitaties met daarin de boekwaarde en de te realiseren kosten en opbrengsten.

Bouwgronden in exploitatie

	Boekwaarde 01-01-2021	Nog te realiseren opbrengsten (incl. rente)	Nog te maken kosten (incl. rente)	Einddatum exploitatie	Resultaat op eindwaarde	Netto Contante Waarde per 01-01-2021	Tussentijdse Voorziening (1), Afwaardering (2) of winstneming (3)
Den Oever Zuid II	266.611	906.950	-1.130.156	31-12-2023	43.405	40.901	
Industrieweg	344.876	247.793	-291.172	31-12-2022	301.497	289.789	366.000 (3)
Hoornseweg	-761.198	2.037.731	-857.893	31-12-2024	418.639	386.758	
Robbenplaat	-9.347.588	9.719.183	-2.163.849	31-12-2026	-1.792.827	-1.591.471	1.656.123(1)
Elshof-Zuid	20.322	0	-0	31-12-2020	20.322	20.322	250.000(2)
Dentele	-171.873	301.653	-109.553	31-12-2022	20.227	19.441	

TOTAAL	-9.648.850	13.213.310	-4.552.623		-988.737	-834.259	
--------	------------	------------	------------	--	----------	----------	--

In vergelijking met de nominale waarde is voor de netto contante waarde rekening gehouden met een discontering voet van 2% per jaar. Ook is rekening gehouden met de verwachte kosten- en opbrengstenstijging voor de komende jaren. In de laatste kolom is te zien dat er bij een aantal complexen een voorziening (1) of afwaardering (2) is getroffen of dat er een winstneming (3) heeft plaatsgevonden.

Bij bedrijventerrein Robbenplaat is een voorziening getroffen van € 1.656.123 omdat deze grondexploitatie volledig zorgt voor het totale negatieve resultaat op eindwaarde en netto contante waarde. Het bedrag van de getroffen voorziening is eerder vrijgemaakt en staat op de Reserve risico bouwgronden om de negatieve eindwaarde van dit complex op te vangen. Voor woningbouwlocatie Elshof-Zuid heeft in de jaarrekening 2011 een afwaardering plaatsgevonden van € 250.000 vanwege de crisistijd en stagnerende voortgang van deze inbreidingslocatie. Dit bedrag is al verwerkt in de boekwaarde, waardoor Elshof-Zuid nu een licht positieve eindwaarde laat zien. Voor bedrijventerrein Industrieweg heeft een winstneming plaatsgevonden. De netto contante waarde toonde een ruime winst en een groot deel van deze winst was al behaald (waardoor de boekwaarde positief was), waardoor € 366.000 aan winst is genomen. Ook dit bedrag staat op de Reserve risico bouwgronden.

In dit overzicht is de zeer recentelijk nieuw geopende grondexploitatie Lelypark nog niet opgenomen omdat bij het schrijven van de begroting deze nog niet definitief was. Deze komt terug in de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2022 (MPG 2022). In deze MPG 2022 is Elshof-Zuid vervolgens ook niet meer terug te vinden omdat dit in 2021 is afgesloten en de winst is genomen.

Lopende projecten

Ontwikkeling en uitvoering door de gemeente

- Grondexploitatie Den Oever Zuid II in Den Oever (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Hoornseweg in Middenmeer (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Industrieweg in Middenmeer (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Robbenplaat in Wieringerwerf (bedrijventerrein)
- Grondexploitatie Dentele in Westerland (woningbouw)

- Grondexploitatie Lelypark in Wieringerwerf (woningbouw)

Ontwikkeling en uitvoering door derden, inbreng gronden door gemeente

- Grondexploitatie Elshof-Zuid in Anna Paulowna (woningbouw)
- Plan De Hoop in Wieringerwaard (woningbouw)

Ontwikkeling en uitvoering door derden, maar met (financieel) samenwerkingsverband gemeente

- Agriport A7 (bedrijventerrein en datacenters)

Vastgoed van vrijgekomen gemeentelijke gebouwen/gronden in uitvoering

- Realisatie visrestaurant Havenzicht op de Oostkade in Den Oever
- Woningbouwontwikkeling Michaëlsterp bij voormalige Oosterlanderschool in Oosterland (4 woningen)
- Woningbouwontwikkeling uitbreidingsgronden 't Veld Noord fase 1 in 't Veld (60 woningen)
- Woningbouwontwikkeling Zandpoort Winkel (2 woningen)
- Woningbouwontwikkeling voormalige basisschool OBS Oude Niedorp in Oude Niedorp (1 woning)
- Woningbouwontwikkeling voormalige basisschool De Zwerm in Winkel (20 woningen)
- Woningbouwontwikkeling voormalige basisschool De Meerpaal in Anna Paulowna (30 woningen)

Vastgoed van vrijgekomen gemeentelijke gebouwen/gronden in voorbereiding

- Bouw van nieuwe brandweerkazerne aan Hoornseweg Middenmeer
- Uitbreiding Winkelhart in Nieuwe Niedorp
- Woningbouw voormalig gemeentehuis Wieringen in Hippolytushoef
- Woningbouw voormalige kinderopvang Van Balen Blankenstraat in Anna Paulowna
- Woningbouw achter Heerenweg 128 in Barsingerhorn
- Woningbouw en winkels voormalige Lidl Terpstraat in Wieringerwerf
- Woningbouw fase 2 en fase 3 't Veld Noord in 't Veld
- Woningbouw voormalige basisschool Meertuin in Slootdorp

- Realisatie nieuwe kinderopvang bij voormalige Dukdalf in Wieringerwerf
- Realisatie restaurant bij monumentaal pand 't Readthuys in Barsingerhorn

Momenteel zijn de bestemmingsplanprocedures opgestart of vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden tot herontwikkeling van bovenstaande locaties.

Financiële positie

In de Nota Grondbeleid is beschreven dat de raad jaarlijks inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeentelijke grondexploitaties. Dit gebeurt door het aanbieden van een Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) welke elk jaar vlak voor de jaarrekening aan de raad wordt aangeboden.

Winstneming

De tussentijdse winstneming op bouwgronden in exploitatie is gebaseerd op de PoC-methode (Percentage of Completion) zoals voorgeschreven in de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019). Bij de lopende grondexploitaties is in 2015 tussentijdse winst genomen bij de grondexploitatie Industrieweg. Het ging om een bedrag van € 366.000. Dit bedrag is gestort in de reserve risico bouwgronden.

Risico's

Aan de gemeentelijke grondexploitaties zijn risico's verbonden. Het risico is aanwezig dat resultaten lager uitvallen dan de prognoses. In de grondexploitaties zitten overigens wel enkele procenten onvoorzien, afhankelijk van de kostensoorten. Met name looptijdrisico's (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend), calculatierisico's (de werkelijke kosten en opbrengsten zullen hoger respectievelijk lager zijn dan de ingerekende kosten en opbrengsten) en afzetrisico's spelen parten in de grondexploitaties. Afhankelijk van de fase waarin een exploitatie zich bevindt, zijn de bovengenoemde risico's groter of kleiner. De risico's nemen af naar mate de uitvoering van de projecten vordert.

De stand van de reserve risico bouwgronden is per 1 januari 2021 is € 2.826.676. Dit bedrag kan gebruikt worden om de mogelijke negatieve resultaten van de grondexploitaties te dekken.

Paragraaf 5. Kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de gemeente Hollands Kroon haar kapitaalgoederen, zoals riolering, infrastructuur, openbare verlichting, bruggen en gebouwen, beheert. De kwaliteit en het functioneren van deze kapitaalgoederen zijn bepalend voor de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van de gemeente. Het beheer en onderhoud ervan kost veel geld en drukt een behoorlijke stempel op de jaarlijkse begroting van Hollands Kroon.

Het integraal beheerplan openbare ruimte (IBP) vormt de basis voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen die deel uitmaken van de openbare ruimte. Voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen en accommodaties is een apart meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld.

Trends & ontwikkelingen

- Klimaatadaptatie
- Risicogestuurd beheer en onderhoud op basis van inspecties
- Toename vervangingsinvesteringen ten gevolge van einde levensduur
- BENG (Bijna Energie Neutraal) is vanaf januari 2021 de nieuwe standaard om energieneutraliteit te meten van een gebouw.

Riolering

De investeringen worden opgenomen in een meerjarenplanning. Deze wordt periodiek geactualiseerd op basis van:

- Rioolinspecties en beoordelingen;
- Ontwikkelingen die geïnitieerd worden door derden (projectontwikkelaars/woningbouwcorporaties);
- Kwaliteit wegen (werk met werk maken).

Deze ontwikkelingen worden meegenomen bij het opstellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In 2017 is het GRP 2018 – 2022 vastgesteld. In het GRP zijn, in samenwerking met de regiogemeenten, actuele thema's als klimaat en waterproblemen uitgewerkt. In 2022 wordt in samenwerking met de regiogemeenten een nieuw Gemeentelijk Rioleringsprogramma opgesteld voor de periode 2023 – 2027. Op basis van de meest actuele kwaliteitsgegevens is in het GRP een strategisch investeringsprogramma opgenomen en is een kostendekkend riooltarief berekend. Rioolvervangingen in de periode 2018 – 2022 zijn opgenomen in de meerjarenplanning.

Openbare Verlichting

Het onderhoud aan de openbare verlichting bestaat uit regulier onderhoud om de installatie werkend te houden en uit de vervanging van masten en armaturen. Zoals beschreven in het IBP en in het beleidsplan openbare verlichting (2016-2025) worden masten en armaturen vervangen als ze respectievelijk 45 en 25 jaar oud zijn (einde levensduur). Uit voortschrijdend inzicht is gebleken dat het rendabel is om armaturen sneller te vervangen. De vervangingskosten zijn de afgelopen jaren lager geworden en de besparing is juist groter geworden. Dit komt doordat de nieuwste LED lampen nog minder energie verbruiken dan ze in 2015 deden. Daarnaast is er een efficiëntieslag in de planning gemaakt door vervanging op wijkniveau te doen en deze af te stemmen op de levensduur van de lichtmasten. In het beleidsplan was alleen naar de technische levensduur van de armaturen gekeken. Inmiddels zijn er sinds 2016 ruim 5.000 armaturen vervangen. In 2025 zullen dat er ongeveer 7.500 zijn. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de afspraken uit het energieakkoord.

Infrastructuur

Het onderhoud aan verharding vindt op hoofdlijnen plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau. De verharding wordt regelmatig gecontroleerd op gebreken. Op basis van deze inspecties vindt klein of groot onderhoud plaats. Complete renovatie van verharding komt pas in beeld als de onderliggende riolering moet worden vervangen of wanneer de bestaande verharding echt aan vervanging toe is.

De investeringen worden opgenomen in een meerjarenplanning. Deze wordt periodiek geactualiseerd op basis van:

- Weginspecties (iedere 2 jaar) en beoordelingen;
- Ontwikkelingen die geïnitieerd worden door derden (projectontwikkelaars / woningbouwcorporaties);
- Kwaliteit riolering (werk met werk maken).

Als gevolg van diverse ontwikkelingen en/of (externe) projecten is bij een aantal wegen het groot onderhoud een aantal jaren uitgesteld om werk met werk te kunnen maken. Dit voorkomt kapitaalsvernietiging en dubbele overlast voor de omgeving. Hierdoor ligt het kwaliteitsniveau bij de betreffende wegen wat langer dan gebruikelijk onder het afgesproken niveau. Deze wegen worden in de komende jaren door middel van groot onderhoud of reconstructie weer in goede toestand gebracht.

Openbaar Groen

Het reguliere onderhoud van het openbaar groen vindt grotendeels plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau. Op basis van de meest recente Boomveiligheidscontrole (BVC) worden er de komende 5 jaar jaarlijks ca. 3.000 bomen gesnoeid die kampen met achterstallig onderhoud. In het kader van de 'geboortebomen' worden er jaarlijks minimaal 300 bomen geplant in de openbare ruimte. Dit aantal wordt vanaf 2022 aangevuld met 175 bomen in het kader van het groenstructuurplan.

Water

Het reguliere onderhoud (uitmaaaien sloten, baggeren etc.) vindt plaats volgens de eisen van het Hoogheemraadschap. Het oorspronkelijke baggerplan (2015-2024) was door de recente overname van het stedelijk water en de buitenwegen achterhaald en is begin 2021 geactualiseerd.

Op basis van een inventarisatie van de gemeentelijke beschoeiingen binnen de bebouwde kom wordt er tot 2030 jaarlijks ongeveer 2 km. aan slechte beschoeiing vervangen.

Begraafplaatsen

Het reguliere onderhoud van de begraafplaatsen vindt grotendeels plaats op het afgesproken kwaliteitsniveau. Er is voorsnog geen sprake van renovaties of groot onderhoud.

Speeltoestellen en terreinmeubilair

Het reguliere onderhoud van de speeltoestellen en terreinmeubilair wordt volgens de wettelijke eisen uitgevoerd. Jaarlijks is een krediet van 50.000 euro beschikbaar voor de noodzakelijke vervanging van (bestaande) speeltoestellen en terreinmeubilair.

Civiele Kunstwerken

Het reguliere onderhoud aan de bruggen vindt hoofdzakelijk plaats op basis van de uitkomsten van de meest recente instandhoudingsinspectie (augustus 2021). Het benodigde onderhoud wordt uit het onderhoudsbudget gefinancierd. De kosten voor vervanging en het groot onderhoud van de bruggen worden gekapitaliseerd. De vervanging van de bruggen loopt een jaar achter in verband met problemen om betonnen brugonderdelen te leveren. De vervanging van de Westfriesesluisbrug zit in de voorbereidingsfase en hangt mede af van de afstemming met Provincie en Hoogheemraadschap.

Havens

De renovatie van de Oostkade in haven Den Oever wordt in 2022 afgerond. Er worden twee stalen golfbrekers vernieuwd in de haven van Den Oever. In 2022 wordt er voor de haven Den Oever een apart beheerplan opgesteld met bijbehorend onderhoudsbudget. De werkhaven Oude Zeug wordt waarschijnlijk in 2021 nog verkocht. Het beheer en (klein) onderhoud van de vier recreatiehavens (Kolhorn, Middenmeer, De Rijd, Haukeshaven) is ondergebracht bij derden. De Haukeshaven is in 2021 grotendeels gerenoveerd. De kwaliteit van de overige drie havens is verder op orde.

Gebouwen

Het huidige meerjarenonderhoudsplan vormt de basis voor het reguliere beheer & onderhoud van de gemeentelijke gebouwen en accommodaties. In de lopende begroting en in de reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen zijn voldoende financiële middelen beschikbaar om het achterstallig onderhoud weg te werken. De EED maatregelen met een terugverdienperiode van 5 jaar of minder worden voor 2023 uitgevoerd vanwege het verplichte karakter verduurzaming gemeentelijke gebouwen. Daarnaast worden er aanvullende duurzaamheidsinvesteringen gepland voor het energieneutraal maken van de gemeentelijke panden. De financiële doorkijk van deze investeringen wordt in een apart raadsvoorstel kenbaar gemaakt.

Cat.	Vastgestelde beleidskaders	Vastgesteld kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie	Is sprake van achterstand onderhoud?	Zo ja, zijn er voldoende voorzieningen/reserves voor achterstallig onderhoud?
Riolering	Ja Gemeentelijk Riolering Plan 2018-2022. Het nieuwe GRP is opgesteld met de Noordkop gemeenten en vastgesteld voor	Ja, Riol moet voldoen aan de doelen die in het GRP staan vermeld.	Het GRP is uitgewerkt op strategisch niveau. Voor meerjarenplanning is een operationeel Plan tot 2022 vastgesteld.	€ 3.500.000 voor vervanging riolen	€1.316.625	Nee, slechte riolen zijn en worden in de meerjarenplanning opgenomen.	Ja

	de periode 2018-2022						
Openbare verlichting	IBP/beheerplan OV	IBP/beheerplan OV	IBP/beheerplan OV	€ 251.118 voor vervanging van masten armaturen	Structureel onderhoud €115.900 en €25.000 voor duurzame goederen	Nee	
Infrastructuur	IBP	IBP	IBP en MJOP 5 jaar	€ 3.500.000 voor vervanging wegen en € 2.000.000 voor groot onderhoud	Klein onderhoud aan verhardingen, markeringen en bermen € 1.231.895 Onderhoud borden 78.071	Ja, uitgesteld onderhoud van bepaalde wegen ivm toekomstige / lopende projecten	Ja, d.m.v. kredieten
Openbaar Groen	IBP	IBP	IBP	Nee	Structureel onderhoud € 2.971.831	Ja	Ja, d.m.v. budget, jaarlijks wordt 20% van de achterstand ingelopen.
Water	IBP	IBP	IBP	€ 600.000 Voor beschoeiing	Structureel onderhoud € 312.751 en	Ja	Ja, d.m.v. kredieten voor beschoeiing, jaarlijks wordt 10% van

					baggeren € 275.000		de achterstand ingelopen.
Speelplaatsen en terreinmeubilair	IBP	IBP	IBP	€ 50.000 Voor vervanging	Structureel onderhoud € 95.000	nee	
Civiele Kunstwerken	IBP	IBP	IBP en een meerjarenraming 2012 t/m 2022	Vervanging en groot onderhoud van bruggen € 1.600.000	Structureel onderhoud € 411.989	Nee	
Begraafplaatsen	IBP	IBP	IBP	Nee	Structureel onderhoud € 173.899	Nee	

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Definitie verbonden partij

Een verbonden partij is een rechtspersoon waar de gemeente een bestuurlijk en financieel belang in heeft. Met bestuurlijk belang bedoelen we dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een rechtspersoon of stemrecht heeft. De burgemeester, een wethouder, raadslid of ambtenaar vervult dan namens de gemeente één of meer van de volgende functies bij die rechtspersoon:

- lid van het Algemeen Bestuur;
- lid van het Dagelijks Bestuur;
- voorzitter;
- secretaris;
- penningmeester.

De gemeente heeft een financieel belang als de middelen die ze ter beschikking stelt, verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Als een gemeentelijke taak wordt uitgevoerd door een verbonden partij, dan blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van de programma's.

Beleidskaders

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening (op basis van artikel 212 Gemeentewet) worden beheersmatige aspecten in paragrafen van de begroting behandeld. Een onderdeel hiervan is de paragraaf Verbonden partijen. De huidige financiële verordening bevat geen bepalingen over de verbonden partijen.

Het bestuurlijke en financiële risico van verbonden partijen

De risico's, die kleven aan een verbonden partij, zijn onder te verdelen in bestuurlijke en financiële risico's. Het bestuurlijke risico bestaat uit het verder op afstand staan van de gemeente door de overdracht van de taken aan de verbonden partij en de 'dubbele petten rol' van de gemeentelijke vertegenwoordiger in het bestuur van een verbonden partij. Door het op afstand staan van de gemeente zijn de informatievoorziening en de beïnvloedingsmogelijkheden voor het gemeentebestuur minder vanzelfsprekend dan bij de eigen gemeentelijke organisatie. De gemeente moet dus meer moeite doen om zijn rol als klant/opdrachtgever waar te maken. Tegelijkertijd is zij als bestuurder/eigenaar wel medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de verbonden partij.

Een gemeenschappelijke regeling, waarbij de gemeente alleen in het Algemeen Bestuur is vertegenwoordigd en niet in het Dagelijks Bestuur, zet de gemeenschappelijke regeling dus meer op afstand. De directe bestuurlijke invloed vermindert. De maximale participatie in het bestuur van zo'n verbonden partij maakt die afstand kleiner. Die bestuurlijke bemoeienis heeft ook een keerzijde. Namelijk als de belangen van de verbonden partij niet overeenkomen met de belangen van de gemeente. Het bestuurslid wordt geacht zowel de belangen van de verbonden partij als de belangen van de gemeente die hij vertegenwoordigt te behartigen (de dubbele pet). Dat kan de bestuurder in een moeilijke situatie brengen. Integriteit en transparantie binnen de bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden zijn dan ook van groot belang. De gemeente stelt financiële middelen ter beschikking aan verbonden partijen om de overeengekomen maatschappelijke taken voor de deelnemers uit te voeren.

Als die taak niet naar behoren wordt uitgevoerd, dan heeft de gemeente (een deel van) haar middelen ondoelmatig uitgegeven. Als het gaat om gemeenschappelijke regelingen staat de gemeente samen met de andere deelnemers garant voor eventuele tekorten. Bij vennootschappen draagt de gemeente het risico over het geïnvesteerde kapitaal en het mislopen van eventuele dividendopbrengsten. Een deelneming die ophoudt te bestaan, resulteert in een eenmalige afboeking van de restant boekwaarde van die deelneming ten laste van de algemene reserve. Omdat de gemeente haar deelnemingen op grond van het BBV moet waarderen tegen verkrijgingsprijs, is de boekwaarde van bijvoorbeeld de aandelen veel lager dan de actuele waarde. Het echte risico zit hem dan ook niet zo zeer in de eenmalige afwaardering van de boekwaarde, maar veel meer in het mislopen van de dividendopbrengsten. Zeker als met deze dividendopbrengsten structureel rekening wordt gehouden in de exploitatie van de begroting. Een structureel lagere of zelfs wegvallende dividendopbrengst leidt dan tot een structureel tekort in de begroting.

Stuur- en beheerinstrumentarium

In 2013 heeft de raad de Nota verbonden partijen vastgesteld. Hierin staan de kaders over de wijze waarop we als bestuur grip houden op onze verbonden partijen. Deze uitgangspunten zijn daarmee een noodzakelijk onderdeel van het stuur- en beheerinstrumentarium van de gemeente. In deze nota is onder meer aan de orde:

- het beslis kader;
- de rolverdeling raad/college;
- beheer en toezicht;
- risico's en risicomanagement.

Financiële bijdrage aan de verbonden partijen

Op de volgende pagina's is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële bijdragen aan de verschillende verbonden partijen. In totaal verstrekken wij ruim 12 miljoen euro aan verbonden partijen. Hiervan gaat het overgrote deel naar de Veiligheidsregio, de GR Gesubsidieerde Arbeid (Pro bedrijven) en de GGD Hollands Noorden.

Bedragen * € 1.000

Naam	Bijdrage 2022	Bijdrage 2021	Bijdrage 2020	Programma
GR Gesubsidieerde Arbeid	3.882	3.724	3.655	Vitaliteit
GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	3.644	3.607	3.644	Leefbaarheid
GR GGD Hollands Noorden	2.541	2.533	2.438	Vitaliteit
GR Omgevingsdienst (voorheen RUD) NHN	1.733	1.757	1.747	Leefbaarheid
GR Regionaal Archief Alkmaar	226	222	215	Dienstverlening
Totaal	12.046	11.843	11.699	

Publiekrechtelijke deelnemingen

1.	Verbonden Partij	GR Gesubsidieerd Arbeid gevestigd in Schagen
	Bestuurlijk belang	Deelnemers zijn de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder en Schagen. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.
	Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2022 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van € 3.882.000. Deze is gebaseerd op het verwachte rijksvergoeding Wet Sociale Werkvoorziening Werkzoekenden (WSW) en gemeentelijke bijdrage. Het begrotingssaldo 2022 bedraagt € 0. De omvang van het eigen vermogen, zowel aan het begin als aan het einde van het jaar, is € 50.000 (exclusief eventuele resultaatbestemming). De gemeenschappelijke regeling heeft een verwacht vreemd vermogen per 1-1-2022 van € 2.375.000 en € 2.845.000 per 31-12-2022.

Doelstellingen	De GR is aangewezen als bestuurlijk opdrachtgever c.q. aandeelhouder voor uitvoeringsorganisatie Pro bedrijven N.V., welke verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WSW, de regeling beschut werken en Duurzaam met Loon Kosten Subsidie (LKS),
Beleidsvoornemens, veranderingen	Begin 2019 is de Pilot LoonKostenSubsidie (LKS) gestart. In deze pilot werden bijna 40 mensen met een (langdurige) bijstandsuitkering, gevraagd deel te nemen aan een re-integratietraject met behoud van uitkering. Dit met als doel het verkrijgen van een vaste baan, gefinancierd met loonkostensubsidie door de gemeenten. De ambtelijke werkgroep Sociaal Domein heeft deze pilot jaarlijks voortgezet door voorziening te treffen om deze mensen te laten instromen in een vaste baan. Doel is ook mensen van de wachtlijst Beschut Werk in deze voorziening op te nemen. De pilot is vertaald naar een plan met een voorstel tot de instelling van een nieuwe voorziening met naam “Duurzaam aan het werk met Loonkostensubsidie”, (in het kort: “Duurzaam met LKS”). Deze is in maart 2020 vastgesteld door het bestuur van de GRGA. In 2022 wordt hier volop aan doorgewerkt. Kernpunten van deze voorziening zijn: - het toeleiden van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tussen 30% en 70%) naar betaald werk; - het aanbieden van een duurzame passende, vaste en betaalde baan aan deze doelgroep; - het aanbieden van een dienstverband bij GRGA; - het aanbieden van passend werk binnen of buiten Pro bedrijven; - te financieren door ontschotting van participatiegelden; - met kosten die budgettair neutraal zijn (besparing uitkering = kosten LKS + plaatsing) Nevendoel is het compenseren in aantallen van de uitstroom WSW, om Probedrijven blijvend in staat te stellen efficiënt en betaalbaar de uitvoering van WSW en Beschut Werk voort te zetten. Daartoe kent het plan de afspraak met de gemeenten om in deze voorziening een aantal mensen te plaatsen, gelijk aan 2x de taakstelling Beschut Werk.
Risico's	Geen relevante risico's

2. Verbonden Partij		GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gevestigd in Alkmaar
Bestuurlijk belang	In deze GR nemen 17 gemeenten in Noord-Holland Noord deel. Hollands Kroon is door de burgemeester vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur.	
Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2022 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van € 3.644.842.	

		De verwachte omvang van het eigen vermogen begin van het jaar 2022 is € 4.384.000 en aan het eind € 4.356.000. Het verwachte vreemd vermogen begin 2022 is € 49.562.000 en aan het eind € 46.847.000.
	Doelstellingen	Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de veiligheid van de bevolking.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit wordt gedaan door het bieden van adequate hulp en intensief samenwerken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Inwoners en bedrijven worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Belangrijke thema's zijn Zorg en Veiligheid, Veilig Leven, Brandweer 360, omgevingswet en oriëntatie op nieuwe crisistypen (cyber, klimaat, extreem geweld).
	Risico's	Geen relevante risico's

4. Verbonden Partij		GR GGD Hollands Noorden gevestigd in Alkmaar																	
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 17 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.																	
	Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2022 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van: Bedrag <table><tr><td>Algemeen</td><td>934.000</td></tr><tr><td>JGZ 0-18 jarigen</td><td>670.000</td></tr><tr><td>OGGZ</td><td>72.000</td></tr><tr><td>Huisvesting</td><td>142.000</td></tr><tr><td>Rijksvaccinatieprogramma</td><td>94.000</td></tr><tr><td>Veilig Thuis</td><td>614.000</td></tr><tr><td>Wet verplichte GGZ</td><td>15.000</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>2.541.000</td></tr></table> De begroting 2022 sluit met een positief saldo van € 23.000. De begroting van Veilig Thuis wordt nog separaat ter besluitvorming aan gemeenten voorgelegd, omdat het hierbij gaat om een dienstverleningsovereenkomst.		Algemeen	934.000	JGZ 0-18 jarigen	670.000	OGGZ	72.000	Huisvesting	142.000	Rijksvaccinatieprogramma	94.000	Veilig Thuis	614.000	Wet verplichte GGZ	15.000	Totaal	2.541.000
Algemeen	934.000																		
JGZ 0-18 jarigen	670.000																		
OGGZ	72.000																		
Huisvesting	142.000																		
Rijksvaccinatieprogramma	94.000																		
Veilig Thuis	614.000																		
Wet verplichte GGZ	15.000																		
Totaal	2.541.000																		

		De verwachte omvang van het eigen vermogen begin 22 is € 1.015.000 (positief) en eind 2022 € 1.038.000 (positief). Het verwachte vreemd vermogen is zowel aan het begin als eind 2022 € 16.875.000.
Doelstelling		Doel van de samenwerking is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. De GGD bevordert individueel en collectief gezond gedrag en is samen met andere spelers in de gezondheidszorg een partner in het preventief beleid van de gemeenten. Taken: • ondersteuning van gemeenten bij de realisatie en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid • uitvoeren van taken die wettelijk aan de GGD zijn opgedragen zoals infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, publieksvoorlichting en gezondheidsbevordering; • uitvoeren van overige taken die door een of meer gemeenten aan de GGD zijn opgedragen zoals openbaar geestelijke gezondheidszorg, opvoedingsondersteuning en dergelijke; • uitvoeren van Veilig Thuis; • uitvoering van jeugdgezondheidszorg van 9 maanden tot 19 jaar.
Beleidsvoornemens, veranderingen		De GGD stelt in 2022 de volgende speerpunten voor: • Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) • Informatiebeveiliging en privacy • Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten Naast genoemde speerpunten zet de GGD zich de komende jaren in om: • (online) informatie van de GGD up-to-date te houden • expertise over gezondheidsachterstanden en effectieve interventies voor het verminderen van gezondheidsachterstanden te vergroten en te delen. • het scholingsaanbod vanuit positieve gezondheid verder uit te werken

		• monitoring en onderzoek voor de vier focuslijnen (1. Gezond opgroeien; 2. Gezond ouder worden; 3. Meedoen naar vermogen; 4. Gezonde leefomgeving) samen met gemeenten, ketenpartners en inwoners verder te ontwikkelen.
	Risico's	In de begroting van de GGD worden een aantal risico's benoemd. De grootste zijn: • Ziekteverzuim JGZ • Mislopen aanbesteding aanvullende dienst medische arrestantenzorg • Mogelijke inkomstenderving voor reizigers advisering als gevolg van Covid-19 De verwachting is dat alle door de GGD genoemde risico's kunnen door het weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen.

5. Verbonden Partij GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord gevestigd in Hoorn		
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 18 partijen (17 gemeenten en de provincie Noord-Holland). Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte.
	Financieel belang	Op basis van de door het AB vastgestelde begroting 2022 geldt voor Hollands Kroon een bijdrage van € 1.733.131. De verwachte omvang van het eigen vermogen begin en eind van het jaar 2022 bedraagt € 2.748.256. Het verwachte vreemd vermogen aan het begin en eind van 2022 bedraagt € 4.950.000.
	Doelstelling	Uitvoering geven aan het milieubeleid en de milieutaken van de deelnemende gemeenten en de provincie. Verder om milieusamenwerking tussen de deelnemende gemeenten, provincie en ketenpartners te bevorderen. Tenslotte de uitvoering en coördinatie van regionale projecten.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	• Door adequate, professionele en transparante vergunningverlening zorgt de OD voor een schoon, veilig, gezond en duurzame leefomgeving • Actief bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken rondom de fysieke leefomgeving • Het uitvoeren van de bodemtaken namens de gemeente Hollands Kroon en de warme overdracht vanuit de provincie faciliteren • Inbreng van specialistische expertise in omgevingsplannen, vergunningverlenings- en toezicht/handhavingstrajecten met het oog op kwaliteit, duurzaamheid, veiligheid, circulariteit en integraliteit.
	Risico's	Geen relevante risico's

6. Verbonden Partij		GR Regionaal Archief Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 10 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester.
	Financieel belang	De bijdrage 2022 is geraamd op € 225.878. Het verwachte resultaat 2022 bedraagt € 45.505 negatief (voor bestemming). Raming omvang van het eigen vermogen met ingang van 2022 bedraagt € 368.415 en naar verwachting bedraagt dit eind 2022 € 322.911. Het verwacht vreemd vermogen is aan zowel begin als eind 2022 € 958.000.
	Doelstelling	Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995: Toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Naast bovenvermelde centrale (wettelijke) doelstelling worden in het beleidsplan 2019-2022 de missie, visie en doelstellingen voor de komende vier jaar beschreven. De strategische doelstelling is: het Regionaal Archief voorziet in en anticipeert op de actuele en toekomstige informatiebehoeften van de partners, de gebruikers en het publiek.
	Risico's	Minder opbrengsten depotgebruik derden, hiervoor is een weerstandvermogen opgenomen van € 12.500. Meerkosten realisatie e-depotvoorzieningen, hiervoor is een weerstandvermogen opgenomen van € 25.000. Bezuinigingen door coronacrisis (5% berekend), hiervoor is een weerstandvermogen opgenomen van € 65.000.

Privaatrechtelijke deelnemingen

Naast de hierboven genoemde verbonden partijen zijn er nog een aantal andere privaatrechtelijke deelnemingen. Deze zijn:

Bank Nederlandse Gemeenten

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De gemeente Hollands Kroon heeft een financieel belang bestaande uit een aandelenpakket en bestuurlijk belang via stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Hollands Kroon wordt in aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken. Het eigen vermogen per 31-12-2020 is € 5.097 miljoen, het vreemd vermogen per 31-12-2020 € 155.262 miljoen.

De onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten zal naar verwachting groot blijven. De bank vindt het daarom niet verantwoord om voorspellingen over het verwachte nettoresultaat 2021 te doen. (Bron: <https://www.bngbank.nl/over-bng-bank/kerncijfers-en-jaarverslagen/besluit-begroting-en-verantwoording/verbonden-partijen>)

Netwerkbedrijf Alliander NV

De gemeente Hollands Kroon heeft aandelen in het netwerkbedrijf Alliander nv. Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen conform jaarrekening 2020 is € 4.328 miljoen en het vreemd vermogen is € 5.094 miljoen.

(Bron: [Jaarverslag 2020 - Alliander verslagen](#))

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Deze vennootschap heeft als doel het behouden en stimuleren van de groei van het bedrijfsleven in de noordelijke regio van Noord-Holland en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven in deze regio. De gemeente Hollands Kroon heeft als aandeelhouder zeggenschap via stemrecht op de aandelen en wordt vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken.

NV Huisvuilcentrale Noord-Holland

Hollands Kroon is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC) en staat garant voor de betaling van rente en aflossing van de leningen. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een garantstellingsvergoeding. De Huisvuilcentrale beoogt het voeren van milieuverantwoord afvalbeheer voor aandeelhoudende gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden in Noord-Holland Noord en Flevoland. De gemeente Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen conform jaarrekening 2020 is € 142 miljoen. Het vreemd vermogen bedraagt € 850 miljoen.

Overige verbonden partijen

Vereniging van Waddenzeegemeenten

De vereniging bestaat uit de (12) aan de Waddenzee kust gelegen gemeenten in de provincies Groningen, Fryslân en Noord-Holland. De vereniging heeft de volgende doelen en taken:

- komen tot een samenhangend gemeentelijk beleid voor het Waddenzeegebied;
- coördinatie gemeentelijk Waddenzeebeleid;
- adviseren gemeenten over regelgeving, bestuur en beheer Waddenzeegebied;
- namens gemeenten vertegenwoordiging in diverse bestuurlijke en ambtelijke overleggen;
- onderhouden contacten met belanghebbende instanties;
- uitvoeren gezamenlijke projecten.

Het aandeel van de gemeenten in de kosten is gebaseerd op het aantal hectares buitenwater en het aantal inwoners per gemeente. De vereniging heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Elke gemeente heeft 2 leden in het Algemeen Bestuur, 1 lid namens het college en 1 lid namens de raad. De wethouder Economische Zaken is lid van het dagelijks bestuur.

Coöperatie parkmanagement Wieringermeer (CPW) U.A.)

Op het Bedrijventerrein Robbenplaat is parkmanagement van toepassing. Parkmanagement is het middel om het beheer en de exploitatie doelmatig, flexibel en efficiënt uit te voeren in een organisatiestructuur waarin bedrijven met elkaar en met de gemeente samenwerken. In het CPW-bestuur zitten twee afgevaardigden van het bedrijfsleven (gevestigd op Robbenplaat) en namens de gemeente de wethouder Economische Zaken. De gemeente betaalt de coöperatie jaarlijks een door de gemeente vast te stellen bedrag, dat is gerelateerd aan het beheer en onderhoud voor openbare voorzieningen. Het kwaliteitsniveau van de openbare voorzieningen wordt daarmee een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. De contributie voor 2021 is € 8.044 en voor onderhoud € 13.000.

P10: Netwerk van grote plattelandsgemeenten

De P10 is een netwerkorganisatie van 29 plattelandsgemeenten. Veel problematiek is niet uniek aan één gemeente en plattelandsgemeenten kennen vaak dezelfde problemen. Om dit gezamenlijk aan te kunnen pakken is de P10 in het leven geroepen. Het voeren van lobby, het uitzetten van pilots en veel andere initiatieven worden ontplooid. Hollands Kroon is een van de grootste spelers in de P10, zowel als het gaat om oppervlakte als om inzet. De wethouder Economische Zaken is lid van het dagelijks bestuur en trekt de programmalijn leefbaar platteland. De burgemeester is voorzitter van de werkgroep Agrarische Sector binnen de programmalijn Leefbaar Platteland en lid van het dagelijks bestuur.

Paragraaf 7. Bedrijfsvoering

Sinds halverwege 2019 werken we als organisatie aan het programma Focus2023. Hierin staan thema's als dienstverlening en externe gerichtheid centraal. Daarbij staan wij nooit stil, werken we resultaatgericht en zijn we altijd op zoek naar hoe wij kunnen verbeteren. Wij kijken niet alleen naar onszelf maar proberen met partners en andere gemeenten en organisaties de samenwerking te vinden. In deze paragraaf gaan wij in op onze voornemens voor 2022. Hierin zit overlap met het programma Dienstverlening uit deze programmabegroting.

De wendbare netwerkorganisatie

De organisatie heeft vanuit het credo 'extern winnen is intern beginnen' de afgelopen jaren enorme stappen gezet. Inmiddels staat er een volwaardig zelfsturende organisatie met 41 teams. De stappen waarin de focus extern wordt gelegd zijn gezet door opgaven centraal te stellen. Dat draagt eraan bij dat de organisatie van buiten naar binnen kijkt. Daarbij stelt de organisatie, elk team en elk individu zichzelf altijd de vraag: voor wie doen we dit?

Dus: meer focus op de buitenwereld en werken vanuit de bedoeling. In 2022 en verder staan in de organisatie opgaves centraal. Samen met gelijkwaardige partners zoals inwoners en ketenpartners maken we het verschil. Niet alleen als het gaat om opgaven die zijn genoemd in de kadernota/deze begroting, maar ook als het gaat om andere, nog te omschrijven opgaven. Die opgaven definiëren we (nader) samen met alle betrokken partijen. Zo komen we tot de kern van het vraagstuk en bekijken we waar en hoe het beter kan.

In 2022 bouwen we verder aan een organisatie die op samenwerking is ingesteld. We groeien steeds meer naar een netwerkorganisatie. Voor de organisatie betekent dit: team overstijgend samenwerken in multidisciplinaire teams, waarmee we recht doen aan de complexiteit van de opgaven en de wens om te kunnen co-creëren. Iedere medewerker draagt vanuit zijn/haar expertise bij aan de multidisciplinaire teams. Om de expertise en ontwikkeling van medewerkers te kunnen waarborgen faciliteert de organisatie de benodigde opleidingen. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zorgt de organisatie zelf voor voldoende ontwikkelmogelijkheden. De samenhang tussen de opgaven wordt geregisseerd door de programmaregisseurs die de regie voert op de realisatie en de borging van de doelen vanuit de begroting. Dit betekent ook een verandering in houding en gedrag van de medewerkers. Door de vaste teamstructuren los te laten wordt meer mogelijk. Zo denken we in kansen en niet in problemen en handelen we vanuit mogelijkheden en niet vanuit regels en systemen.

Excellente dienstverlening

Dienstverlening is de kern van ons bestaan. Ons uitgangspunt zijn digitale processen, die op een gepersonaliseerde manier voor iedereen zeer eenvoudig bereikbaar en beschikbaar zijn. Dit wordt aangevuld met persoonlijk contact en extra hulp voor hen die hier nog niet in mee kunnen komen. Op de planning voor 2022 staat onder andere:

- *Project/aanbesteding nieuwe website/subsites*

Omdat ons contract met de huidige website leverancier afloopt gaan we deze aanbesteden. Onze website is en blijft het primaire digitale dienstverleningskanaal. Bij de aanbesteding kijken we niet alleen naar bestaande functionaliteit, die nemen we vanzelfsprekend mee, maar ook hoe we onze dienstverlening kunnen uitbreiden en verbeteren.

- *Doorontwikkeling Chatbot Sophie*

Sophie helpt onze klanten op een digitale manier om te vinden wat ze zoeken op de website. De motor (techniek) achter deze chatbot gaan we vervangen en verbeteren zodat iedereen die informatie nodig heeft, deze nog beter kan vinden.

- *Doorontwikkeling (verdere automatisering) kernapplicaties en het klant informatie systeem.*

In 2021 zijn de Centric kernapplicaties vervangen door kernapplicaties van PinkRoccade. In 2022 richten we ons op mogelijkheden van directere en snellere dienstverlening die we aan kunnen bieden op onze website, via het klant informatiesysteem.

- *Omgevingswet*

De Omgevingswet treedt in 2022 in werking. Hiervoor moeten er nog een aantal processen en ondersteunende applicaties ingeregeld worden. Dit helpt om doorlooptijden van vergunningsaanvragen of bestemmingsplannen te verkorten, participatie bij ruimtelijke plannen te laten plaatsvinden, regels eenvoudiger te maken en overbodige regels te schrappen.

- *Informatiebeveiliging*

Het overkoepelend doel van informatiebeveiliging is het handhaven van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Geen dienstverlenend proces kan uitgevoerd worden zonder informatie.

Besturing van processen gaat immers altijd op basis van informatie en informatiebeveiliging is daarbij onvermijdelijk. Om te voorkomen dat informatie en informatiesystemen te licht of te zwaar worden beveiligd, vormt risicomanagement een belangrijk onderdeel in dit afwegingsproces voor het treffen van passende beveiligingsmaatregelen. Dit doen wij o.a. door het uitvoeren van de security roadmap.

Samenwerken in de regio

In 2022 continueren we onze samenwerking met de regio en verkennen we de verdere mogelijkheden om gezamenlijk specialistische functies vorm te geven. Dit is nodig vanwege de krapte op de arbeidsmarkt die ervoor zorgt dat het steeds lastiger wordt om de geschikte mensen voor specialistische rollen te vinden (denk daarbij aan de rol van Functionaris Gegevensbescherming).

Resultaten zichtbaar voor inwoners, raad, college en organisatie

We zijn een datagedreven organisatie en maken zoveel mogelijk gebruik van dashboards en apps die ons van de nodige informatie voorzien. Die informatie kan ondersteunend zijn voor bijvoorbeeld de accountantscontrole. Om deze dashboards goed te kunnen gebruiken zorgen we ervoor dat de data op orde is en dat deze kan worden ontsloten. Hiervoor kijken we hoe we informatiemanagement goed inrichten in de organisatie.

Topwerkgeverschap

We hebben vitale flexibele en intrinsiek gemotiveerde medewerkers die beschikken over competenties die belangrijk zijn in de huidige kennis- en netwerksamenleving en het realiseren van de opgaven van Hollands Kroon. We bieden hen goede arbeidsvoorwaarden, passend bij deze tijd. We zijn een innovatieve organisatie, willen dat blijven en we willen dat ook promoten om een aantrekkelijke werkgever te blijven.

Onze medewerkers

Onze medewerkers hebben als gevolg van ons zelfsturende concept een groot verantwoordelijkheidsgevoel. De dienstverlening van Hollands Kroon is tijdens Covid-19 onverminderd doorgegaan. Dit betekent dat de steeds groter wordende hoeveelheid werk (door extra werkzaamheden die op ons afgekomen zijn) boven op de normale werkdruk is gekomen. Gevolg hiervan is dat het werkdruk de afgelopen jaren is toegenomen en dat de rek er inmiddels uit is. Daarnaast voorzien wij een aantal complexe uitdagingen en ontwikkelingen in de vorm van opgaves, zoals deze zijn geformuleerd in de kadernota (denk aan de woonopgave, duurzaamheid, implementatie van de omgevingswet en excellente dienstverlening, waaronder een veilige ICT-omgeving valt).

Daarnaast spelen in de organisatie ook relevante thema's als het interbestuurlijk toezicht, wet kwaliteitsborging en de samenwerking met andere overheden. Al deze ontwikkelingen leiden tot de vraag hoe dit in de toekomst mogelijk te maken in de ambtelijke organisatie. Om de komende periode de dienstverlening en de gewenste flexibiliteit en wendbaarheid van onze organisatie te kunnen waarborgen is uitbreiding van de ambtelijke capaciteit noodzakelijk. Om dit mogelijk gemaakt wordt gevraagd om een uitbreiding van het personeelsbudget van € 500.000,-

Verzuim

Het ziekteverzuim van de afgelopen jaren is vrij stabiel gebleken met een gemiddelde van 6%. Lang en extra lang verzuim is hiervan de oorzaak. De verwachting is dat dit naar de toekomst toe zal aanhouden omdat we helaas geen invloed kunnen uitoefenen op fysieke en fysiologische factoren, wat verreweg de grootste aanleiding voor (extra) lang verzuim is. Het korte en middellange verzuim is zeer laag. Covid-19 en dan met name de eenzaamheid en het gebrek aan contact met collega's kan wel een toename aan psychische klachten veroorzaken afhankelijk van hoe lang deze situatie voortduurt. Dit wordt gemonitord.

Maatschappelijk ondernemen

Wij zetten in op de volgende zaken als het gaat om maatschappelijk ondernemen.

1. Starters op de arbeidsmarkt bieden we een kans via een werkervaringsplaats.
2. Bij onze inkopen passen we in de aanbestedingen zo veel mogelijk de criteria van "social return" toe. Hiermee overbruggen en verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt voor instromers in kansarme posities. Deze afstand kan ontstaan zijn door lichamelijke of geestelijke beperkingen, gebrek aan scholing, door (langdurige) ziekte en door taalproblemen.
3. Studenten bieden we de mogelijkheid kennis te maken met de diverse werkvelden, met interessante onderwerpen voor praktijkopdrachten of scripties. MBO, HBO en Universiteit studenten weten Hollands Kroon te vinden als het gaat om stageplaatsen of afstudeeropdrachten.
4. We continueren de samenwerking met het ROC, om onderwijs en bedrijfsleven dichterbij elkaar te brengen en MBO studenten op te leiden voor de publieke sector.
5. De inzet van trainees op diverse werkvelden en projecten wordt gecontinueerd. In 2022 zijn 6 trainees werkzaam bij Hollands Kroon.
6. We continueren de inzet van mensen met een beperking omdat het belangrijk is om ook daar als organisatie een bijdrage te leveren.

Efficiencywinst op bedrijfsvoering

Als organisatie blijven we continu op zoek naar het verbeteren van ons werk. We stimuleren het efficiënt werken in de organisatie door medewerkers op te leiden tot LEAN-specialisten. Waar processen efficiënter kunnen, doen we dat en waar we nieuwe technologieën kunnen inzetten helpt dat ons om slimmer te worden. Nieuwe technologieën zoals robotisering en verregaande automatisering proberen we in pilots uit om zo onze effectiviteit te vergroten.

Financiële begroting

Meerjarenbeeld 2022 – 2025 (inclusief resultaat voor en na bestemming)

Programma Totaal overzicht	2022	2023	2024	2025
Bedrijvigheid	2.345.657	2.220.058	2.148.452	2.142.834
Dienstverlening	37.911.612	36.967.657	36.658.523	36.891.902
Leefbaarheid	23.664.041	23.591.070	23.649.408	23.915.684
Vitaliteit	52.621.413	52.062.946	51.433.343	51.352.439
Lasten	116.542.722	114.841.730	113.889.727	114.302.858
Bedrijvigheid	-1.365.154	-1.369.052	-1.369.052	-1.369.052
Dienstverlening	-90.558.333	-88.200.102	-88.210.641	-88.938.945
Leefbaarheid	-13.390.472	-13.407.603	-13.334.878	-13.318.511
Vitaliteit	-13.096.776	-11.065.866	-10.815.866	-10.565.866
Baten	-118.410.735	-114.042.623	-113.730.437	-114.192.374
Saldo voor bestemming	-1.868.013	799.107	159.290	110.484
Mutaties binnen reserves	-1.536.830	-1.908.995	-945.115	-808.381
Saldo na bestemming	-3.404.843	-1.109.888	-785.825	-697.897

In onderstaande tabel wordt het programma dienstverlening opgesplitst zodat de verdeling van de Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien, overhead en overig op te maken is.

			2022	2023	2024	2025
Dienstverlening	Algemene dekkingsmiddelen	Baten	-77.163.969	-75.174.896	-75.191.740	-75.920.044
	Onvoorzien	Lasten	291.557	295.454	299.352	299.352
		Baten				
	Overhead	Lasten	34.882.447	33.894.153	33.689.426	33.862.805
		Baten	-350.284	-350.284	-350.284	-350.284
	Overig	Lasten	2.737.608	2.778.050	2.669.745	2.729.745
		Baten	-13.044.080	-12.674.922	-12.668.617	-12.668.617
	Saldo voor bestemming Dienstverlening		-52.646.721	-51.232.445	-51.552.118	-52.047.043

Investeringsstaat 2022 – 2025

In onderstaande tabel wordt het nieuwe investeringsplan inclusief noodzakelijkheden en wensen getoond. De kolom 2021 bevat de lopende investeringen. Dit betreft investeringen waarvoor reeds een besluit is genomen om tot uitgaven over te gaan.

	2021	2022	2023	2024	2025
Bedrijvigheid					
Damwanden Haukeshaven	499.628				
Haven Den Oever	2.584.063				
subtotaal Bedrijvigheid	3.083.691	0	0	0	0
Dienstverlening					
Mobiele telefonie	383.000		0	200.000	
Automatisering	665.197	0	0	450.000	150.000
Mobiele devices raadsleden		52.500			
Voertuigen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Machinepark openbare ruimte	342.209	50.000	50.000	50.000	50.000
Buitenwerf Wieringenwerf	136.450				
subtotaal Dienstverlening	1.576.856	152.500	100.000	750.000	250.000
Leefbaarheid					
Bruggen (projecten in uitvoering)	2.595.979				
Bruggen (verzamelkrediet)	5.463.825	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Brandweer kazerne	1.707.320				
Herinrichting wegen (projecten in uitvoering)	3.290.251				

Herinrichting wegen (verzamelkrediet)	5.234.058	3.500.000	4.000.000	3.500.000	4.000.000
Groot onderhoud wegen	4.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Onveilige verkeerssituaties	400.000				
Herstructurering Wieringerwerf - Verbreding Den Oeverseweg		1.000.000			
Hartweg		500.000			
Bebording	400.000				
Bermverhardingen	373.381	500.000	500.000	500.000	500.000
Verlichting	493.887	251.118	170.000	170.000	170.000
Riolering (projecten in uitvoering)	3.687.801				
Riolering (verzamelkrediet)	12.787.402	3.500.000	4.000.000	3.500.000	4.000.000
Speeltoestellen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Columbarium Niedorp	122.295				
Molen de Hoop		80.000			
Beschoeiing	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
subtotaal Leefbaarheid	41.206.199	13.581.118	12.920.000	11.920.000	12.920.000
Vitaliteit					
Scholen	20.921.513				
Zwembad de Rijd	1.070.000				
subtotaal Vitaliteit	21.991.513	0	0	0	0
Totaal Investerings	67.858.259	13.733.618	13.020.000	12.670.000	13.170.000

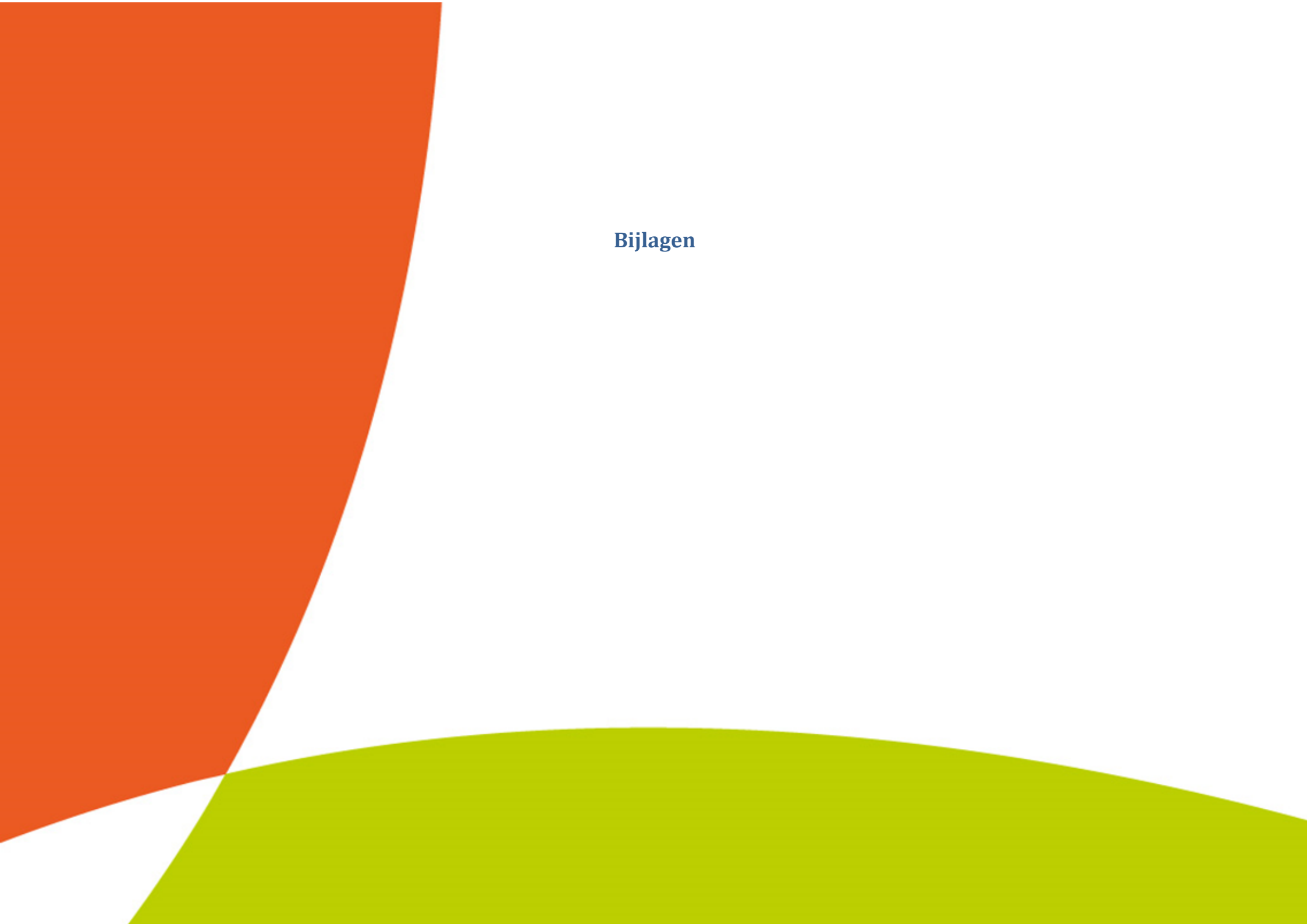
Overzicht incidentele baten en lasten

Programma / Cluster	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Lasten					
Vitaliteit / Bestaanszekerheid	Nationaal Programma Onderwijs	580.000			
Vitaliteit / Bestaanszekerheid	Onderwijsachterstanden	1.200.000			
Bedrijvigheid / Toerisme	Toeristische opwaardering	97.000			
Dienstverlening / Organisatie	ICT Hardware, infrastructuur, verbindingen en diensten	536.340			
Dienstverlening / Organisatie	Hollands Kroon 10 jaar	100.000			
Vitaliteit / Zorg	Perspectief Jeugd en jongeren	93.000			
Bedrijvigheid / Toerisme	Sail		60.000		
TOTAAL		2.606.340	60.000	0	0
Baten					
Vitaliteit / Bestaanszekerheid	Nationaal Programma Onderwijs	580.000			
Vitaliteit / Bestaanszekerheid	Onderwijsachterstanden	1.200.000			
TOTAAL		1.780.000	0	0	0

Taakvelden

Bedragen * € 1.000	2022			2023			2024			2025		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Bedrijvigheid	2.739	-1.869	869	2.613	-1.928	684	2.541	-1.928	613	2.536	-1.928	607
0.40 Ondersteuning Organisatie												
2.30 Recreatieve Havens	28	-59	-32	16	-59	-43	16	-59	-43	16	-59	-43
2.40 Econom. Havens & Waterwegen	336	-274	62	404	-278	127	399	-278	122	397	-278	120
3.10 Economische Ontwikkeling	863		863	778		778	778		778	778		778
3.20 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	762	-678	84	754	-678	76	747	-678	69	743	-678	66
3.30 Bedrijfsloket & -Regelingen	1	-16	-15	1	-16	-15	1	-16	-15	1	-16	-15
3.40 Economische Promotie	357	-338	19	267	-338	-71	207	-338	-131	207	-338	-131
0.10 Mutatie Reserve	393	-504	-111	393	-559	-167	393	-559	-167	393	-559	-167
Dienstverlening	38.503	-91.951	-53.448	37.559	-89.909	-52.350	37.250	-88.956	-51.706	37.483	-89.547	-52.064
0.01 Bestuur	1.869	-2	1.867	1.867	-2	1.865	1.867	-2	1.865	1.867	-2	1.865
0.20 Burgerzaken	616	-559	57	666	-559	107	564	-559	5	624	-559	65
0.40 Ondersteuning Organisatie	34.882	-350	34.532	33.894	-350	33.544	33.689	-350	33.339	33.863	-350	33.513
0.50 Treasury	85	-908	-823	78	-539	-461	71	-532	-461	71	-532	-461
0.61 OZB Woningen	168	-5.921	-5.754	168	-5.921	-5.754	168	-5.921	-5.754	168	-5.921	-5.754
0.62 OZB Niet-Woningen		-5.655	-5.655		-5.655	-5.655		-5.655	-5.655		-5.655	-5.655
0.70 Alg. & Overig Uitm.Gemeentefonds		-77.164	-77.164		-75.175	-75.175		-75.192	-75.192		-75.920	-75.920
0.80 Overige Baten & Lasten	292	0	292	295	0	295	299	0	299	299	0	299
0.10 Mutatie Reserves	591	-1.392	-801	591	-1.709	-1.118	591	-745	-154	591	-608	-17
Leefbaarheid	24.363	-14.685	9.678	24.290	-14.702	9.588	24.573	-14.854	9.719	24.839	-14.878	9.961
0.40 Ondersteuning Organisatie												
1.10 Crisisbeheersing & Brandweer	3.927	0	3.927	3.927	0	3.927	3.901	0	3.901	3.880	0	3.880
1.20 Openbare Orde & Veiligheid	293	-16	277	293	-16	277	293	-16	277	293	-16	277
2.10 Verkeer, Wegen & Water	4.252	-306	3.945	4.742	-284	4.458	5.097	-286	4.811	5.398	-270	5.128
5.70 Openbaar Groen (Openlucht) Recr.	4.159	-35	4.124	4.199	-35	4.164	4.221	-35	4.186	4.218	-35	4.183
7.20 Riolering	1.816	-3.964	-2.148	1.691	-3.964	-2.273	1.672	-3.964	-2.292	1.664	-3.964	-2.300

7.30 Afval	5.360	-6.843	-1.483	5.360	-6.843	-1.483	5.360	-6.843	-1.483	5.360	-6.843	-1.483
7.40 Milieubeheer	1.995	-3	1.991	1.993	-3	1.990	1.993	-3	1.990	1.993	-3	1.990
7.50 Begraafplaatsen & Crematoria	577	-601	-24	563	-641	-78	559	-681	-122	559	-721	-163
8.10 Ruimtelijke Ordening	1.214	-55	1.158	752	-55	696	523	-55	467	523	-55	467
8.20 Grondexpl. (Niet Bedrijfterrein)	72	-348	-275	71	-348	-277	30	-233	-203	28	-233	-205
8.30 Wonen & Bouwen		-1.218	-1.218		-1.218	-1.218		-1.218	-1.218		-1.218	-1.218
0.10 Mutatie Reserve	699	-1.295	-596	699	-1.295	-596	924	-1.520	-596	924	-1.520	-596
Vitaliteit	52.018	-12.522	39.496	51.459	-10.491	40.969	50.830	-10.241	40.589	50.749	-9.991	40.758
0.40 Ondersteuning Organisatie												
4.10 Openbaar Basisonderwijs	165	0	165	165	0	165	165	0	165	165	0	165
4.20 Onderwijshuisvesting	1.735	-227	1.508	2.893	-227	2.666	2.150	-227	1.922	2.124	-227	1.897
4.30 Onderwijsbeleid & Leerlingzaken	1.741	-162	1.579	1.671	-162	1.509	1.621	-162	1.459	1.620	-162	1.459
5.10 Sportbeleid & Activering	668		668	617		617	667		667	617		617
5.20 Sportaccommodaties	1.675	-622	1.052	1.735	-622	1.113	1.734	-622	1.112	1.730	-622	1.108
5.30 Cultuurpresent.-Prod.-Partic.	260	-16	244	260	-16	244	260	-16	244	260	-16	244
5.40 Musea	188	-8	180	196	-8	188	196	-8	188	196	-8	188
5.60 Media	757	-26	730	757	-26	730	757	-26	730	757	-26	730
6.10 Samenkracht & Burgerparticipatie	3.723	-2.422	1.300	1.954	-641	1.313	1.954	-641	1.312	1.953	-641	1.312
6.20 Wijkteams	11.470		11.470	11.403		11.403	11.377		11.377	11.377		11.377
6.30 Inkomensregelingen	8.716	-9.187	-471	8.716	-8.937	-221	8.716	-8.687	29	8.716	-8.437	279
6.40 Begeleide Participatie	3.882		3.882	4.053		4.053	4.196		4.196	4.196		4.196
6.50 Arbeidsparticipatie	619	-4	615	619	-4	615	619	-4	615	619	-4	615
6.60 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.042		1.042	1.042		1.042	1.042		1.042	1.042		1.042
6.71 Maatwerkdienst - Verlening 18+	4.258	-302	3.955	4.257	-302	3.955	4.257	-302	3.955	4.257	-302	3.955
6.72 Maatwerkdienst - Verlening 18-	8.806		8.806	8.806		8.806	8.806		8.806	8.806		8.806
6.81 Geëscaleerde Zorg 18+	16		16	16		16	16		16	16		16
6.82 Geëscaleerde Zorg 18-	19		19	19		19	19		19	19		19
7.10 Volksgezondheid	2.870	-120	2.750	2.870	-120	2.750	2.870	-120	2.749	2.870	-120	2.749
5.50 Cultureel Erfgoed	14		14	14		14	14		14	13		13
0.10 Mutatie Reserve	-604	575	-29	-604	575	-29	-604	575	-29	-604	575	-29
Eindtotaal	117.622	-121.027	-3.405	115.921	-117.031	-1.110	115.194	-115.980	-786	115.607	-116.345	-738

Bijlagen

Bijlage 1 Meerjarige balans

Geprognostiseerde balans	2022	2023	2024	2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Activa				
Vaste Activa	144.468.162	150.995.126	156.821.959	162.994.891
Voorraden (bouwgrondexploitatie)	9.648.850	9.648.850	9.648.850	9.648.850
Vorderingen	6.631.000	6.631.000	6.631.000	6.631.001
Liquide middelen	420	420	420	420
Overlopende activa	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Totaal activa	164.248.432	170.775.396	176.602.229	182.775.162
Passiva				
Resultaat	3.404.843	1.109.888	785.825	697.897
Reserves	54.592.898	52.683.903	51.738.788	50.810.407
Voorzieningen	25.607.250	25.543.722	25.445.194	25.311.666
Langlopende schulden	58.559.698	43.757.145	38.977.115	34.207.008
Kortlopende schulden	1.790.000	1.790.000	1.790.000	1.790.001
Overlopende passiva	10.086.963	10.086.963	10.086.963	10.086.963
<i>Financieringsbehoefte (cumulatief)</i>	10.206.780	35.803.775	47.778.343	59.871.220
Totaal passiva	164.248.432	170.775.396	176.602.229	182.775.162

Bijlage 2 Staat van reserves en voorzieningen

Reserves	2021	2022			2023			2024			2025		
	Saldo per	Vermeer-	Vermin-	Saldo per	Vermeer-	Vermin-	Saldo per	Vermeer-	Vermin-	Saldo per	Vermeer-	Vermin-	Saldo per
	31-12- 2021	deringen	deringen	31-12- 2022	deringen	deringen	31-12- 2023	deringen	deringen	31-12- 2024	deringen	deringen	31-12- 2025
A. Reserves													
A1. Algemene reserves													
Algemene reserve	12.940.662	-	253.000	12.687.662	-	253.000	12.434.662	-	253.000	12.181.662	-	253.000	11.928.662
Totaal algemene reserves	12.940.662	-	253.000	12.687.662	-	253.000	12.434.662	-	253.000	12.181.662	-	253.000	11.928.662
A2. Bestemmingsreserves													
Afkoopsom havens	4.174.201	-	170.940	4.003.261	-	226.440	3.776.821	-	226.440	3.550.381	-	226.440	3.323.941
Realisatie bestemmingsplannen	159.035	20.000	-	179.035	20.000	-	199.035	20.000	-	219.035	20.000	-	239.035
Onderhoud gemeentegebouwen	1.102.151	390.997	12.000	1.481.148	390.997	12.000	1.860.145	390.997	12.000	2.239.142	390.997	12.000	2.618.139
Bovenwijkse voorzieningen	883.624	13.515	-	897.139	13.515	-	910.654	13.515	-	924.169	13.515	-	937.684
Openbare voorzieningen agriport A7	250.052	-	21.000	229.052	-	21.000	208.052	-	21.000	187.052	-	21.000	166.052
Egalisatie Afvalstoffenheffing	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428	-	-	62.428
Risico bouwgronden	2.571.998	-	-	2.571.998	-	-	2.571.998	-	-	2.571.998	-	-	2.571.998
Egalisatie kap gem eigendommen	1.692.834	-	86.653	1.606.181	-	86.653	1.519.528	-	86.653	1.432.875	-	86.653	1.346.222
Egalisatie onderhoud wegen	3.485.383	-	-	3.485.383	-	-	3.485.383	-	-	3.485.383	-	-	3.485.383
Onderhoud kunstwerken	2.285.112	-	-	2.285.112	-	-	2.285.112	225.000	225.000	2.285.112	225.000	225.000	2.285.112
Onderhoud havens	1.619.357	67.367	-	1.686.724	67.367	-	1.754.091	67.367	-	1.821.458	67.367	-	1.888.825
Baggeren sloten	378.186	275.000	275.000	378.186	275.000	275.000	378.186	275.000	275.000	378.186	275.000	275.000	378.186
Schoolgebouwen	15.185.824	229	762.763	14.423.290	229	1.696.236	12.727.283	229	762.763	11.964.749	229	762.763	11.202.215
Vastgoed	852.409	-	-	852.409	-	-	852.409	-	-	852.409	-	-	852.409
Doorontwikkeling buitendienst	583.594	-	37.934	545.660	-	34.380	511.280	-	44.464	466.816	-	40.730	426.086

Zwembad	202.428	118.097	-	320.525	118.097	-	438.622	118.097	-	556.719	118.097	-	674.816
Duurzaam toerisme	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000	-	-	60.000
Bedrijfsmiddelen	2.443.340	200.000	873.745	1.769.595	200.000	363.491	1.606.104	200.000	349.000	1.457.104	200.000	336.000	1.321.104
Sociaal Domein	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980	-	-	2.846.980
Re-integratie en arbeidkosten gerelateerde verpl.	1.029.937	-	129.000	900.937	-	26.000	874.937	-	-	874.937	-	-	874.937
Econ. en Maatsch. Stim. (revital.fonds)	926.192	-	-	926.192	-	-	926.192	-	-	926.192	-	-	926.192
Overhevelingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Duurzaam Economisch Sociaal programma	394.000	-	-	394.000	-	-	394.000	-	-	394.000	-	-	394.000
Totaal bestemmingsreserves	43.189.066	1.085.205	2.369.035	41.905.236	1.085.205	2.741.200	40.249.241	1.310.205	2.002.320	39.557.126	1.310.205	1.985.586	38.881.745
2													
Totaal reserves	56.129.727	1.085.205	2.622.035	54.592.897	1.085.205	2.994.200	52.683.902	1.310.205	2.255.320	51.738.787	1.310.205	2.238.586	50.810.406
Voorzieningen	2021	2022		2023		2024		2025					
	Saldo per 31-12-2021	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2025
B. Voorzieningen													
Rioolgemaal	643.384	-	-	643.384	-	-	643.384	-	-	643.384	-	-	643.384
Afkoopsummen onderhoud graven	1.249.754	300.000	195.000	1.354.754	300.000	230.000	1.424.754	300.000	265.000	1.459.754	300.000	300.000	1.459.754
Bouwgrondexploitatie	337.809	-	-	337.809	-	-	337.809	-	-	337.809	-	-	337.809
Verplichtingen voormalig wethouders	1.394.190	-	-	1.394.190	-	-	1.394.190	-	-	1.394.190	-	-	1.394.190
Verplichtingen voormalig personeel	1.149.552	-	-	1.149.552	-	-	1.149.552	-	-	1.149.552	-	-	1.149.552
Riolering	18.773.096	-33.428	-	18.739.668	-133.528	-	18.606.140	-133.528	-	18.472.612	-133.528	-	18.339.084
Agriport Infrastructuur	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894	-	-	1.987.894
Totaal voorzieningen	25.535.678	266.572	195.000	25.607.250	166.472	230.000	25.543.722	166.472	265.000	25.445.194	166.472	300.000	25.311.666

Bijlage 3 Subsidieplafond

Met het vaststellen van deze begroting stelt de gemeenteraad ook vast welk budget voor het verstrekken van subsidies beschikbaar is. De subsidieaanvragen voor 2022 zijn ontvangen en getoetst, waarbij de Beleidsregels subsidies Hollands Kroon 2017 van kracht zijn. Het structureel beschikbare Subsidieplafond moet worden bijgesteld. Bij de kadernota is uitgegaan van een stijging met ca €36.000,- waar nu meer nodig is tot € 100.000,-. De voornaamste oorzaak is de nieuwe aanvraag voor St Erfgoed Luchtoorlog, de bijstelling voor de bibliotheek en RTV Noordkop. De budgettaire ruimte in het plafond van € 115.000 wordt beschikbaar gesteld voor nieuwe (incidentele) subsidieaanvragen in behandeling te nemen via de Hollandskroonse Uitdaging. In de tabel zijn per thema alle aanvragen opgenomen.

Thema	Plafond 2022
Totaal Gezondheid	3.740
Totaal Jeugd	8.024
Totaal Kunst en Cultuur	952.849
Totaal Maatschappelijke voorzieningen en Zorg	354.231
Totaal Ouderen	130.968
Totaal Sport, Recreatie en Toerisme	426.200
Budgettaire ruimte Subsidieplafond	115.000
	1.991.012

Thema	Soort Subsidie	Organisatie	Verleend 2022
Gezondheid	Activiteiten	EHBO, afdeling 't Veld-ZijdeWind	900
Gezondheid	Activiteiten	EHBO, afdeling Wieringermeer	2.340
Gezondheid	Activiteiten	EHBO, afdeling Winkel-Nieuwe Niedorp	500
Totaal Gezondheid			3.740

Jeugd	Activiteiten	Jeecee '76	850
Jeugd	Activiteiten	Speeltuinvereniging Helderse Buurt	2.580
Jeugd	Activiteiten	Stichting Meetpoint	1.044
Jeugd	Activiteiten	Stichting Scouting Corvus Corone	3.550
Totaal Jeugd			8.024
Kunst en Cultuur	Budget	Breez' harmony	3.750
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Comité 4 mei Anna Paulowna	100
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Comité 4 mei Nieuwe Niedorp	3.500
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Comité 4 mei Wieringermeer	150
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Dorpsvereniging Van Ewijcksluis e.o.	700
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Folkloristische dansgroep De Wieringer Dangers	1.000
Kunst en Cultuur	Budget	Harmonie De Eendracht	2.000
Kunst en Cultuur	Budget	Harmonie-orkest Apollo	2.500
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Historisch Genootschap Wieringermeer	2.000
Kunst en Cultuur	Budget	Muziekvereniging Creona	2.250
Kunst en Cultuur	Budget	Muziekvereniging Wieringerwaard	3.250
Kunst en Cultuur	Budget	Niedorps Fanfare	8.500
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Cultuur binnen de Dijken	14.500
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Cultuurschuur	10.750
Kunst en Cultuur	Budget	Stichting Erfgoed Luchtoorlog	45.000
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Historisch Niedorp	1.500
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Kunst en Cultuur Anna Paulowna	5.000
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Oudheidskamer Wieringerwaard	2.420
Kunst en Cultuur	Budget	Stichting RTV Noordkop	100.000
Kunst en Cultuur	Activiteiten	Stichting Skuutje WR60	1.500

Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Den Kriek	7.000
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Natuurbad Winkel	1.400
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Niedorphal	25.100
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Sportservice Noord Holland	373.297
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Zwembad 't Petje	783
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Stichting Zwembad Wieringerwaard	13.620
Sport, Recreatie en Toerisme	Budget	Triathlon- en Zwemclub Oude Veer	2.000
Totaal Sport, Recreatie en Toerisme			426.200
Budgettaire ruimte Subsidieplafond	Budget	Hollandskroonse Uitdaging	115.000

Bijlage 4 Effectindicatoren

Een effectindicator geeft aan wat wij als gemeente willen bereiken, meer banen, minder werklozen, goede dienstverlening in algehele zin, goede gezondheid en goed onderhouden leefomgeving et cetera. Een effectindicator wordt over het algemeen beïnvloed van meerdere kanten.

Hierbij kunt u denken aan de economische ontwikkelingen, ontwikkelingen bij buurgemeenten of elders in het land et cetera. Onze invloed op de effectindicatoren is over het algemeen kleiner dan als het gaat om de prestatie-indicatoren. Effectindicatoren hebben dan ook vaak een langere termijn doelstelling. Ook omdat bijvoorbeeld wijzigingen in beleid pas op latere termijn doorwerken in de benoemde effecten.

Leeswijzer effectindicatoren

Streefwaarde	Deze streefwaarde richt zich op begin 2022
Streefwaarde	Deze streefwaarde is voor langere termijn
	Cijfer voor specifiek jaar nog niet beschikbaar
-	Niet gemeten of geen cijfer beschikbaar over dit jaar
Lege cel	Nog geen waarde bekend of nog geen richting meegegeven
▲	Hoger cijfer dan huidige waarde
▼	Lager cijfer dan huidige waarde
=	Streefwaarde of huidige waarde is vergelijkbaar
PM	Nog geen uitsluitel

Bedrijvigheid

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	2021	Streefwaarde
Behouden en vergroten van de werkgelegenheid in Hollands Kroon.	→ aantal banen per 1.000 inwoners tussen de 15-64 jaar (LISA Vestigingenregister)	590	598,2	592,2		▲
	→ percentage gemiddelde landelijk aantal banen versus Hollands Kroon 15- 64 jaar (LISA Vestigingenregister)	75,9%	75,3%	74,4%		80%

	→ werkloosheidspercentage (CBS-Arbeidsdeelname)	2,8	2,5	3%		
Versterken van de economische structuur	→ aantal banen (LISA Vestigingenregister)	17.901	18.230	18.320		▲
	→ oprichtingen per 1000 vestigingen (CBS – Lokale Economie)		87,3			▲
	→ opheffingen per 1000 vestigingen (CBS – Lokale Economie)		50			▼
	→ Netto-arbeidsparticipatie - Met de netto-arbeidsparticipatie wordt uitgedrukt hoeveel procent van de bevolking van 15 tot 75 jaar betaald werk heeft. (CBS – Arbeidsdeelname)	69,10	70.5	70.2		
Hollands Kroon geeft ruimte voor nieuwe en bestaande ondernemers	→ rapportcijfer vestigingsklimaat (Ondernemerspeiling)	6,1	-	6,0	-	6,2
	→ rapportcijfer ondernemingsklimaat (Ondernemerspeiling)	6,0	-	6,0	-	6,2
Toename van dag- en verblijfsrecreatie in Hollands Kroon, ter bevordering van de economische ontwikkeling.	→ aantal belaste toeristische overnachtingen (eigen cijfers)	92.185	93.055			93.000
	→ percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van fiets- en wandelroutes (Inwonerspeiling)	47%	-	54%	-	

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	2021	Streefwaarde
Inwoners, bedrijven en instellingen denken mee en zijn betrokken bij de plannen van de gemeente.	→ opkomstpercentage bij gemeenteverkiezingen (kiesraad.nl)	51%	-	-	-	60%
	→ % inwoners dat (heel) veel vertrouwen heeft in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd (Inwonerspeiling)	13%	-	17%	-	34%
	→ % inwoners dat een voldoende geeft over de gemeente communicatie (Inwonerspeiling)	71%	-	67%	-	=
Verbetering dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen	→ rapportcijfer dienstverlening door inwoners (Ondernemerspeiling)	6,1	-	6,3	-	6,8
	→ rapportcijfer dienstverlening door ondernemers (Ondernemerspeiling)	5,7	-	6,1	-	6,5
	→ waardering thuisbezorgen reisdocumenten	8,8				=
	→ gemiddelde beoordeling websitegebruik	6,7	7	7,1		▲
Een effectieve en efficiënte en inzichtelijke organisatie*	→ Toegestane formatie in fte	Niet meetbaar voor HK (we werken niet op basis van formatie).				
	→ aantal fte's per 1000 inwoners	6,35	6,35	6,7	7	6,8
	→ apparaatskosten per inwoner	€ 574,-	€585,-	€626,-	€ 612,-	€ 605,-
	→ externe inhuur als % van totale loonsom	7,12%	10%	9%	9%	PM
	→ overhead % van totale lasten		Niet meetbaar voor HK.			
	→ ICT kosten per inwoner (ICT kostenbenchmark)	-	€ 75,-	-		< € 86,-

	→ <i>gemiddelde score digitale weerbaarheid (gemiddelde beoordeling jaarverslag informatiebeveiliging)</i>				71%	75%
Gelijk houden van de bestaande gemeentelijke belastingen per huishouden (met uitzondering van inflatiecorrectie).	→ <i>gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden € (COELO)</i>	€ 671,-	€ 682,-	€ 690,-	€ 711,-	=
	→ <i>gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden € (COELO)</i>	€ 784,-	€ 804,-	€ 814,-	€ 837,-	=
Gezonde financiële positie	→ <i>weerstandsvermogen</i>	A	A	A		C

Leefbaarheid

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	2021	Streefwaarde
Een goede mobiliteit en bereikbaarheid voor alle inwoners.	→ <i>aantal inwoners dat tevreden is over bereikbaarheid (Inwonerspeiling)</i>	61%	-	-	-	65%
	→ <i>% inwoners (zeer) tevreden over het openbaar vervoer (Inwonerspeiling)</i>	39%	-	39%	-	▲
Hollands Kroon heeft een veilige infrastructuur en inwoners houden rekening met elkaar in het verkeer.	→ <i>% inwoners dat soms/vaak verkeersonveilige situaties ervaart (Inwonerspeiling)</i>	55%	-	56%	-	▼
	→ <i>aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners (Bestand geregistreerde ongevallen in Nederland)</i>	8	7,3	6,4		▼
Een gevarieerde, goed onderhouden en veilige leefomgeving die aansluit op de behoefte en bijdraagt aan gezondheid van inwoners.	→ <i>rapportcijfer inwoners prettig wonen in de buurt (Inwonerspeiling)</i>	7,8	-	7,8	-	=

	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat er voldoende groen in de buurt is (Inwonerspeiling)	75%	-	76%	-	=
	→ rapportcijfer staat van openbare ruimte (Inwonerspeiling)	6,4	-	6,2	-	7
	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling perken en plantsoenen zijn goed onderhouden (Inwonerspeiling)	30%	-	33%	-	▲
	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling straten, paden en trottoirs zijn goed begaanbaar (Inwonerspeiling)	44%	-	42%	-	▲
	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling de buurt is schoon (Inwonerspeiling)	54%	-	50%	-	▲
	→ % inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud aan de fietspaden, wegen en bermen in het buitengebied (Inwonerspeiling)	29%	-	35%	-	▲
	→ % inwoners dat (zeer) tevreden is dat er voldoende gedaan wordt aan de leefbaarheid (Inwonerspeiling)	18%	-	20%	-	38%
	→ % inwoners dat (helemaal) mee eens is met de stelling betreft buurt voldoende bij aanpak leefbaarheid (Inwonerspeiling)	18%	-	13%	-	30%
	→ % inwoners dat zich (meestal/altijd) veilig voelt (Inwonerspeiling)	91%	-	86%	-	=
	→ % inwoners dat (heel) veel overlast ervaart (Inwonerspeiling)	6%	-	6%	-	▼

	→ rapportcijfer voor veiligheid in de buurt (CBS – Veiligheidsmonitor)	7,6	-	7,6	-	=
	→ rapportcijfer voor sociale cohesie (CBS – Veiligheidsmonitor)	6,7	-	6,8	-	=
Een klimaatneutrale en circulaire gemeente	→ percentage reductie van CO ₂					49%
	→ percentage afname primaire grondstoffen					50%
	→ totaal bekende hernieuwbare energie in TeraJoule (TJ) (klimaatmonitor.databank.nl)	1.842	2.730			PM RES
	→ gemiddeld gasverbruik M ³ huurwoning (CBS – Klimaatmonitor)	1.200	1220	1.100		PM RES
	→ gemiddeld gasverbruik M ³ koopwoning (CBS – Klimaatmonitor)	1.580	1.650	1.500		PM RES
Aansluiting van het woningaanbod op wensen van (toekomstige) inwoners.	→ aantal inwoners (CBS)	47.681	47.815	48.432	48.583	55.000
	→ aantal huishoudens (CBS)	20.205	20.458	21.042	21.245	▲
	→ aantal personen per 1000 inwoners dat verhuisd is naar een andere gemeente in Corop Kop van Noord-Holland (CBS)	18,81	17,65	17,52		▼
	→ % corporatiesector in totale woningvoorraad (ABF Research - Systeem woningvoorraad (Syswov))	23,1%	23,2%	23%		25%

Vitaliteit

Wat willen we bereiken?	Effectindicator	2018	2019	2020	2021	Streefwaarde
Gezonde en vitale inwoners.	→ rapportcijfer dat inwoners hun gezondheid geven (Inwonerspeiling)	7,8	-	7,6	-	7,8

	→ % mensen dat behoefte heeft aan meer contact (Inwonerspeiling)	20%	-	11%	-	11%
	→ % mensen dat eenzaamheid ervaart (Inwonerspeiling)	13%	-	15%	-	13%
	→ % kinderen (VO 2e-4e klas) dat overmatig alcohol gebruikt (GGD – Gezondheidsatlas)	28,5%	-	25,6%	-	23%
	→ % kinderen van 2 tot 18 jaar met een vorm van overgewicht. (GGD – Gezondheidsatlas)					
Iedereen kan ondersteuning ontvangen als men hulp of zorg nodig heeft.	→ waardering voor ondersteuning door organisaties (Inwonerspeiling) ○ Huisartsen ○ GGD ○ Incluzio ○ Anders	7,7 7,6 6,8 8,0	-	7,7 7,6 6,8 8,0	-	7,5
	→ waardering voor gemeentelijke schulddienstverlening	9	9	9		=
Iedereen kan, naar vermogen, duurzaam voorzien in zijn eigen levensonderhoud	→ aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners (CBS – Participatiewet)	17,7	16,2	38		17
	→ % werkloosheid (CBS – Arbeidsdeelname)	2,8%	2,5%	3%		=
	→ % voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie, tussen de 12 –23 jaar VO en MBO (Duo – Ingrade)	1,8%	1.9%	2%		▼
Sociaal vitale kernen	→ % inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat ze zich thuis voelen in de buurt (Inwonerspeiling)	87%	-	84%	-	89%

	→ % inwoners (zeer) tevreden is met het aanbod van zorg- en gezondheidsvoorzieningen (Inwonerspeiling)	70%	-	67%	-	83%
	→ % inwoners (zeer) tevreden met het aanbod van welzijnsvoorzieningen (Inwonerspeiling)	42%	-	37%	-	59%
	→ % inwoners (zeer) tevreden over het aanbod van sportvoorzieningen (Inwonerspeiling)	71%	-	74%	-	74%

Bijlage 5 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Onderstaande beleidsindicatoren komen uit het Besluit begroting en verantwoording. De beleidsindicatoren over Bestuur en Ondersteuning ontbreken in dit overzicht en staan in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Taakveld	Beleidsindicator	2016 of eerdere meting, zie beleidsindicator	2017	2018	2019	2020	2021	▲/▼
Veiligheid	Verwijzingen Halt aantal per 1.000 inwoners 12-18 jaar (bron: Bureau Halt)	7	5	9	9	8		▲
Veiligheid	Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0,2	0,2	0,4	0,1	0,7		▼
Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	3,6	2,4	2,2	2,9	2,6		▲
Veiligheid	Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	1,6	1,7	1,3	1,2	1,1		▲
Veiligheid	Vernieling per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	4	3,9	3,5	3,7	4,5		▼
Economie	% functiemenging (Bron: Lisa)	45%	46,1%	46,4%	46,7%	46,7%		=
Economie	Vestiging (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-65 jaar(Bron: Lisa)	152,8	168,1	165,4	165,4	165,2		▼
Onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	0,3	-	1,6	2,2			▼
Onderwijs	Relatiefverzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	25	-	17	19			▼
Onderwijs	% voortijdige schoolverlaters totaal (vo + MBO) (Bron: DUO)	1,1%	1,2%	1,8%	1,9%	2%		▼
Sport, cultuur en recreatie	% Niet-sporters (RIVM 2016)	54,3%	-	-	-	55,8%		▼
Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner (Bron: CBS)	225	167	151	147			▲
Volksgezondheid en Milieu	% hernieuwbare elektriciteit (Bron: RWS)	108,9%	110,6%	19,4%	23,2%			▲
Vhrosv	gemiddelde WOZ waarde woningen x €1,000 (Bron: CBS)	198	201	205	214	223		

Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (Bron: Basisregistratie adressen en gebouwen, 2017 en 2018 eigen berekening)	5	4	6,6	7	9,1		▲
Vhrosv	% Demografische druk (Bron: CBS)	74,1%	74,9%	75,5%	75,5%	74,4%	73,7%	=
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonhuishouden € (Bron: COELO)	662	667	671	682	690	711	▼
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden € (Bron: COELO)	772	778	784	804	814	837	▼
Sociaal Domein	banen per 1.000 inwoners van 15-65 jaar (Bron: LISA)	554,6	579,2	590	598,2	592,4		▲
Sociaal Domein	% jongeren met delict voor rechter (Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel 2015)	1%	0%	1%	1%			=
Sociaal Domein	% achterstand onder jeugd; kinderen in uitkeringsgezin (Bron: CBS - Jeugd)	4%	4%	4%	4%			=
Sociaal Domein	% achterstand jeugd; werkloze jongeren (Bron: Bron: CBS - Jeugd)	2%	1%	1%	1%			▲
Sociaal Domein	% netto arbeidsparticipatie (Bron: CBS)	67,8%	68,4%	69,1%	70,5%	70,2%		▲
Sociaal Domein	Aantal personen met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder (Bron: CBS)	18,4	19,4	17,7	16,2	38		▲
Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-65 jaar (Bron: CBS - Participatieweg)	8,9	11,2	19,8	11,3	10,7		▲
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar (Bron: CBS - Jeugd)	10%	8,9%	12,5%	13,2%			▼
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdbescherming (nb gaat hier om tweede halfjaar in het cijfer!) (Bron: CBS - Jeugd)	1,2%	1,1%	1,2%	1,3%	1,4%		▼
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdreclassering (nb gaat hier om tweede halfjaar in het cijfer!)(Bron: CBS - Jeugd)	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%			=
Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000 inwoners (Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein WMO)	36	34	34	36	39		▼

Bijlage 6 Risico's

In de onderstaande tabel vindt u de onderbouwing van het benodigde bedrag voor de weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Toelichting	Financiële omvang project / proces	Risico bedrag (begroting HK) 5% vd omvang of bedrag	Kans op gebeurtenis risico bedrag.	
				Vrijwel zeker (90%) Waarschijnlijk (50%) Mogelijk (25%) Klein (0%)	beslag op Weerstands- vermogen
Sociaal domein	Het betreft de jeugdwet en de wet WMO. Bij de invoering van de decentralisaties zijn er door het Rijk kortingen toegepast op de meegekomen budgetten. De transformatieopgave is moeilijk en heeft tot nu toe nog niet geresulteerd in verwachte besparingen. In samenwerking met Inklusio HK zijn we continue op zoek naar mogelijkheden om de transformatieopgave vorm te geven en de cultuuromslag naar meer eigen kracht bij inwoners te bereiken. Zoals gezegd heeft dit nog niet geleid tot dalende zorgkosten. In 2022 wordt in het raadsvoorstel noodzakelijkheden en wensen een aanvraag ingediend om het verschil tussen het budgetplafond en de voor 2022 verwachte zorgkosten voor WMO en Jeugd te overbruggen. Hoewel we op basis van meest recente informatie tot deze prognose komen, bestaat nog steeds het risico op budgetoverschrijdingen als gevolg van complexe cassussen of onverwachte ontwikkelingen binnen het zorglandschap.	24.600.000	1.230.000	Waarschijnlijk	615.000

Bedrijventerrein Robbenplaat	De basis van het project is het Masterplan Robbenplaat. De projectdoelstelling is om alle werkzaamheden voor bouw- en woonrijp af te ronden en alle grond te verkopen op Robbenplaat West. Robbenplaat Zuid maakt deel uit van het totaal maar is een private ontwikkeling waar de gemeente geen invloed op heeft. Het risico is aanwezig dat de uitgifte van de gronden vertraagd.	10.000.000	500.000	Mogelijk	0
Garantstellingen	In de raad van oktober is het raadsvoorstel Campus de Terp behandeld. Dit raadsvoorstel houdt o.a. in dat de gemeente Hollands Kroon garant staat voor € 13,2 mln . Deze garantstelling betreft de bouw van de campus. In de overeenkomst (bij overdracht van grond) wordt opgenomen bij faillissement van de stichting of BV failliet , de grond en gebouwen terugvallen naar de gemeente. De gemeente kan dan alsnog bouwheer worden en daarna beheerder. De gebouwen dienen als onderpand. Hierdoor is er geen extra risico. Het financiële risico betreft de beheersing van kosten. Naast de SOK zal een uitwerkingsovk en een realisatieovk worden opgesteld. Hierin moet worden opgenomen hoe de "organisatie" structuren gaan werken. Medewerkers van Hollands Kroon nemen deel aan de diverse werkgroepen waardoor het proces nauwlettend gevolgd wordt en tijdig kan worden ingegrepen. Bij dit project is een stijging van de kosten een reeel risico, er is voor ca 1,3 mln opgenomen voor onvoorziene kosten en voor prijsstijgingen echter hiermee moet wel rekening gehouden worden. Als risico wordt	13.250.000	662.500	Mogelijk	165.625

	nogmaals 20% van de bouwsom opgenomen. Dit bedrag is voor verdere bouwvertraging en of stijging van de kosten.				
Garantstellingen	De gemeente staat o.a. via het waarborgfonds sociale woningbouw garant voor leningen. (ook voor startersleningen, borg voor verenigingen, HVC)	119.768.397	5.988.420	Klein	0
Investerings	Door vertraging in investeringen is de kans dat de prijzen stijgen redelijk hoog	47.000.000	587.500	Mogelijk	146.875
Datalekken	Per 1 januari is de gemeente verplicht om eventuele datalekken te melden.	820.000	41.000	Mogelijk	10.250
Pensioenen wethouders	Van 26 wethouders wordt de pensioenverplichting uit de exploitatie betaald. Wanneer er wordt overgestapt naar een pensioenfonds moeten de toekomstige lasten in één keer worden voldaan.	2.000.000	100.000	Mogelijk	25.000
Cao en pensioenkosten	De kosten voor cao stijgingen en/of pensioenlasten stijgingen (wordt landelijk vastgesteld/onderhandeld). In de programma begroting 2021 is er structureel rekening gehouden met 1% cao verhoging, gekoppeld aan de inflatie correctie. In de begroting 2022 wordt geen rekening gehouden met een cao verhoging omdat de onderhandelingen nog niet zijn afgerond.	28.000.000	1.400.000	Mogelijk	350.000
ROM	Het transitiefonds beoogt nominaal revolverend te zijn. Dit betekent dat de gemeenten hun inleg ter hoogte van 1% van de gemeentelijke begroting in principe aan het eind van de fondsperiode terugontvangen. De fondsperiode is maximaal 25 jaar. Er zijn scenario's waarin het fonds een positief rendement oplevert maar er bestaat ook een kans dat een deel van het	1.011.447	50.572	Mogelijk	12.643

	geld niet terugvloeit. In een aanvankelijke risicoberekening voor Invest MRA is door KPMG is aan de hand van botsproeven bepaald dat dit tot een maximaal waardeverlies van 15% van de inleg zal leiden. Dit risico wordt ieder jaar bij de jaarrekening beoordeeld.				
Fiscaliteit	Vanuit openheid en transparantie met de belastingdienst (convenant horizontaal toezicht) moeten fiscale onjuistheden worden benoemd en aangepast. Op dit moment vindt er een controle plaats op de jaren 2019 en 2020 en is het zeer waarschijnlijk dat er een nabetaling aan de belastingdienst moet plaatsvinden. Omdat dit onderzoek nog loopt is hier nog geen concreet bedrag voor te ramen, volstaan we voor dit moment met een risicomelding.		0	Mogelijk	0
Herijking gemeentefonds	De invoering van de herijking gemeentefonds is doorgeschoven naar 1 januari 2023. Dit betekent dat uiterlijk in de meicirculaire 2022 duidelijk moet gaan worden wat de nieuwe gemeentefondsuitkering per gemeente gaat worden. Het ministerie heeft indicatieve herverdeeleeffecten per gemeente gepubliceerd. Deze herverdeeleeffecten zullen ongetwijfeld nog veranderen maar geven richting of een gemeente positieve of negatieve effecten kan verwachten uit het nieuwe verdeelmodel. Gezien het onzekere karakter van deze mutaties (de herverdeeleeffecten kunnen namelijk nog wijzigen maar ook de totale omvang kan veranderen), worden in de begroting 2022 geen herverdeeleeffecten meegenomen.	65.000.000	500.000	waarschijnlijk	250.000

Omgevingswet	De Omgevingswet bundelt vrijwel alle wetgeving in het fysieke domein en moet de omslachtige besluitvoering versnellen. Invoering van de wet is gepland op 1 juli 2022. Verder uitstel wordt niet uitgesloten. Er is een eerste beeld van de structurele effecten gemaakt van de invoering van de Omgevingswet. De structurele effecten zijn niet meegenomen in deze begroting, en worden verder uitgewerkt richting Kadernota 2023		0		
--------------	---	--	---	--	--

Bijlage 7 Aangenomen amendementen

Toe te voegen na besluitvorming op 4 november 2021